לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ו' בניסן תשמ"ו, 15 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13015 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

הסורים סגרו גבולם עם לבנון למעבר כספים

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

השלטונות הסוריים סגרו לאחרונה את גבולם עם לבנון למעבר של כספים וסחורות מסוריה ללבנון. צעד חריף זה מוסבר במשבר הכלכלי הקשה הפוקד את סוריה, והמאמץ שעושים השלטונות הסוריים למנוע בריחת כספים מן המדינה.

בין השאר מונעים הסורים מעבר של ירקות ופירות מסוריה ללבנון — סחורה שבעבר היתה אחד ממקורי היצוא הסורי. עתה, על־פי הוראת השלטונות, מנוצל כל היבול לצריכה מקומית והסורים אף מייבאים מוצרי חקלאות.

מתנחלים היכו חברי־כנסת בדרכם לכינוס „שלום עכשיו" במלון „פארק"

הכינוס בחברון נערך באיחור אך בסדר מופתי • חנה סניורה: אין הפלשתינים מבקשים להחריב את ישראל • כוחות ביטחון לא היו במקום להגן על ח"כים ואישים נוספים • נמצאו בקבוקי תבערה במכללה בחברון

מאת מנחם ענברי,
כתב „על המשמר"

בחברון נערך אתמול, לאחר הפרעות מרובות של המתנחלים, כינוס משותף ל„שלום עכשיו" ולאישים פלשתינים.

הכינוס עצמו התנהל בסדר מופתי, ונשאו דברים לסירוגין אישים ישראלים ואישים פלשתינים. בין האישים הפלשתינים היו ראש עיריית חברון המודח, מוסטפה נאטשה, וחבר המשלחת המשותפת לירדן ולאש"ף, חנא סניורה.

סניורה קרא לישראל להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים, לאחר ההצהרה החשובה של ראש הממשלה, שבה הכיר בעם הפלשתיני. הוא אמר, כי גם אש"ף מתנה את ההכרה ב־242 בהכרה בזכות ההגדרה העצמית הפלשתינית. עוד אמר, כי אין הפלשתינים מבקשים להחריב את ישראל, אלא להקים מדינה לצד מדינת ישראל שתחיה עמה בשלום. הוא גם קרא לערוך בחירות בשטחים.

סיבלות חברון

מוסטפה נאטשה תיאר את סיבלות תושבי חברון מידי המתנחלים וגם הוא קרא להגדרה עצמית ולבחירות לעיריות. שניהם גם הדגישו את מנהיגותו של אש"ף.

הדוברים הישראליים, ובהם מזכיר מפ"ם אלעזר גרנות, וראש סיעת ר"צ, שולמית אלוני, הכירו בזכותם של הפלשתינים להגדרה עצמית אבל גם קראו לפלשתינים להפסיק את הטרור ושפיכות הדמים, מכיוון שזה אינו משרת את השלום ופוגע בסופו של דבר בפלשתינים עצמם, כשם שהוא פוגע בישראלים. במקום נכחו גם חברי הכנסת ויקטור שם־טוב ומוחמד ותד.

מחסום מכוניות ואבנים

הכינוס התאחר ביותר משעה, לאחר שהמתנחלים הציבו מחסום מדרום לגוש־עציון. המחסום הוצב בשעה 3 לערך, ליד צומת דרכים, ובה עוכב עורך „העולם הזה", אורי אבנרי. אבל משראו המתנחלים כי יש אפשרות לעקוף את המחסום הורידו אותו מעט דרומה. המחסום הורכב מכמה מכוניות ואבנים.

למחסום הזה הגיעו גם חברי הכנסת וכמה מן האישים הפלשתינים שהיו בדרכם לכינוס, ובהם חנא סניורה וזוהר רייס מעזה.

(המשך בעמוד 18)

ואלה המספרים

מאת מנחם ענברי,
כתב „על המשמר"

ח"כ יוסי שריד מסר לכתבנו, כי סיעת ר"צ תפנה לשר הביטחון ותדרוש לעצור את המתנחלים שחסמו את הדרך ואת אלה שפגעו בחברי־הכנסת. הוא גם עומד להתריע על חוסר הכוננות הצבאית לקראת הכינוס.

ואלה מספרי המכוניות של המתנחלים שהרכיבו את המחסום: 973־509; 32־561־85; 900־856; 66־292־84.

צרפת לא אותה צרפת — בלי סימון דה בובואר • עמוד 3

ראשוני הפליטים מגיעים הבוקר לתל א־סולטן • עמוד 20

סנקציות של מדינות השוק המשותף נגד לוב • עמוד 18

יעקבי מצפה שנסים ייכלל גם הוא בקבינט

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

עם חילופי התיקים בין יצחק מודעי ומשה נסים, עלתה שאלת היותו של שר־האוצר בקבינט. מודעי היה חבר הקבינט בתוקף תפקידו כשר־האוצר. אולם חברות בקבינט, כפי שנקבע

(המשך בעמוד 16)

אצל פלאטו בבית

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

„בצרפתית יש פתגם האומר, כי אומץ זה לפחד אבל ללכת זה מה שהרגשתי עד שהגעתי לארץ. היו לי הרבה רגעי חרדה במשך כל השהות בבית־הסוהר. תכננתי בראש את הבריחה. בקולנוע זה נראה קל אבל זה היה קשה מאוד. הצלחתי בעזרת הקהילה היהודית באירופה, שעזרה לי בכל השלבים".

(המשך בעמוד 16)

השתוללות המתנחלים ליד חלחול. מימין: המתפרעים מנסים למנוע מעבר הח"כים. משמאל: חנא סניורה מובל בידי חיילים (צילום: רחמים ישראלי / אנדרה ברוטמן)

המבחן הראשון — שמירת היציבות

על־פי החלטת הממשלה שתובא מחר לאישור הכנסת, ייכנס למשרד־האוצר, תוך ימים ספורים, שר חדש, משה נסים. נראה, כי על השר החדש ללמוד את הלקחים מהשגיאות של קודמו. הלקח האישי הוא, ששר־האוצר חייב לבצע את החלטות הממשלה, אף אם הן לא לרוחו. והוא חייב לחיות בשלום לכל חלקי הממשלה על אף השקפתו הפוליטית.

חילופי התפקידים באוצר מתרחשים, כאשר התוכנית הכלכלית עומדת על פרשת דרכים. השר החדש ימצא פקידים רבים במשרדו, שימליצו לחדש את הפיחותים, לייקר שוב מצרכים ושירותים ממשלתיים. הוא ימצא פקידים בבנק ישראל, שלטעמם הריבית כבר נמוכה מדי. המבחן הראשון של שר־האוצר החדש יהיה מבחן שמירת היציבות במשק ואי־חידוש התהליך האינפלציוני ע"י פיחותי השקל. למרות שהפקידים יבטיחו לו, כי המדובר רק בצעדים בודדים של אינפלציה, הוא חייב לדעת, כי אם השד ישוחרר מהבקבוק הוא שוב לא יהיה נתון לשליטה. לכן על השר להזהר משלטון הפקידים.

לשם השגת היציבות ושמירה עליה, חייב שר־האוצר לדעת, כי משימה זו אפשרית, בהסכמה עם הגורמים הכלכליים במשק ובראש ובראשונה עם ההסתדרות. הוא חייב לוותר על הנסיונות להכתיב להסתדרות ולא לבצע מדיניות בשער, במיסים, במחירים או בריבית לשם עקיפת ההסכמים. ניסיון מסוג זה ייכשל ויגרור רק מאבקי־כוח, בהם שר־האוצר עשוי רק להפסיד ולא להרוויח דבר. לכן יש לאפשר להסתדרות ולמגזר העיסקי להגיע להסכם תוספת יוקר ששני הצדדים יוכלו להתקיים עמו, ולאפשר מגוון להסכמי שכר הוגנים.

שר־האוצר הבא חייב ליצור גם את התנאים לתיפקוד המשק ולמניעת אבטלה. הוא חייב ללמוד לסייע למגזרי המשק להתגבר על משברים שנוצרו בהם. לשם כך הוא חייב להבין, כי הסיוע לפרנסה ניתן לענף כ„סקטור" או ל„אלסקטור" אלא לענף מרבול. הוא חייב לדעת, כי יותר קל לסייע למפעלים קיימים מאשר להקים חדשים במקומם. כידוע, לא עומדים משקיעים בתור לשם הקמת מפעלים חדשים.

השר הנכנס צריך לשים לב לבעיות של אזורי פיתוח ולמוקדי האבטלה שנוצרו שם. כן חייב השר להפסיק את גישת העוינות לכל הוצאות התעסוקה, לרווחה, האוכלוסייה בתחומי החינוך, הבריאות, והסיוע למשפחות וכלשהן. ולבסוף, חייב שר־האוצר החדש להפסיק את מימון הגירעונות על־ידי גזירות והטלת מיסים על שכבות ספציפיות וחלשות כגון קשישים, נשים יולדות או קצבאות אחרות, ולנסות לגבות מיסים מבעלי הון המעלימים לשלמם.

בנוסף על כל, ייבחן גם שר־האוצר החדש בביטול הקיפאון הכלכלי והמעבר להתפתחות מגמה ולצמיחה במשק. קיפאון, שפל ואבטלה, ביחד עם חידוש האינפלציה, אינם מהווים מדדי הצלחה.

שר־האוצר החדש יוכנס היישר לגוב־האריות

הסכמי השכר והמיסים החדשים בראש סדר־היום של נסים

מאת מוטי במוק, כתב „על המשמר" בכנסת, ודליה שחורי, כתבתנו המדינית וכתבנו הכלכלי בירושלים

הכנסת תתבקש מחר לישיבת פגרה מיוחדת לבקשת הממשלה. בפתח הישיבה ידווח רה"מ לבית על מינויו של משה נסים לתפקיד שר־האוצר ועל מינויו של יצחק מודעי לתפקיד שר־המשפטים.

לאחר הודעת רה"מ יתקיים דיון סיעתי על המינויים. צפויה ביקורת נוקבת, בעיקר מצד דוברי האופוזיציה, על חילופי האישים בצמרת שני המשרדים החשובים. בסיום הדיון תאשר הכנסת את המינויים החדשים. הכנסת גם תאשר מחדש את מינויו של עדי אמוראי (מערך) לתפקיד סגן שר האוצר. ההצבעה מחדש נדרשת מכיוון שלפי החוק פוקעת כהונתו של סגן שר אוטומטית לאחר שהשר הממונה עליו סיים את תפקידו.

ייתכן כי הממשלה תנצל את הישיבה המיוחדת, כדי להעביר בקריאה ראשונה מספר חוקים כלכליים, כמו ההיטל המחודש על הרכב ואגרות החינוך. לא ברור אם הממשלה תקיים הבטחתה להביא להצבעה בקריאה שנייה ושלישית את „התאומים הסיאמיים" — החוק נגד גזענות והחוק האוסר על פגישות עם אנשי אש"ף.

טרם ברור אם יותר להתחיל להעלות לדיון את הצעת האי־אמון בממשלה, שאותה הניחה על שולחן

(המשך בעמוד 18)

עם דרכון מזוייף, בלונדי ורזה, הגיע פלטו־שרון לארץ

מודעי יצטרך להחליט אם להסגיר את פלאטו־שרון לצרפת

מאת אבי בניהו ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

איש העסקים שמואל פלאטו־שרון, נמלט אתמול מאיטליה והצליח להגיע לישראל דרך שוויץ. פלאטו־שרון נעצר באוקטובר שעבר בעת ששהה באיטליה, על פי דרישת האינטרפול, עקב בקשת הסגרה של צרפת.

אמש בשעה 6 הגיע שרון בטיסת „סוויסאייר" מציריך לנמל התעופה בן־גוריון. כפי הנראה נמלט מאיטליה, עבר את הגבול לשוויץ ומשם, בעזרת זהות ודרכון מזוייפים, עלה על הטיסה והגיע לישראל.

בנמל התעופה בן־גוריון חיכו לחבר־הכנסת לשעבר עיתונאים, ידידים, בני משפחה, ועורך הדין שלו, שידעו מזה כמה ימים על כוונתו להימלט ולהגיע לישראל.

שער בלונדיני

פלאטו־שרון נראה כשהגיע, שערו בלונדיני, והוא לבש חליפה כחולה.

(המשך בעמוד 16)

טלקס

● **„עוזי" ב־1,630 פראנק ביריד הנשק בלוזאן**

ז'נווה. — ביריד הנשק הבין־לאומי בלוזאן היה אפשר לרכוש תת־מקלע „עוזי" ב־1,630 פראנק וקליע לקלצניקוב בשלושה פראנקים — מוסר העיתון „לה מאטך".

יריד הנשק הבין־לאומי, הנערך בלוזאן מדי שנה למן 1974, נמשך שלושה ימים בלבד (ננעל הערב), ובו יכלו האספנים לקנות או להחליף סוגי נשק ותחמושת שונים.

„לה מאטך" אינו מציין את מחירו של רובה־סער קלצניקוב, אך מציין, כי רבים מן המבקרים היו „תיירים מהמזרח־התיכון".

התעניינות רבה היתה גם בתת־מקלע „סטן" מתקופת הפלישה לנורמנדיה, ובזחל של „אפריקה קורפס". ב־1944 הזמין הוורמאכט 8,000 יחידות של זחל זה (הצבוע בצבעי המדבר), ורק מעטים נשארו במצב תקין.

יוסף אלפרן, שווייץ

● **צרפת מתקרבת לאיראן**

פאריס. — צרפת העבירה בשבת ואתמול שדרים אל מנהיגי איראן, בכוונה ברורה להביא לנורמליזציה של היחסים עימה.

לדברי רדיו טהראן, הבהירו הנשיא מיטראן, ראש הממשלה שיראק, יו"ר האסיפה הלאומית ושר החוץ לעמיתיהם האיראניים על רצונה של פאריס „להביא לנורמליזציה ביחסים". (ע"צ)

● **מזל"טים ישראליים באלג'יריה?**

רבת־עמון. — „אח'באר אל־אסבוע" הירדני מוסר, כי שני מזל"טים ישראליים ערכו במשך שלושה ימים רצופים טיסות סיור וריגול בשמי אלג'יריה, במטרה להתחקות אחר בסיסים ומתקנים פלשתיניים בתחומה.

המזל"טים הישראליים טסו בגובה רב ולא נתקלו בשום התנגדות מהקרקע. הם המריאו מנושאת מטוסים ישראלית, שעגנה מול חופי אלג'יריה – טוען העתון.

לדברי העתון, פעל גם חיל הים הישראלי באיזור, ובמשך השבועיים האחרונים ערכו ספינותיו שני סיורים מול חופי אלג'יריה. (ע"מ)

● **זכויות האדם בבריה"מ — בוועידה בשווייץ**

ז'נווה. — „ועידה נגדית" לוועידת הלסינקי לביטחון ולשיתוף־פעולה באירופה תיפתח מחר בברן, בהשתתפות אישים הפעילים למען זכויות האדם בבריה"מ ובמזרח־אירופה.

המשתתפים, ביניהם השחקן איוו מונטאן, הסופר היהודי־הצרפתי מרק האלטר והסרובניק לשעבר ולדמיר בוקובסקי, רוצים לחשב תשומת־לב עולמית למיגבלות בתחום חופש הדיבור וההגירה מהגוש המזרחי.

אחד מאירועי ה„ועידה הנגדית" יהיה משחק שח־מט טלפוני בין ויקטור קורצ'נוי לבין הרב־אמן היהודי בוריס גולקו, שלא הורשה לעלות ארצה.

יוסף אלפרן, שווייץ

● **הסיקים נלחמים בגאנדי**

אמריצאר, הודו. — סיקים אקטיוויסטים קראו אתמול ל־14 מיליוני הסיקים בהודו ליטול נשק לידיהם ולהילחם בממשלתו של ראג'יב גאנדי.

האקטיוויסטים, חבושי טורבנים וחמושים בחרבות וכידונים, השמיעו את הקריאה באסיפה מיוחדת שנערכה באתר המקודש ביותר שלהם, מקדש הזהב בעיר אמריצאר, המכותר על־ידי כוחות צבא ומשטרה. (ע"ר, ע"צ)

● **בריטניה לא תצמצם תפוקת הנפט**

ניו־יורק. — שר האוצר הבריטי, ניגל לאוסון, אמר אתמול בניו־יורק, כי בריטניה לא תצמצם את תפוקת הנפט בנסיון להעלות את מחירו.

„אין זה מן האינטרס של בריטניה ואף לא של העולם בכללו לצמצם את תפוקת הנפט הבריטית בנסיון לשמור על רמה מלאכותית גבוהה של מחירים". (ע"ר)

מרפי העלה הצעות חדשות בעניין טאבה

קאהיר. — השליח האמריקני המיוחד למזרח התיכון, ריצ'ארד מרפי, העלה אתמול בקאהיר, בפגישה עם שר החוץ המצרי, עוסמאת עבד אל מג'יד, רעיונות חדשים לפתרון פרשת טאבה.

„הלילה באתי לשיחות על טאבה" — אמר מרפי לעיתונאים, בתום הפגישה, שנמשכה שלוש שעות. „סבורני שהשיחות רציניות כיום מבחינת כל הצדדים. המגעים נמשכים ואנו נשאר במגע עם ממשלות מצרים וישראל".

מקורות של משרד־החוץ המצרי אמרו אתמול, כי עתה יצא מרפי בחזרה לישראל, כדי לדווח על תגובות מצרים על הצעותיו. (ע"ר, אי.פי.)

הקפאת נכסי מרקוס בשווייץ היא בגדר חריג ולא תקדים

ז'נווה. — הקפאת כל הנכסים הפיננסיים של פרדיננד מארקוס, הנשיא המודח של הפיליפינים, בשווייץ, היה מעשה חריג ואין לראות בו תקדים — אמרו אתמול פקידים בכירים בממשלת שווייץ.

איש משרד החוץ השווייצי, מתיאס קראפט, ואיש מחלקת הפיקוח על הבנקים, אליין הירש, דחו האשמות, שלפיהן נכנעו שלטונות שווייץ ללחץ אמריקני והקפיאו את הכספים לפני שהתקבלה בקשה כלשהי מהמימשל החדש בפיליפינים.

מנכ"ל בנק „יוניון" בז'נווה, רוברט ואבארו'ה, אמר כי רווחים חששות בחוגים בנקאיים נוכח הקפאת כספי מארקוס, בטענה כי הפעולה היתה „שרירותית, אופורטוניסטית והיתה בה פגיעה קשה ביותר בשווייץ כמרכז פיננסי". „תקלה כזאת אינה צריכה לקרות יותר," אמר. (ע"ר)

הדמוקרטיה חודרת לסודאן. חייל ניצב על תיבות קלפי, שהוחזרו ממרחבי המדינה אל מפקדת הצבא הסודאני בחרטום. הבחירות בסודאן נמשכו 12 יום. זו הפעם הראשונה זה 18 שנים שנערכות בחירות בארץ זו. (צילום: אי.פי)

400 רופאי־שיניים איראנים לחזית

טהראן. — אלפי מתגייסים איראניים חדשים, ביניהם 400 רופאי שיניים, יצאו לחזית נגד עיראק, בעקבות קריאה מיוחדת של האייתולה חומייני, — מסרו עתונאי טהראן.

הטלוויזיה האירנית הראתה אלפי מתנדבים שיצאו לחזית מערי מחוז, ובעיקר משיראז ואחוואז. בידיעות נאמר, כי מתנדבים יצאו לחזית בסוף השבוע שעבר מ־15 מרכזים מחוזיים, במסגרת מגיוס המונים שעליו הכריז האייתולה חומייני לפני שלושה שבועות.

מפקד המשמרות המהפכנים, עלי רזה אפשאר, אמר באסיפת מתגייסים: „אנו מתכוונים לפתוח בעתיד הקרוב כמה חזיתות חדשות נגד סאדאם חוסיין, בעזרת הלוחמים האמיצים של האיסלם". (ע"ר)

דייוויד סטוקמן: לרייגן אין מושג בכלכלה

ניו־יורק. — דייוויד סטוקמן, שהיה מנהל התקציבים בבית־הלבן, טוען כי לנשיא רייגן אין מושג ממשי בכלכלה, והוא מוקף יועצים חסרי כישורים מתאימים; ולכן גרם הממשל לגרעונות מטיווים בתקציבים, המסכנים את עתידה של ארה"ב.

בפרקים מספרו החדש, המתפרסמים בגליון החדש של השבועון „ניוזוויק", מצייר סטוקמן תמונה [illegible] של רייגן ואנשים המקיפים אותו — אנשים שאותם שירת סטוקמן בנאמנות, כאשר שימש מנהל משרדו של התקציבים מ־1981 עד 1985.

סטוקמן, שלפי הידיעות קיבל מקדמה של שני מליון דולר מהוצאות הספרים „הרפר אנד רואו" על ספרו [illegible] (ע"ר, ע"מ)

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
614/86	גרימברג ליבה	16.2.86	קרלין ריולה
620/86	ברנר זאב	9.8.84	ברנר מלכה
628/86	זידה ליאון	21.11.81	זידה רבקה
630/86	לופו יעקב	31.3.84	זאכי יצחק
633/86	טישלר נחום	7.1.86	טישלר רחל
640/86	זיידנר אסתר	31.1.86	שוורץ סילביה
642/86	ברזמן אבגניה + מימ"ע	17.10.85	ס. ג'קסון עו"ד
650/86	רומשקנו ארלה	3.3.86	אלי סולומון ואח'
654/86	לוין רבקה	21.11.85	לוין אריה
656/86	גלסברג זאב	14.3.86	גלסברג ברטה
660/86	גרוס ארנסט	7.3.86	גרוס לוסי
663/86	לוין אלפרידה	11.12.85	לוין בנו
667/86	פידרר ארנה	4.1.81	אג' החרשים בישראל
669/86	הקר מרים	16.2.80	הקר אברהם

ירושות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
608/86	פסטק יוסף מריאן	25.12.85	פסטק אסתרה
610/86	סילביאנו פאול	20.10.83	סילביאנו רן
616/86	מטר רפאל ישראל	30.11.85	מטר אפרים
618/86	אוסטרובסקי גרשון	23.12.85	אוסטרובסקי נתן
622/86	חיימוביץ חיה	25.1.86	עמיאל חיים
624/86	קרימולובסקי צפורה	3.2.86	יחיאל כרמל
636/86	כהן פרידה	13.1.86	כהן שמחה
638/86	זילברברג יעקב	4.3.86	זילברברג אנגה
644/86	כהן שושנה	2.3.85	כהן יוסף
646/86	פרימט שמואל	24.1.86	אלקה דוד
648/86	פליישר סוניה	19.12.74	מוזר תמר
652/86	קרפטי ג'ורג'	16.12.85	קרפטי אני
658/86	אנגלר בלנקה	24.3.86	אנגלר יליוס
665/86	בלוך יעקב	7.2.86	בלוך מלכה
671/86	אבוטבול דוד	7.5.86	חזיזה אסתר
673/86	סגל אולגה	12.6.85	סגל חיים
675/86	ביגלאייזן איגנצי	5.8.79	ביגלאייזן הנריק

ב. גילאור, שופטת רשמת

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 11.4.86

	יחידה	בקנקנים: קניה	בקנקנים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.51	1.4713	1.4897	1.4811
לירה שטרלינג	1	2.13	2.23	2.1687	2.1958	2.1891
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6394	0.6474	0.6447
פרנק צרפתי	1	0.19	0.21	0.2007	0.2032	0.2025
גילדן הולנדי	1	0.55	0.58	0.5682	0.5753	0.5724
פרנק שווייצרי	1	0.75	0.79	0.7635	0.7731	0.7705
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2018	0.2044	0.2029
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2036	0.2061	0.2051
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1738	0.1760	0.1751
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2841	0.2877	0.2861
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0616	1.0748	1.0701
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.09	1.0525	1.0656	1.0594
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.73	0.7232	0.7322	0.7280
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3153	0.3192	0.3176
שילינג אוסטרי	10	0.90	0.94	0.9127	0.9240	0.9181
לירה איטלקית	1,000	0.92	0.97	0.9342	0.9458	0.9410
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8275	0.8378	0.8324

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לאחוזי בניה וקו בנין צדדי ברח' רוממה מס' 27 גוש 6625 חלקה 779 תיק בנין 2/862־027.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
גוש 6154 חלקה 274 רח' יד מרדכי 4 גבעתיים, תיק בניה מס' 233.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לתוספת קומה שלמה ועוד קומה חלקית בבית קיים עם שינויים במבנה הקיים, עם הקלה של 1.00 מ' בקו בנין צד רח' נגבה (4.00 מ' במקום 5.00 מ') בהתאם לקו הבנין הקודם, והקלה של 10% בקוי בנין צדדיים (2.70 מ' במקום 3.00 מ').
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות לבקשה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
יצחק ירדן
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך: אפריל 1986

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי קלמר מרחוב בוטנסקי 58 רמת־השרון בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום הרצליה רחוב שלוה מספר 26 גוש 6667 חלקה 651 ומהווה הקלה לגבי המותר, כאשר בו מבוקשת ההקלה האמור, והיינו: בקשה להקלה 6% באחוזי בנית.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום שמוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה – תשכ"ה 1965
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, נתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שמוש חורג מתכנית מפורטת מס' 102/03/5 לתיק בניה שה־42א. שם המבקש וולדי מודך, מענו בולטונים 4/9, אשדוד. מהות הבקשה: התרת שמוש חורג ממגורים למרפאת שיניים, בחלקה 1 גוש 2068 ברובע הרקל 1/1 אשדוד.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אזולאי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה
„דרום־השרון"
כפר מל"ל טלפון: 052־448431
פרסום הקלה עפ"י הוראות ס' 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום־השרון בקשה להקמת בית מגורים חדש במקום בית ישן, בתיק בניה מס' כמ/101/149, תשריט מס' שב/2/762, בגוש 6688 חלקה (526) 130, בישוב גני יהודה.
שם המבקש: גרופל רון
מהות ההקלה: הקלה בשטח הבנייה במסגרת 6%.
כל המעוניינים, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית, במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
א. רוצקי, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לסגירת מרפסות באותו קו בו סגורות רוב המרפסות ברחוב עמק ברכה מס' 41 גוש 7110 חלקה 261 (120) תיק בנין 4/12937.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

„מסמכי ואלדהיים" שפורסמו עתה הוצגו כבר בנירנברג

דו"ח סודי חתום בידי קורט ואלדהיים ב־1944, שימש את התובעים האמריקנים במשפטי נירנברג כהוכחה לביצוע פשעי מלחמה נאציים ביוון — הודיע אתמול הקונגרס היהודי העולמי בניו־יורק.

דו"ח זה — מה־11 באפריל 1944 — הוא חלק ממיסמך 935 של משפטי נירנברג, המכיל 11 דו"חות שהוחרמו במטה הכללי של המיפקדה של הארמיה אליה השתייך ואלדהיים.

הקונגרס היהודי העולמי מציין, כי הדו"ח, שנתגלה רק בשבוע שעבר בארכיון הלאומי האמריקני, הוקרא בבית המשפט של נירנברג ב־18 באוגוסט 1947 בידי התובעים שהאשימו את הקצין הגרמני וילהלם ליסט ו־11 קצינים אחרים, בטבח המוני של בני ערובה ובהעלאתם באש של מאות כפרים בלקנים.

פעולת ניקוי

הארגון היהודי ציין, כי דו"ח זה מהווה „אישור בלתי־רגיל" למסקנות של תיק שפירסם בחודש שעבר הקונגרס היהודי העולמי, ולמסקנות של הוועדה היוגוסלבית על פשעי מלחמה, שהכריזה ב־1947 על קורט ואלדהיים כ„פושע מלחמה נאצי נמלט".

עוד נמסר בדו"ח על „פעולת ניקוי" שבוצעה יומיים לאחר שואלדהיים זיהה את האיזור בדרום הרקליון כאיזור של פעילות פרטיזנים. במהלך מיבצע זה הוצאו להורג 20 בני ערובה והועלו באש שני כפרים מדרום לעיר זו שבאי כרתים.

ניו יורק. — קורט ואלדהיים, אומר, כי ההאשמות נגדו בקשר לביצוע פשעי מלחמה, אשר לפי הטענה מופיעות בתיק החסוי של האו"ם, מתבססות על האשמות שווא של שני שבויי מלחמה גרמנים ביוגוסלביה.

„הם יצאו בהצהרות כאלה ככל הנראה כדי להגן על עצמם. אין שום דבר מאחורי ההאשמות המופיעות בתיקים האלה" — אומר ואלדהיים, ושואל: „מדוע לא נקטה יוגוסלביה בפעולה נגדי במשך כל הזמן הארוך שעבר מאז מפני שפשוט אין בסיס להאשמות אלה. אני יכול להבטיח לכם שהפרשה כולה היא המצאה". ראיון לסי.בי.אס.

אמש מסר ואלדהיים את תגובתו לכל החומר המופיע בתיק האו"ם לנשיא אוסטריה רודולף קירשלאגר.

דוברו של ואלדהיים אמר לכתבים בווינה, כי תוכן תגובתו של ואלדהיים לא יפורסם בציבור. את התגובה המפורטת היחידה נתן ואלדהיים בראיון לסי.בי.אס.

המראיין מרשת סי.בי.אס. אמר לוולדהיים: „נודע לנו כי התיק כולל את האישום שבעטיין של הפעולות שלך ביוגוסלביה ב־1944, בקשר למעשי רצח ופעולות תגמול כנגד פרטיזנים יוגוסלבים ובגלל שריפת כפרים ביוגוסלביה... „העומדת בדרגת חשוד בפשעי מלחמה בעיני ממשלת יוגוסלביה".

כתב סי.בי.אס. לא הסביר כיצד קיבל את המידע על הנאמר בתיק.

אינטלקטואלים נגד וולדהיים

יותר מ־600 אינטלקטואלים אוסטרים חתמו על עצומה הקוראת לפרישתו של וולדהיים מן המירוץ לנשיאות באוסטריה.

במסיבת עתונאים שקיימו יוזמי העצומה, נמתחה ביקורת על נסיונות וולדהיים לטשטש את עברו. דוברי קבוצת האינטלקטואלים הודיעו, כי פעולתם מהווה „התערבות מבפנים" — כתגובה להודעת מנהל מסע הבחירות של וולדהיים, שהוקיע את „ההתערבות בענייני אוסטריה מבחוץ".

להרחיב החקירה

ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, יצאה אמש בקריאה להרחבת החקירה על עברו הנאצי של קורט ואלדהיים, מזכ"ל האו"ם לשעבר נתבעה לשלב גם גורמים ממשלתיים, כולל ממשלות יוגוסלביה ויוון, אשר בשטחן פעל ואלדהיים במלחמת עולם השניה.

יו"ר ההנהלה מר יצחק קורן והמנכ"ל ד"ר אבי בקר, הציגו את ההתפתחויות האחרונות בפרשה ומסרו דו"ח על התעודות והמסמכים [illegible] על המאבק הציבורי בפרשה, ביוזמת ההנהלה העולמית בניו־יורק.

ארטוקוביץ נרדם במשפט

בזאגרב החל אתמול משפטו של פושע המלחמה הנאצי אנדריאה ארטוקוביץ 86, המואשם ברצח של אלפי סרבים, יהודים, צוענים וקרואטים אנטיפאשיסטים במלחמת העולם השניה.

ארטוקוביץ מואשם, שכל מעשי הרצח נעשו על־ידו ובפקודתו.

בין היתר נאמר כי בתחילת 1942 הורה לאסוף תושבי כפרים סרבים ולהוציאם להורג כתגמול מכך שפרטיזנים הרגו כמה מאנשיו הנאמנים לנאצים.

בסוף 1941, נאמר בכתב האישום נגדו, הוא הורה להרוג 450 בני אדם בדרכם למחנה האיסוף קרסטינאק ליד זאגרב בנימוק שאין מקום בשבילם בתוך המחנה.

התביעה טוענת, כי ב־1943 הורה ארטוקוביץ, יחד עם אחר מראשי הממשלה הקרואטית שהקימו הנאצים, אנטה פאבליץ' להוציא להורג כמה מאות לוחמי חופש שנתפסו ונכלאו במצודת סאמובאר ליד זאגרב.

ארטוקוביץ הוא זקן חולני וספק אם יוכל לעמוד בדין. חוגי בית המשפט אמרו, כי אם יורשע וייגזר עליו עונש מוות, אין להניח שגזר הדין יבוצע.

נמסר, כי הנאשם קצת לא שפוי בדעתו ולפעמים הוא חושב כי הוא האמפיור פיוס ה־6. בעת הקראת כתב האישום נגדו נרדם ארטוקוביץ פעמיים והשוטרים ששמרו עליו העירו אותו. (עי־ע־צ)

קוזרה בהרי בוסניה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

קוזרה הוא הר נישא בבוסניה, בין זאגרב לסיירבו, ליד בניה לוקה, אשר שמו הוזכר בהקשר לפרשת קורט ואלדהיים ששירת באיזור בעת המיתקפה הגדולה של הצבא הגרמני נגד הפרטיזנים.

הדבר היה בקיץ 1942, כאשר גייסות גרמניים שמנו 42 אלף חיילים, הקיפו את ההר הזה וערכו מיתקפה (אחת האוגנסיבות הקשות) נגד הפרטיזנים והושבי האיזור, שנמלטו אל היער העבות.

המצור הגרמני נפרץ בסופו של דבר, אך בקרבות אלה נפלו 9864 פרטיזנים ו־53,350 אזרחים בלתי־לוחמים, ביניהם 11 אלף ילדים מתחת לגיל 14.

אנדרטת ענק הוקמה על פסגת ההר לזכר הלחימה הנואשת והקורבנות.

מהיום בדיקות לגילוי נוגדני איידס במנות־דם

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מהיום יבדקו כל מנות הדם ותוצריו לשם גילוי נוגדני „איידס". מהיום לא תתקבל שום מנת דם חדשה טרם בדיקתה. אמר ד"ר משה משית, ראש שירותי אשפוז ומ"מ מנכ"ל משרד הבריאות. בי"ח אשר לא הספיק להיערך לבדיקות אלו יצטרך לרכוש את הדם ומוצריו מ„בנק הדם" של מ.ד.א.

עם זאת, מותר לבתי חולים ולבנק הדם להשתמש במלאי הקיים עד ה־1 ביולי. הבדיקות יצמצמו הסיכונים להעברת ה„איידס". בדיקות דם יזומות יבוצעו ברמב"ם, בילינסון, תל השומר, איכילוב, הדסה־עין כרם וסורוקה.

מסקנות מבקר האוניברסיטה העברית בפרשת קולאס:

פרופ' אנגלרד פעל בתום־לב למצוא פתרון לבעייה אנושית

קולאס לא הועדף על־פני סטודנטים אחרים ולא נהנה מיתרון בשל מעמדו הציבורי ● אולם, המעשה פגע בתקינות המינהל בפקולטה למשפטים

„ניתן לומר, שעניין הענקת תואר „בוגר במשפטים" לח"כ אלי קולאס פגע בתקינות המינהל בפקולטה למשפטים, ורק הודות לתום־ליבו של הדיקן פרופ' יצחק אנגלרד, והודות לכך שהפתרון שהגישים איננו בלתי־צודק — ניתן לקבלו ולהשלים עימו".

זוהי מסקנתו של מבקר האוניברסיטה העברית, משה ברזאב, לשעבר היועץ המשפטי לממשלה שבדק את פרשת הסמכתו של קולאס לעריכת־דין.

המבקר הגיש את דו"ח עבודתו מיום ב' להוערת הביקורת, לנשיא ולרקטור של האוניברסיטה העברית בירושלים. המבקר כותב, כי הדיקן נתן לתקנה פירוש, אשר לפיו, אם קולאס יציג לפניו הישג משביע רצון במקצוע דיני עונשין, הוא יוכל לפטור אותו מבחינה. שהוא חייב בת / באוניברסיטה העברית בירושלים, ולהעניק לו את התואר. אולם שיקול־הדעת שהפעיל פרופ' אנגלרד ניתלה בהנחות בלתי־מאוששות, ופרופ' אנגלרד עצמו הודה, שהוא מתח את התקנה עד קצה הגבול, נאמר בדו"ח המבקר.

בעייה אנושית של תלמיד

עם־זאת, מטעים המבקר, אנגלרד פעל בתום־לב ומתוך שכנוע עמוק בצדקת עמדתו, שעיקרה למצוא פתרון לבעייה אנושית של תלמיד, אשר שנותיו עברו עליו ללימוד מקצוע והגיע לקצת הדרך, כאשר בחינה אחת מפרידה בינו לבין התואר.

המבקר קובע, כי קולאס לא הועדף על־פני סטודנטים אחרים ולא נהנה מיתרון בשל מעמדו הציבורי. הוכח שהיו עוד מקרים של סטודנטים שמשכו את לימודיהם שנים ארוכות ונדרשו בחינות משנה לשנה אבל לא נמצא אף מקרה אחד של סטודנט שנשאר חייב בחינה אחת בלבד ולא איפשרו לו לחזור על בחינות עד שיקבל לבסוף את התואר.

נוכח מסקנותיו של המבקר נמסר, כי הנשיא והרקטור אינם רואים צורך בהעלאה נוספת מצידם בעניינו של קולאס. עם־זאת, הם יבדקו את ההערות הכלליות שהעלה המבקר בדו"ח ויפעלו בהתאם.

הדלפות מתיקו האישי

עם הגשת הדו"ח, שלח דיקן הפקולטה, פרופ' אנגלרד, מכתב אל השופט פלקיס לנרא, יו"ר ועדת הביקורת של האוניברסיטה העברית, וכן נאמר: „אני מקבל את דברי הביקורת בלב פתוח ומורע אני לכך, כי כמו בכל עניין הנבדק לאחר מעשה, כן גם בעניין זה המבט כעבור זמן על פעולות וצעדים מאפשר לאתר ליקויים. הביקורת תנחה אותי בפעולתי לעתיד".

עם־זאת, קובל פרופ' אנגלרד על הדלפות לעיתונות של פרטים אישיים של ח"כ קולאס מתוך תיקו האישי, „ומכאן רגישותו המיוחדת של קולאס להדלפות מהפקולטה". פרופ' אנגלרד מוסיף במכתבו, כי „לולא הייתי מנסה למנוע הדלפות של פרטים אישיים מתיקו האישי — על־פי בקשתו המפורשת של התלמיד — הייתי חושף עצמי לביקורת על מחדל זה". (עת"ם)

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652.
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 38134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

עודד אסף, מבקר מרצה למוסיקה:

פרס לבינוניות

אתה כופר בצורך לקיים תחרויות מוסיקליות נוסח תחרות רובינשטיין?

— לא שלילה גמורה, אבל — הסתייגות חריפה. כי אם נכון ש־הם הזוכים בתחרויות אלה נמצא, שאינם בהכרח הטובים ביותר, ושהנכשלים, אינם הגרועים ביותר. ולעתים, אפילו ההפך הוא הנכון. אז יש אולי מקום לתחרויות במסגרת הפעילות האמנותית, הנובעת מן המבנה התחרותי של החברה המערבית. אבל — צריך לזכור שתחרות היא תחרות ואמנות היא אמנות, ולא תמיד הן קשורות זו לזו.

?...

— ראשית — משום שהשיפוט איננו יכול להיות אובייקטיבי והוא כרוך תמיד בהשקפות, בהרגלים ובהעדפות האישיות של השופטים. ולא פעם מתגלים הזוכים בפרס הראשון כפסנתרנים בינוניים ביותר, (כמו, למשל, הפסנתרן שזכה בפרס הראשון בתחרות הקודמת), ואילו פסנתרנים שלא זכו בפרס הראשון או שלא השתתפו בתחרות, התגלו כפסנתרנים מחוננים ביותר. ואציין רק את איוו פוגורליץ', ש„נכשל" בתחרות שופן היוקרתית לפני שנים מספר. צריך גם לזכור, שהמתח הכרוך בתחרויות אלו משפיע מאוד על המתחרים. הסכורים שהן קובעות את גורלם.

שנית — החידוש, הרעננות והמקוריות שיכולים לבוא לידי ביטוי בתחרות מעין זו הם מינימאליים. זאת, כיוון שרפרטואר היצירות הוא מצומצם, שמרני, ואנחנו רגילים לשומען, ממילא בהריה, בתקליטים ובאולמות הקונצרטים, ופסנתרן שמתמתה ביצירות עתיקות מאוד או חדישות מאוד לא יוכל להשתתף בהן, ולכן, אינני חושב שמתחרות רובינשטיין ודומותיה תצא בשורה לחיי המוסיקה בעולם, למרות שיש מי שלצערי מתייחסים אליה כך.

יהלי וגמן, פסנתרן

המיסחור מחייב

נכון שרובינשטיין עצמו השתתף בתחרות על שם אנטון רובינשטיין בפטרסבורג, ולמרות שאיש מהמשתתפים לא הגיע לקרסוליו, נכשל בתחרות. אבל, נכון גם שאמיל גיללס מטולי פסנתרני המאה זכה כפרס הראשון בתחרות בריסל, ומהווה דוגמה הפוכה לתיאוריה רגן. אמת היא שבשנות השלושים היו השופטים בתחרויות אלו מטובי המבצעים בעולם. בניגוד לשופטים של היום, שרמת השיפוט שלהם נמוכה וגורמת ללא מעט עיוותים. ובכל זאת — אני סבור, כי בגלל המיסחור המאפיין את החיים המודרניים אין לפסנתרנים ולאמנים צעירים אפשרות לפלס את דרכם לאמרגנים שיכולים לפתוח את הקאריירה שלהם, אלא באמצעות שש התחרויות החשובות ו־40 התחרויות הפחות חשובות הנערכות כיום.

הדברים אמורים בזוכים בפרסים הראשונים. ומה באשר לאחרים?

— כבר קרה שאמרגנים העדיפו דווקא את זוכי הפרסים האחרים. הנה בתחרות רובינשטיין לפני שש שנים לא זכה הפסנתרן הבריטי המוכשר בלקשאו בפרס הראשון, אבל הוא הוזמן על־ידי הפילהרמונית לנגן בישראל והוערך גם על־ידי האמרגנים שבאתו לקדם אותו, ולא את גרגורי אלן, שזכה בפרס הראשון.

אתי רונאל

מאות בני־נוער לא יגויסו השנה לצה"ל

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

במסגרת המגמה בצה"ל לפעול להקטנת הצבא הסדיר, לא יגויסו בשנת העבודה הקרובה כמה מאות בני־נוער בריאים.

מדובר במועמדים לשירות בטחוני שסובלים ממחלות, מכושר גופני לקוי במיוחד או בני־נוער שצפויים להם קשיי הסתגלות גדולים במסגרת הצבאית.

עד כה נהג צה"ל לגייס את אותם הצעירים ולהציבם במקצועות שונים — והשנה יגויסו פחות.

בשנת העבודה הקודמה יקלו שלטונות צה"ל עם בקשות שמגישים חיילות וחיילים לפטורים שונים מהשירות. כן יאפשרו שלטונות הצבא יותר בקשות של חיילים לשחרור מוקדם, על־מנת להספיק לשנת הלימודים.

עקב צעדים אלה יקטן הצבא הסדיר בכמה מאות חיילים, כחלק מתקציב הביטחון המקוצץ.

עיתון לבנוני בלונדון:

„אסד משכנע את חוסיין להילחם בישראל"

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזה"ת

העיתון הלבנוני „אל דוסתור", המתפרסם בלונדון, מסר שלשום, כי הנשיא הסורי, חאפז אל אסד, ניסה לשכנע את המלך חוסיין לשתף פעולה עימו במלחמה נגד ישראל.

העיתון, המסתמך על „גורמים דיפלומטיים", מספר, כי הנשיא הסורי אף הציע למלך חוסיין לכרות ברית צבאית בין שתי המדינות, כשהוא מזכיר לו את הברית המוצלחת בין סוריה למצרים במלחמת 1973. העיתון הלבנוני מציין, כי ישראל רואה בהצעה זו של הנשיא אסד סיבה נוספת למתיחות האחרונה בין ישראל לסוריה.

כתבנו לענייני המזה"ת מציין כי סוריה וירדן ממשיכות במאמציהן להדק את הקשרים ביניהן, ושלשום ביקר בדמשק שר־החוץ הירדני טאהר אל מצרי שבא, לפי מספר מקורות, כדי להכין את ביקורו של חוסיין בדמשק.

ניגריה וסיירה ליאונה לא יחדשו היחסים עם ישראל

לאגוס. — ועידה שנערכה כדי לגבש מדיניות חוץ חדשה לניגריה נסתיימה בסוף השבוע בקבלת המלצה נגד חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל.

בהודעה ממשלתית נאמר, כי המדיניות ה„ציונית" של ישראל דומה למדיניות האפרטהייד של דרום־אפריקה, לה מתנגדת ניגריה.

פאוטיין. — סיירה ליאונה אינה מגדירה בנוכח יחסים דיפלומטיים עם מדינות אפריקה לישראל — אומר שר החוץ של סיירה ליאונה [illegible]

קונקנה [illegible]

המחלוקת בין מצרים לישראל על שטר הבוררות צומצמה למלה אחת

אם יוסכם על ביטוי חלופי ל„מיקום הנכון" יהיה ניתן לנסח השטר תוך שבוע־שבועיים

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הפער בין עמדות מצרים וישראל בקשר לשטר הבוררות צומצם ביותר והוא מגיע עתה לאי־הסכמה לגבי מלה אחת בלבד בנוסח השאלה שתוגש לבוררים.

ישראל תובעת שהבוררים ישאלו מהו „המיקום הנכון" ובאנגלית „קוראקט לוקיישן") של הגבול בין ישראל ומצרים באיזור טאבה. מצרים מתנגדת למינוח זה בטענה, כי משתמע ממנו, שמיקום הגבול כפי שהוא מוצע על־ידי מצרים אינו נכון.

נודע, כי תת־מזכיר המדינה האמריקני, ריצ'ארד מרפי, העלה מספר הצעות אלטרנטיביות. הנמצאות עתה בדיון בירושלים ובקאהיר. גורמים בלשכת ראש הממשלה ציינו אתמול, כי יש סיכוי שאחת ההצעות שהועלו תהיה מקובלת על ישראל.

ההערכה היא, שאם יסכימו ישראל ומצרים על ביטוי חלופי ל„מיקום הנכון" יהיה אפשר לנסח את שטר הבוררות תוך שבוע עד שבועיים. הנושא יידון עתה במסגרת צוות המנכ"לים.

בינתיים, נדחה בואה של המשלחת המצרית לישראל, עד שכל צד יסיים את דיוניו בקשר לנקודת המחלוקת האחרונה. המשלחת המצרית היתה אמורה לבוא לישראל השבוע, אולם היא תבוא, כנראה, רק בעוד שבועיים — אחרי חג הפסח.

נושא טאבה נדון אתמול בין ריצ'ארד מרפי לראש הממשלה שמעון פרס, בארוחת בוקר שסעדו יחדיו. מרפי דיווח גם על שיחותיו בסוריה. כנושא זה נמסר אתמול, כי נעשה מאמץ אמריקני לשמור על דיאלוג עם סוריה, למען היציבות באיזור.

מרפי נפגש גם עם מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, ולאחר מכן עם שר החוץ, יצחק שמיר, קמחי ופקידים נוספים.

מאה עשרים פחות סימון

הסופרת הצרפתיה שמתה לאחר מחלה קשה תיזכר כמי שאמרה „לא" לאימהות, לרוך, לסבלנות ו„כן" לפילוסופיה ולשמאל האינטלקטואלי של אירופה

מאת יעל לוטן

סימון דה־בובואר, שמתה אתמול ממחלה קשה בגיל 78, היתה אחת הדמויות הבולטות בתרבות צרפת באמצע המאה ה־20.

היא היתה אשה שפרצה לתחום הגברי של הפילוסופיה, מקצוע אותו לימדה בשנות ה־30 וה־40, יחד עם חברה לחיים, הפילוסוף ז'אן פול סארטר, היתה מראשי התנועה האכזיסטנציאליסטית, שהשפעתה על המחשבה בעולם המערבי בימינו היתה עצומה. יחד עם סארטר היתה מן המתנגדים החריפים למלחמת צרפת באלג'יריה, ושניהם נמנו עם ראשי השמאל האינטלקטואלי באירופה.

ביצירותיה הספרותיות שיקפה היטב את תפיסת עולמה המוסרית, החברתית והפוליטית. ספרה „המנדרינים" זכה לתהודה עצומה וזיכה אותה בפרס „גונקור". ספרה „המין השני" היה ציון־דרך חשוב בהתפתחות התנועה הפמיניסטית בימינו.

בובואר חוננה באומץ־לב ובכושר אינטלקטואלי נדיר, וכמה מכתביה גרמו אי־נוחות גם למקורביה. כך היה כאשר תארה בגילוי־לב את פרשת אהבתה עם הסופר האמריקני מייקל ארלן, ובעת האחרונה, כאשר תארה את שנותיו האחרונות של ז'אן פול סארטר.

אשה חריפת־שכל זו, שגדלה בבית קאתולי־בורגני ושמרני, תארה בכרך הראשון של האוטוביוגרפיה שלה, „זכרונות של בת ממושמעת", כיצד חדלה להאמין באלוהות: „היה לי יותר קל לצייר לי את העולם ללא בורא, מאשר בורא המכיל בתוכו את כל הסתירות הקיימות בעולם..." ובמקום אחר: „לו גיליתי מחדש בגן העדן, מוגדלת עד אין קץ, אותה ברית מפלצתית שבין חולשה לבין נקמנות, גחמנות וכורח מלאכותי אשר דיכאו אותי מיום היוולדי, הרי שהייתי מעדיפה להישלח לגיהינום מאשר לסגוד לאל".

בובואר היתה אשה קשה. התכונות שמקובל ליחסן לנשים נעדרו מאופיה. רוך וסבלנות לא היו בה. היא אמרה „לא" לאמהות, שהצטיירה בעיניה כמצב חייתי־למחצה. דמותה המיוחדת במינה תישאר עוד שנים רבות בנוף התרבותי בו אנו חיים, אם לא בזכות יצירותיה הספרותיות, הרי בזכות כתיבתה הפילוסופית והאוטוביוגרפיה שלה, שהיא קריאת חובה.

הברפלד: הסכם תוספת היוקר הסת'־מעסיקים ייחתם עד יום א'

„ההסתדרות תתנגד לכך ששכר המינימום יהיה נמוך ממחצית השכר הממוצע"

מאת כתבנו לענייני עבודה

הסכם תוספת היוקר ייחתם בראשי תיבות, ביום שישי או לכל המאוחר ביום ראשון הקרוב — העריך אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

הברפלד, שדיבר אתמול בפני המליאה של מועצת פועלי תל־אביב, הטעים שההסתדרות והמעסיקים גיבשו מכשיר תוספת יוקר גמיש, שישתנה בהתאם לקצב האינפלציה.

בסוף השבוע צפויה פגישה נוספת בין נציגי ההסתדרות לבין הצוות מטעם המעסיקים לגיבוש הסופי של ההסכם. תוספת היוקר תשולם בהצמדה של 70־90 אחוז למדד המחירים, וככל שהאינפלציה תהיה גבוהה יותר, לכן יגדל שיעור ההצמדה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מסר, כי לאחר חתימת ההסכם לתשלום תוספת יוקר לשכירים, ייפתח מו"מ על [illegible] לשנה הקרובה.

הברפלד ציין שההסתדרות תתנגד לכך ששכר המינימום במשק יהיה נמוך ממחצית השכר הממוצע. עוד אמר כי הוא מחייב מעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים, בלי לפגוע בהכנתם של העובדים. הוא העריך שקיצור שבוע העבודה לא יפגע בתפוקת העובדים.

נאסר על הדרוזים בגולן לחגוג עצמאות סוריה; תושבים: לא ניכנע

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

המשטרה אסרה על הדרוזים בגולן לחגוג את יום העצמאות של סוריה החל ב־17 באפריל.

אתמול בשעות הצהריים הוזמנו 13 נציגים מארבעת הכפרים הדרוזיים ברמת הגולן למשטרת מסעדה, שם נפגשו עם קצין משטרה בכיר שמסר להם על האיסור. נאמר להם, כי גבעת הצעקות, השוכנת מצפון לכפר מג'דל־שמס באיזור הגבול ומשמשת אתר להפגנות, הוכרזה „איזור צבאי" עד לאחר 17 באפריל והכניסה אליו אסורה בהחלט. כאן נאסרה התקהלות ב־17 באפריל בתוך הכפרים.

התושבים מסרו כי הובהר להם, שהמשטרה לא תסבול שום הפרות סדר. בתגובה על־כך מסרו אתמול גורמים דרוזיים בגולן כי הם נחושים בדעתם לחגוג את יום העצמאות של סוריה אפילו אם „יאסרו את כולנו כולל נשים, ילדים וזקנים".

התושבים הדגישו כי הם מרגישים כאזרחים סוריים לכל דבר, ואין בדעתם להיכנע לאיסור לחגוג את יום העצמאות של מדינתם.

גורמים המחשבים לאוהדי ישראל בגולן אמרו אתמול, „דבר לא יעזור" והיום המגמה הכללית בקרב התושבים היא לתמיכת סוריה „מהומר בריה".

יוניפי"ל סיכל ירי קטיושות לרצועת הביטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כמה משגרים של טילי קטיושה התגלו בימים האחרונים על־ידי חיילי יוניפי"ל בדרום־לבנון.

משגרי הקטיושות, המוכנים לירי לעבר רצועת הביטחון, התגלו בכפרים מערקה, מג'דל זון ועין דיבל. חיילי הנרסה של יוניפי"ל פירקו את משגרי הקטיושות בלי שנגרם נזק.

מקורות ביוניפי"ל הדגישו שכוח האו"ם בדרום לבנון פועל בהתמדה לגלות ניסיונות פיגוע נגד רצועת הביטחון והגליל.

צד"ל הפגיז

כתגובה על התקפה נגד חיילי צד"ל בעמדות השוכנות ליד בית יהון, ירו מרגמות צד"ל לעבר הכפר יעתר שבגבול רצועת הביטחון. הירי ארך זמן רב.

בעקבות הכרזתו בוועידת „התחייה"

גרנות: ח"כ נאמן בראש החזית הלאומנית בישראל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

תביעתו של מנהיג התחיה, יובל נאמן, בפתיחת ועידת מפלגתו שלשום, לגרש מאות אלפי ערבים מהארץ, מציבה אותו ואת תנועתו בראש החזית הלאומנית בישראל — אמר אתמול מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות.

האחרון אמר כי גם „תוכניתו של נאמן לשטחים „מקיאים מערבים" מעוררת פלצות, בכל מי שמכיר את תולדות אירופה ושל המחצית הראשונה של המאה עשרים."

גרנות הדגיש כי „שוב הוכח כי גם בישראל ייתכן פאשיזם."

ח"כ סרטני תובעת התערבות קצב נגד סגירת מעון לילדים הלוקים בפיגור

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

במברק ששיגרה אתמול לשר העבודה והרווחה, משה קצב, דורשת אמירה סרטני (מפ"ם), כי יפעל ברחיפות ובמלוא כוחו, למניעת סגירתו של המוסד לילדים שלקו ב„תסמונת דאון" ברמת־גן.

סרטני מציינת כי „כשר הממונה, מחוייבותך לפתרון הבעיה אינה מוטלת בספק".

במוסד „מעון לתינוק" ברמת־גן חוסים 38 ילדים בני שנתיים עד 10. כולם לוקים במונגולואידיות (תסמונת דאון). המוסד עומד להיסגר לאחר שדיירי הסביבה שיכנעו את בית־המשפט כי הוא מהווה מטרד לאיזור.

אתמול אמרה סרטני כי אילו קיבלה הכנסת את חוק החינוך המיוחד שהיא יזמה במושב החורף, היתה הבעיה נפתרת. היא תבקש לשוחח עם השר קצב בנושא המעון, בישיבה המיוחדת, שהכנסת מחר.

רמטכ"ל בלגיה, רב־אלוף מוריס גיזמבורג הגיע אמש לישראל כאורח הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי. (צילום: יוני רייף)

„מתדלקי 'כולבוטק'" שוחררו בערבות

שני מתדלקים בתחנת דלק „עצפור" ג'מאל, בן 24, מעוז ונג'ם עדנאן, בן 25, מג'באליה, החשודים בגביית מחיר מופרז תמורת הדלק שמילאו במכוניתה של תחקירנית „כולבוטק" — שוחררו אתמול בבוקר בערבות בבית־משפט השלום בתל־אביב.

עצפור ג'מאל נראה בתוכנית „כלבוטק", ששודרה ב־11/3/86, ממלא דלק במכונית הטנדר בה הותקן מיכל מיוחד. ג'מאל חשוד, כי מילא דלק ב־22 ש"ח בלבד. אולם דרש 32 ש"ח, ואת היתרה נטל לעצמו אף כי נתן קבלה על סכום 32 ש"ח.

נג'ם עדנאן חשוד, כי גם הוא מילא דלק ב־10 ש"ח בלבד ודרש 36 ש"ח. גם הוא נתן קבלה.

שני החשודים שוחררו בערבות על סך 1000 ש"ח על־ידי שופט השלום יעקב שמעוני עד לתחילת משפטם. נ"כ המשטרה, רס"ר אמיר קורלרו, לא התנגד לשיחרורם מאחר שחקירתם הסתיימה. על השניים נאסרה יציאה מן הארץ עד לתחילת משפטם. (עתי"מ)

הורשעו שני קציני הממשל שלא הזהירו את חירבאווי מפני המטען

שני קציני הממשל האז־רחי, סרן שלמה לויתן ורס״ן אהרון גילה, שהואשמו כי לא הזהירו את חבלן משמר־הגבול סולימן חירבאווי על הימצאות מטען חבלה בדלת המוסך של ראש עיריית אל בירה איברהים טאוויל — הורשעו אתמול בבית־המש־פט המחוזי בירושלים. בהת־פוצצות המטען איבד החבלן את מאור עיניו.

שלמה לויתן הורשע בעבירה של הפרת־אמונים ואי־מניעת פשע, ואהרון (רוני) גילה הורשע פה אחד בהפרת־אמונים ואי־מניעת פשע, וברעת רוב הורשע גם בגרימת חבלה ברשלנות. לעומת זאת, זוכה גילה מאשמה של גרימת חבלה חמורה.

בהכרעת הדין מתארים השופ־טים את נסיבות האירוע שבו איבד החבלן את מאור עיניו. זמן־מה לפני הנחת המטענים בכלי־הרכב של ראשי הערים ביהודה ושומרון הודיע איש המחתרת, יהודה עציון, לשלמה לויתן, כי עומדים להניח מטעני נפץ במכוניותיהם של ראשי הערים רמאללה ואל־בירה. הוא ביקש מלויתן להודיע על כך לקצין, רס״ן אהרון גילה, כדי שזה יביא לידיעת חבלן צה״ל על אודות המטען, אם יוזמן לבדיקת אחד מכלי הרכב. החבלן סולימאן חירבאווי הוזעק לברוק את מוסכו של ראש עיריית אל־בירה, לאחר שהתפוצצו מטענים אצל יתר ראשי הערים. אהרון גילה הוזעק ללוות את החבלן.

השופטים קבעו כי אהרון גילה היה מפקד זירת האירוע והיה עליו להעביר את מירב הידיעות שהיו לו לגוף שצריך היה לבצע את הפעולה. גילה לא הזהיר את החבלן, מלבד אזהרות כלליות, ולא סיפק לו את כל המידע על הימצאות המטען. השופטים מתחו ביקורת על שני הנאשמים על שהעלימו את המידע שהגיע לרשותם.

„התנהגות זו מהווה מעילה באמון שצה״ל נתן בהם ופגומה גם מבחינה מוסרית. הם ידעו כי ישנה חשיבות עליונה למידע, ובהעלמתו צפוי נזק רב לשלטון בתוך השטחים ולמידת יכולת המדינה לדאוג לביטחונה של האוכלוסיה שהיא אחראית עליה", נאמר בהכרעת הדין. השופטים קובעים כי חובה היתה על השניים לדווח למפקדיהם על הידע שהגיע לאוזניהם.

השופטים זיכו את לויתן מגרימת חבלה חמורה, בנימוק כי „לא הוכח שהיה אחראי כשותף או כמסייע למעשיהם של טומני המטענים ונשמטת אשמתו לאחריותו בגרימת החבלה החמורה של החבלן".

הטיעון המשפטי למידת העונש שייגזר על שני הנאשמים יישמע במחצית מאי הקרוב. אז גם יעלו הסינגורים של השניים, עו״ד ד״ר יעקב וינרוט ועו״ד יעקב רובין, את עדי האופי. (עתים)

שלמה לויתן — אהרון גילה

„החרטה מתגמדת נוכח המעשים"

בית־המשפט העליון דחה ערעור המדינה על קולת עונשם של חמישה מחברי ארגון הטרור היהודי וערעור־הנגד של המורשעים

בית־המשפט העליון קבע, כי עונשיהם של חמישה מחברי ארגון הטרור היהודי יישארו ללא שינוי, כפי שקבע בית־המשפט המחוזי בירושלים. בכך דחה בית־המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על החמישה ואת ערעור הנאשמים על חומרת העונש שנגזר עליהם.

„אני שבע־רצון מהחלטת בית־המשפט, אני שמח שבית־המשפט לא נתן דרור לתביעות הנקם של הפרקליטות", אמר חגי סגל, אחד הנאשמים, לאחר הקראת פסק־הדין. בשבוע הבא יעמדו 3 מהאשמים בפני ועדת שליש, שתתכנס בכלא תל־מונד לדיון בהפחתת שליש מעונשם. אם תקבע הוועדה כי הם זכאים להפחתה — ישוחררו השלושה ב־1 במאי. השלושה הם חגי סגל, נתן נתנזון ויצחק נוביק, שנדונו ל־3 שנות מאסר בפועל. שני האשמים האחרים, ברק ניר וחיים בן־דוד, ימשיכו לרצות את עונשם.

ברק ניר הורשע בהריגה בפרשת הרצח במכללה האיס־לאמית בחברון, בניסיון לרצח בפרשת האוטובוסים, בחברות בארגון טרור ובהחזקת נשק שלא כדין. הוא נדון ל־6 שנות מאסר בפועל.

חיים בן־דוד הורשע בניסיון גרימת חבלה חמורה בפרשת הפגיעה בראשי הערים, בפרשת הר הבית הורשע בקשירת קשר לביצוע פשע, בפרשת הנחת המטענים באוטובוסים הורשע בעבירה של אחזקת נשק. כן הורשע בפעילות בארגון טרור. הוא נידון ל־3.5 שנות מאסר בפועל ושנה וחצי מאסר על תנאי.

יצחק נוביק, חגי סגל ונתן נתנזון הורשעו בפרשת ראשי הערים, בגרימת חבלה חמורה באחזקת נשק ובחברות בארגון טרור. נגזרו עליהם שלוש שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי.

בית־המשפט העליון מתח ביקורת חריפה על מעשי הנאשמים. הטענה שהעלו, כי יש להבין את מעשיהם על רקע הזמן והמקום „אינה ראויה להישמע" — קבע בית־המשפט — „הבנה אשר כזאת אינה אלא הסכמה שבשתיקה, כי יש והנסיבות מצדיקות שאזרחים יקחו את החוק לידיהם ויבצעו פעולות אלימות, הנראות להם כרצויות ויקחו את החוק לידם. עם גישה זו לא ניתן להשלים, שכן מצוי בה הסכם לכירסום בשלטון החוק, ויש להוקיעה מיסורה".

השופטים מתייחסים גם להבעת החרטה של הנאשמים וקובעים בהחלטתם: „חרטה זו ומעשיהם הטובים בעבר מתגמדים נוכח חומרת העבירות, והעונש צריך לבטא חומרה זו. בצד הצורך לצפות פני העתיד ולהרתיע מי שיראה עצמו כממשיך דרכם". (עתים)

חקלאי, תעשיין, מנהל

המילה האחרונה בהתיעלות הגיעה לישראל

מערכות בקרה

טקסל TEXEL

כך מתיעלים בכל העולם!
טקסל. מערכות בקרה המשלבות בין טכנולוגית החומרה המתקדמת בעולם מתוצרת TEXAS INSTRUMENTS ותוכנה פרי פיתוח ישראלי ע״י TEXEL ELECTRONICS מקבוצת קנטשטיין אדלר.
טקסל מצטיינת ביכולת לפתרונות כוללים בישומי בקרה.
אנשי טקסל ילוו את התיעלות המפעל שלך משלב ראשוני של הגדרת דרישות דרך תכנון המערכת, אספקה חומרה, כתיבת תוכנה, התקנה והרצה.
מפעלים רבים כבר בחרו להתיעל עם טקסל - מפעלי הברום, מפעלים אזוריים שער הנגב, חיל האויר, אינטל, תנובה, מפעלים אזורים צמח ועוד מפעלים קטנים ובינונים, קיבוצים ומושבים.
הבחירה בטקסל אינה מיקרית.
פנה למומחה הבקרה שלנו ונמשיך לספר לך למה.

התמחות מיוחדת ביעול בתי קירור, בתי אריזה, קוי ציפוי, לולים, ביקורת מבנים, מכוני שאיבת מים, הבאת מפעלים מחו״ל, מפעלי פלסטיקה ומכוני תערובת קטנים.

טקסל אלקטרוניקה בע״מ
מקבוצת קנטשטיין אדלר
TEXAS INSTRUMENTS
דרך פ״ת 37 תל־אביב 67137
טל. 03-625057
614032
613708

הפסנתרן ולאדימיר הורוביץ חוזר לבריה״מ כעבור 61 שנה

מוסקווה. — הפסנתרן הנודע ולאדימיר הורוביץ חזר אתמול לארץ הולדתו לאחר היעדרות של 61 שנה, והגדיר את עצמו כשגריר של שלום.

הורוביץ בן ה־81, שבא בלוויית אשתו וגדה, אמר לעתונאים בנמל התעופה של מוסקווה, כי הוא מאושר לשוב. „אין לי אויבים כאן, רק ידידים".

לאחר שהיגר מרוסיה, נאמר מפי הורוביץ בביוגרפיה שלו „אין לי רצון לשוב. אינני אוהב את הגישה הרוסית למוסיקה, לאמנות, לשום דבר. איבדתי את כל משפחתי שם. לעולם לא ארצה לשוב ולעולם לא אשוב".

כבואו התחבקה עמו אחייניתו לנה דולברג, שלא ראתה אותו מאז עזב את לנינגרד ב־1925, בהיותו בן 21.

הוא ינגן בקונצרטים במוסקווה ובלנינגרד בעת ביקור בן 3 שבועות, ויבקר בעיר הולדתו קייב.

דולברג, אמרה לכתבים לפני שקידמה את פני דודה, כי היא חוששת מפני הפגישה עמו. „ראיתי אותו לאחרונה ב־1925. הוא היה צעיר ויפה ומאושר. אני מצטערת שחלף זמן כה רב". (עד)

בריז׳יט בארדו וקתרין דנב תובעות את וואדים

פאריס. — שחקניות הקולנוע הצרפתיות בריז׳יט בארדו וקתרין דנב, פתחו אתמול בהליכים משפטיים נגד הבמאי רוז׳ה וואדים, בעקבות פירסום ספרו המתאר פרשיות אהבים מעורות עימן.

פרקליטן של בארדו ודנב, ז׳יל דרייפוס, הודיע כי הן תובעות 200,000 פרנקים (27,000 דולר) פיצויים מוואדים, על חדירה לחייהן הפרטיים.

הספר, „מכוכב לכוכב", יוצא למכירה בצרפת ביום חמישי, אך הגירסה האנגלית, „בארדו, דנב, פונדה", כבר היתה לרב־מכר באה״ב.

דוברת של המו״ל הצרפתי אמרה, כי הגירסה הצרפתית „הרבה יותר מתונה" מהגירסה האמריקנית, ודחתה את הטענות כי וואדים צייר תמונה מסולפת של יחסיו עם שתי הנשים. „זהו דיוקן חיובי, ידידותי ומתוק על חייו עימן", ציינה.

וואדים היה נשוי לבארדו בראשית שנות ה־1950 ולשחקנית האמריקנית ג׳יין פונדה בשלהי שנות ה־1960. הוא לא נשא לאשה את דנב, אך יש להם בן, כריסטיאן.

בתביעה שהוגשה, טוענות שתי הכוכבות כי וואדים „מנצל את פירסומן מתוך מטרה מסחרית גרידא". (ע״צ, עד)

ראש משפחת מאפיה בניו־יורק נרצח במכונית תופת

ניו־יורק. — מטען רב־עוצמה שהתפוצץ במכונית ברחוב שקט בברוקלין, גרם למותו של אדם המזוהה כאיש מספר 2 במשפחות פשע ניו־יורקיות גדולות.

הנרצח הוא פרנק דסיקו, 58. הוא ואיש מאפיה נוסף, פרנק בלינו, עמדו ליד המכונית כאשר אירע הפיצוץ. בלינו נפצע קשה.

עדיין לא ברורות נסיבות הרצח, אולם עתוני ניו־יורק ציינו כי דסיקו נרצח 4 חודשים לאחר שג׳ון גוטי השתלט על משפחת הפשע של גאמבינו, לאחר רציחתו של הבוס הקודם של משפחה זו פול קאסטלנו ברחוב במנהטן ב־16 בדצמבר. (עד)

מחירים מירביים לממתקים, שוקולד וקקאו

בתוקף מיום ו׳ בניסן התשמ״ו (15 באפריל 1986)

שם המצרך	המשקל	האריזה	טור א׳ המחיר בש״ח במכירה לצרכן כולל מע״מ	טור ב׳ המחיר בש״ח במכירה לצרכן באזור אילת
סוכריות חמוצות קשות וסוכריות בטעם פירות „עלית"	500 גרם	שקית	3.19	2.77
סוכריות טופי „עלית"	500 גרם	שקית	2.57	2.23
תערובת סוכריות ממולאות „צ׳ד"	500 גרם	שקית	3.03	2.63
ממתק „אגוזי"	45 גרם	חפיסה	0.50	0.43
אבקת קקאו „עלית"	150 גרם	חבילה	1.07	0.93
שם המצרך	המשקל	האריזה	המחיר בש״ח במכירה לצרכן כולל מע״מ	המחיר בש״ח במכירה לצרכן באזור אילת
ופל מצופה „פסק זמן" חלב „עלית"	45 גרם	חפיסה	0.59	0.51
ופל מצופה „פסק זמן" מריר „עלית"	45 גרם	חפיסה	0.66	0.57
ופל מצופה „כיף־כף" „עלית"	45 גרם	חפיסה	0.66	0.57
שם המצרך	המשקל	האריזה	המחיר בש״ח במכירה לצרכן כולל מע״מ	המחיר בש״ח במכירה לצרכן באזור אילת
שוקולד מיוחד עם אגוזים או עם שקדים „עלית", שוקולד „נובלס", שוקולד „רוזמרי" או שוקולד „קריק קרק"	100 גרם	חפיסה	1.20	1.04

היום בו התחילו לצחוק

מאת רעיה רטיג

אירועי הימים האחרונים, במרכזם עמד המשבר הממשלתי ה„תורן", האפילו מטבע הדברים על שאר מוקדי החדשות. זו אולי הסיבה שלא ניתנה הדעת במידה מספקת לתופעה חדשה, שבימים כתיקונם היתה זוכה בתשומת הלב שהיא ראוייה לה. שאלת אי־הפעלתו של שעון הקיץ בישראל.

אילו היינו מדינה שפוייה בדעתה, היה קיים אצלנו זה מכבר חוק הקובע בצורה חד־משמעית את המועד לתחילת הפעלתו של שעון הקיץ בישראל, ואת המועד לסיומו. חוק כזה קיים למשל בגרמניה מאז 1914, ולהוציא את שתי שנות מלחמת העולם הוא מופעל מאז ללא דיונים נוספים.

מדינת ישראל, אשר כידוע אין לה עניינים חשובים יותר לענות בהם, מקיימת את ההסדר הישן והטוב של דיונים קטועים בנושא — הסדר שנעשה נוח כמו נעל בית ישנה לכף רגל עייפה. כנגד מורמנות אין סוף אפשרויות למפלגות הדתיות למיניהן לשוב ולכפות את רצון המיעוט על הרוב ולהוכיח שוב והיטב כי בדמוקרטיה נוסח ישראל לא רק המיעוט (ובמקרה דנן — מיעוט כמי־שבט) יכול לנהל את המדינה; הוא גם יכול לכפות את רצונו תוך שהוא מפגין זלזול והתעלמות מרצון הרוב ומאינטרסים הבסיסיים שלו.

תגובה מן התמריט

אלא שהשנה קרה משהו שחרג מן תסריט השחוק כל־כך. השנה החליט הרוב שאין הוא מוכן עוד להרכין את ראשו בהכנעה לגחמותיו ושרירות־ליבו של שר הפנים הרב פרץ. ואינו מוכן עוד להשלים עם הצפצוף הבוטה שזה האחרון מגלה עליו.

למיטב זכרוני, זו הפעם הראשונה בתולדה נדבר שעון הקיץ לא נתקלה בשלות עם ומחאה כלבד, אלא הביאה בעקבותיה תגובה מיידית של ארגונים כלכליים מרכזיים — ההסתדרות, התאחדות התעשיינים וגופים אחרים — אשר החליטו להפעיל שעון קיץ באורח חד־צדדי ולאלתר. נמצאים כבר מקומות עבודה קטנים אשר לא המתינו להחלטת המוסדות והקדימו את שעת תחילת העבודה וסיומה לשביעת־רצונם המלאה של העובדים.

התארגנות ציבורית זו, שהפעם אינה מסתפקת במחאה אלא יוצאת לפעולה ישירה יש בה אולי משום „אתחלתא דגאולה". זו הפעם אין מדובר עוד בהתארגנות שבבסיסה פוליטי או מפלגתי — אלא ביטוי בוטה וגלוי של שאט־הנפש שחש כל מי שחי על פי שעון המאה ה־20 לנוכח הנסיונות החוזרים ונשנים (ויש להודות — אף מוצלחים) להסיגנו אחור.

ההתארגנות הציבורית לעניין שעון הקיץ מעידה שלגמל יש גב — וישנו גם הקש ששובר אותו

דומה שרוב הצבור מתחיל להבין שאין עוד אפשרות לקיום דיונים ערכיים ועקרוניים עם המימסד הדתי החשוך והקנאי ביותר; אין עוד מקום לנסיונות ריצוי ושכנוע, כל המחקרים שיביאו בפני הרב פרץ בדבר חסכון באנרגיה, העלאת הפריון, חסכון בחיי אדם — כל אלו הם פשוט רלוונטים לגביו. גם העובדה ששעון קיץ פשוט הופך את החיים בחודשי הקיץ לנסבלים יותר, שאיכות החיים מקבלת צביון אחר (עובדה שאינה מצריכה הוכחה באמצעות מחקרים יקרים ומורכבים) — אין בה כדי לשכנעו.

עצוב לקבוע שבמדינת ישראל ניתן יהיה להחיל הסדרים המתאימים למדינה מודרנית בשלהי המאה העשרים רק כאשר המרי האזרחי יתפס ככלי לגיטימי, אולי האחרון, במאבק היומיומי והקבוע על שמירת צביונה של המדינה. ההתארגנות לפעולה בנושא שעון קיץ היא צעד ראשון בכיוון הנכון.

אמת — ההחלטה לעבור ל„שעון קיץ" במסגרות מפעליות כרוכה בבעיות טכניות מורכבות ביותר. קשה להניח שניתן יהיה לבצע אותה במלואה, אם התחבורה הציבורית לא תערך בהתאם, ואם בתי הספר וגני הילדים ימשיכו לעבוד על־פי „שעון פרץ": עצם העובדה שהצעד הראשון נעשה מגביר את הסיכוי שמעתה ואילך לא ישובו עוד הדברים לקדמותם. שכן התברר שלגמל יש גב — וישנו גם הקש ששובר אותו.

פרץ והפריץ

מעשייה עממית מספרת על אותו פריץ אשר החליט להכביד עולו על אריסיו ולהשית עליהם מיסים נוספים. כיון שלא עמדו לרשותו כלים מודרניים דוגמת סקרי דעת־הקהל, הורה לפקידיו להקשיב לרחשי לבם של אריסיו ולדווח לו. שבו הפקידים והודיעוהו כי העם בוכה. אם כך, אמר הפריץ — הכבידו עוד את עול המיסים. כך נמשכו הדברים — העם מוחה, בכה וזעק ומכל שגברה זעקתו הוסיף הפריץ להכביד את נטל המיסים. כל זאת עד לרגע שבו הודיעוהו שליחיו: העם שוב אינו בוכה — הוא החל לצחוק. משמשמע זאת הפריץ הורה מיד לפקידיו להפחית את נטל המס.

אמנם, הסיפור עוסק בפריץ ולא בפרץ, אבל ראוי לו לרב פרץ להפיק את הלקח שהפיק הפריץ: יש גבול לכוח הסבל והסיבולת והגבול עובר באותה נקודה בה מפסיקים לצעוק ולמחות ומשנים את דפוס התגובה.

מרי אזרחי?

הזכות להזיע פחות

מאת ורד לוי

פרופ׳ אסא כשר, מרצה לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב, אינו סבור שההתארגנות הציבורית למען הפעלת שעון הקיץ מהווה מרי אזרחי: „מרי אזרחי הוא מצב שבו מתקיימת עבירה על חוק כלשהו. העובדה שכמה פועלים ותעשיינים מחליטים לעבוד שעה קודם אינה מהווה כל עבירה ולכן ברור שאין לנו פה שום מרי אזרחי", אומר כשר.

— האם היה פעם בארץ מרי אזרחי?

— כל מה שעשו אנשי גוש אמונים, כל מה שעשתה תנועת „יש גבול" — הן דוגמאות למרי אזרחי. יש הבדלים מהותיים ביניהן, אבל בעקרון זהו ביטוי למרי אזרחי. השר ארליך המנוח אמר פעם, בעיתוי מסויים, שיש בכוונתו לארגן מרי אזרחי כנגד תקנה של משרד האוצר בקשר לדיווח על הוצאות והכנסות למס הכנסה. זה לא התממש, אבל אם זה היה קורה — זו היתה יכולה להיות דוגמה קלסית למרי אזרחי.

— איזו משמעות יש, בכל זאת, להתעלמות הציבורית מהחלטת ממשלה?

— אני לא מתפעל מכל ההתרחשויות הנוגעות לשעון הקיץ. כל הסיפור הזה הוא שטחי. מאבק סוג ב׳. הדבר היחיד החשוב בעיני פה הוא שאנשים מתארגנים בקנה־מידה רחב בלי הממשלה. סוף סוף הגיעו להכרה שלא תמיד צריכה הממשלה לנהל להם את החיים. זה דבר אלמנטרי במשטר דמוקרטי, אשר לצערי הרב, לא בא לעתים קרובות לידי ביטוי אצלנו. אנחנו התרגלנו שכמעט בכל תחום על פי הממשלה ישק דבר. מצב גרוע ביותר מבחינת בריאות הדמוקרטיה.

— אתה נשמע שבע־רצון מההתעלמות מהחלטת הממשלה.

— בוודאי שאני שבע רצון. אני רואה זאת כחיוב רב. כל הצורך בהחלטת ממשלה לגבי שעון קיץ הוא ביטוי לריכוז יתר של סמכויות בידיה. העניין כולו טפל בעיניי. יש פה פריצת־דרך והישג ציבורי לכאורה. רק לכאורה. רק ביום רביעי שעבר עברה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת חוק על פיה תאסר הצגת חמץ בחנויות בפסח. יום יומיים לפני כן נאלצו כמה זוגות אתיופים להינשא בגניבה ברוחק ובלחץ. רק לפני ימים אחרים ראינו מה לא מכניס המערך למצע שלו — למשל, הכרה בכל זרמי היהדות. במלים אחרות — שעון הקיץ הוא על הפרק? הרי לאן שלא מסתכלים מוצאים עיוותים ואני לא רואה שום היערכות רצינית למאבק בנושאים האלה. מאבקים ציבוריים יכולים להיות משני סוגים — או שאנשים נלחמים על זכויות של אחרים או שהם נאבקים על זכויות של עצמם. ומה אנו רואים אצלנו? אנשים שנלחמים על הזכות להמעיט את הזיעה על הגב שלהם בימי הקיץ החמים. יש פה איזה עקרון בכלל? זה הרי טפל לחלוטין ומשולל כל נאמנות לערך או עקרון.

— הציבור הישראלי מזוהה לא אחת כציבור ש„בולע הכל בשקט". משלים עם גזירות, לא נלחם. זה נכון לדעתך? אם כן, למה?

— זה נכון מאוד. הסיבה היא שחונכנו כך במשך שנים. גדלנו וגודלנו על הרעיון שהרשות המבצעת היא זו שאמורה לארגן לנו את החיים. אין לנו נאמנות ממשית אמיתית לעקרונות דמוקרטיים. אנחנו לא חשים מחוייבים לכללי משחק בסיסיים שמבטאים את הדמוקרטיה. למה? זה קשור להיעדר חוקה. זה נובע מן ההיסטוריה שלנו ומתולדות העם היהודי בכלל. המורשת שלנו מראה על כבוד ויחס רציני לחוקים „שלנו" ולזלזול עד כדי התעלמות מהחוקים „שלהם" — של המלך או של השלטון הזר בתקופה מסויימת. אין לנו מסורת של ציות לחוקים שלא כל כך מוצאים־חן בעינינו. יש איזו תפיסה ששום כלל איננו מחייב. הכל הולך. על כל דבר אפשר לוותר. אנחנו משלימים לכן, גם כאשר מצפצפים על אחרים או פוגעים בזכויות יסוד שלהם. הדבר היחיד שמקפיץ אותנו הוא כאשר פוגעים בנו ממש, ישירות, פגיעה ממשית.

— כלומר, תפיסת עולם אגואיסטית צרופה של עם שלם?

— כן. בהכללה, הציבור הישראלי אינו מעוניין במה שאינו פוגע בו. נקודה.

— אפשר לשנות השקפת־חיים של עם?

— אפשר לשנות כל דבר באמצעות חינוך. כמו שגדלו דורות של ילדים אשר מוחותיהם הושחתו והתדרדרו לכיוון הימין הקיצוני ואפילו הכהניסטי, כך גם ניתן תוך 10 שנים לגדל דור אחר. לקבל ילדים בוגרים שיחשבו אחרת. הבעיה היא שבתחום החינוכי אתה יכול לראות ולבדוק את התוצאות רק כעבור שנים. אני חושב שהריאקציה על נושא כהנא היתה, לדוגמה, מאוד חזקה ולא פסחה על מערכת החינוך. זוהי דוגמה אחת לחשיפה של ילדים לערכים חדשים. לכיוון הנכון יותר. אבל זו טיפה בים. זה לא מספיק. כל זמן שהארץ הזו אינה מזדעזעת ואינה יוצאת מגדרה לנוכח התנהגותה המזעזעת של השדולה הדתית בנושא החוק נגד הסתה לגזענות, אז הדרך עוד ארוכה מאוד. הרב לאו (נתניה) אמר לכינוס, לא מזמן, שבעירו ישנם כמה איטליזים מסורים שמוכרים בשר לא כשר. אבל עשרות איטליזים כשרים. מה שמוכיח, לדעתו, שאין בכלל עניין גדול כל כך של הציבור החילוני בנושא. ואני חושב שהוא צודק. אז אם לא זה ולא החוק נגד גזענות, ולא איסור על מכירת חמץ בפסח ולא הרחבת סמכויותיהם של בתי הדין הרבניים, אז באמת קשה מאוד לנחש מה כן יקפיץ את הציבור הישראלי. מה באמת יוציא אותו לרחובות למרי אזרחי.

הסנוניות פשטו עם שחר

מאת זהבה מוזס

„אנו עובדים שעון קיץ" — זהו הנוסח המוצע לסטיקרים שילוו את מסע ההסברה ליוזמה האזרחית שצוברת תאוצה בנושא הפעלת שעון הקיץ.

בהתאחדות התעשיינים הוקם מטה מיוחד שכל את הנושא. אל המטה זורם מידע מארגונים כלכליים, ממפעלים ומאנשים פרטיים שרוצים להצטרף למתכונת או לדווח שעברו לעבוד על פי שעון קיץ, לאחר שנכשלנו בהתרעותיו למשק ולחברה בישראל.

[illegible] לארגונים הכלכליים [illegible] בפועל כדי, שבכל המשק [illegible] יום העבודה שעה אחת קודם. אלי [illegible], נשיא התאחדות התעשיינים, פנה [illegible] השבוע שעבר לשרי הממשלה וביקשם [illegible] מחדש את הנושא בממשלה. במקביל [illegible] המטה המשותף לשר התחבורה, כדי [illegible] הפעלה מוקדמת של התחבורה [illegible] לשר החינוך — שיאפשר שעון [illegible] במערכת החינוך ובטלוויזיה; ליו״ר [illegible] המקומי לארגוני הנשים ולוועד [illegible] המרכזי, כדי שיארגן ויפעיל הורים [illegible] חופשת הפסח ויאפשר הפעלת מערכת [illegible].

התאחדות התעשיינים היתה הסנונית הראשונה שהחליטה לעבוד על פי שעון קיץ. [illegible] החלו לעבוד על פי השעון החדש. [illegible] הצטרפו לשכות המסחר בכל הארץ, [illegible] התאחדות האיכרים, התאחדות [illegible] הקבלנים, התאחדות בעלי [illegible] העיר כפר־סבא, העיר אילת, [illegible] לצורך זה זמני טיסות מיוחדים עם [illegible] „ארקיע" ועובדי מגן־דוד־אדום.

הסקטור הציבורי יצטרף אף הוא ליוזמה [illegible] שעון קיץ. מוסדות הוועד הפועל [illegible] והמפעלים ברחבי הארץ יצטרפו מיום [illegible] להפעלה החד־צדדית של השעון. גם [illegible] יצטרפו ב־20.4.86 ליוזמה. לפי רשימה [illegible] בידי [illegible] המרכזת את נושא שעון הקיץ בהתאחדות התעשיינים, עתידים כ־4000 עובדים להצטרף ליוזמה האזרחית, שסותרת את החלטתו של שר הפנים.

אלה הם המפעלים שעובדיהם עובדים כיום על פי המתכונת החדשה: רבינטקס — בני ברק, בית־שאן; קונצרן ארגמן — יבנה אשקלון; אינטרפרם — מפעל ביוטכנולוגיה רחובות; תסבין — חיפה; קרמוס — גוש דן; כעץ גרין — ראשון לציון; פ.ס.ב. — מגדל העמק; פ.ר.ט. — גוש דן; דלתא — כרמיאל; אהליהב — הרצליה.

גם הנהלת אמקור הודיעה כי היא שוקלת הפעלה חד־צדדית של שעון הקיץ לאחר הפסח ולאחר שתתאם זאת עם עובדיה.

המימסד מושך בחוטים

שאלנו את ד״ר זהבה הירצוג, סוציולוגית־פוליטית ומרצה בחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, ואם את מה שמתרחש בציבור בעקבות ההחלטה שלא להנהיג שעון קיץ אפשר לכנות מרי אזרחי?

— הירצוג: אני סבורה שלא. זוהי תופעה מפריעה שמפעילים אותה, לדעתי, אינטרסים צרים יותר, בעיקר כלכליים. ולאו דווקא מאבק עקרוני המאפיין מרי־אזרחי. השיקולים העיקריים שמשחקים פה תפקיד הם רווחת המפעלים או האיגודים ורווחת הפועלים, ולא יציאה עקרונית נגד משהו.

גם אם אלה פני הדברים, עדיין, יש לנו, אולי בפעם הראשונה, מצב של התעלמות מהחלטת ממשלה. רוב הציבור כמעט שם פס והנהיג או עומד להנהיג באופן עצמאי שעון קיץ.

— נכון, אבל אסור לשכוח מה טיבה של החלטת הממשלה הזו. למעשה, היתה זו החלטה של הרב פרץ והיא לאו דווקא שיקפה או ביטאה את הלך־הרוח שרווח בממשלה. זוהי אינה החלטת ממשלה במובן הרגיל של רוב מחליט. לכן אני אומרת — שאין לנו פה המקרה הקלאסי של עם המתמרד כנגד שרירות לב של שלטון, משום השלטון, במובן הרחב יותר. לא היה כאן.

מה היה צריך לקרות בציבור על מנת שכן תגדירי אותו כמרי אזרחי?

הביטויים המיידיים של מרי אזרחי הם יציאה לרחובות. הפגנות. עצרות. חלוקת כרוזים. אני לא רואה שהציבור הישראלי יוצא מגדרו בעקבות ההחלטה. יותר מזה — מה יש לנו פה בעצם? הרי זוהי התארגנות של גופים וארגונים ולא של פרטים. באופן מקרי כמעט, מתקיים שילוב של אינטרסים כלכליים של גופים מסויימים, בעלי כוח, והם למעשה אלה שיצרו את התלהטות הנגד והודיעו על כוונתם להתעלם מהחלטת הממשלה. יו״ר זה או אחר, ומנכ״ל זה או אחר שמכריזים כוונה זו או אחרת אינם סממן למרי אזרחי.

גם במישור העיוני אין כאן המסמנים האופייניים למצב של מרי. מרי אזרחי, פירושו, לרוב, שציבור מסוים עובר על חוק או נורמה או מוסכמה חוקית, מתוך צו של „לא תעשה" וכד׳. כל מה שאפשר לומר הוא, שיש תופעה של מורת־רוח מהסטטוס־קוו הקואליציוני. אבל לא מרי אזרחי. אילו כל מי שהיה מפעיל שעון קיץ היה נידון למאסר על פי חוק, ולמרות זאת, המוני אנשים היו עושים זאת — אז היה המצב ראוי להגדרה של מרי אזרחי.

היו מי שהעניקו להתעלמות מהחלטת הממשלה את התואר „תחילת המרד החילוני". איזו מידה של אמת יש בכינוי זה, לדעתך?

לצערי, מידה קטנה ביותר. שעון הקיץ אינו נושא שיוצר חתך ברור ומובהק בין חילונים לדתיים. יש נושאים הרבה יותר חמים וברורים. אינני מאמינה שדווקא אלה והלוחמים בעד שעון קיץ הם גם אלה שייאבקו בעד נישואים אזרחיים. ומה תאמר גם לגבי הצד השני — הרי היתה הסכמה רבה בקרב הציבור הדתי, והרב פרץ עצמו לא התייחס לסוגיה כעניין של „יהרג ולא יעבור". הוא התלבט הרבה, בטרם החליט. יתכן שיש פה איזה ביטוי קלוש להתגבשות האווירה בכלל בעימות הדתי־חילוני. אבל זה לא העוקץ והאמיתי של העניין.

כלומר, את אינך מוצאת בהתארגנות נגד החלטת הממשלה הזו שום חידוש? אין כאן לדעתך כל [illegible] במציאות הישראלית?

יתכן שהמרכיבים הבסיסיים הדרושים על מנת שיקרה אצלנו משהו הם פגיעה ישירה בפרט עצמו. ובמקביל שילוב אינטרסים מצד גופים מסוימים, שיש בידיהם הכוח לבצע שינוי. באיזו מידה החלטת ארגון זה או אחר מבטאת את הלך הרוח בציבור, קשה לדעת. הגופים שהחליטו

(המשך בעמוד 8)

תמריץ חשוך

מאת יהודה להב

המרגיז ביותר בהחלטתו של שר־הפנים, הרב יצחק פרץ, שלא להפעיל את שעון הקיץ הוא הניצול השרירותי של סמכויותיו, המגנות חשרה־לשמה, שאין להקשות אמיתי אפילו עם צורכי ציבור שולחיו והוא מנוגדת לרצון הכנסת, הרוב הגדול של הציבור, מנוגדת לטובת הציבור ולהגיון. אבל את קולה האשמה צריך הציבור לתלות לא ברב פרץ, אף לא בראש הממשלה, המנע מהפקעת סמכויותיו של שר הפנים בגלל חיווי־השווא שלו אחר המפלגות הדתיות — אלא בן־עצמו. כולנו נושאים באשמה.

שכן, אילו סיגלנו לעצמנו גישה יאה לאזרחים מודעים לזכויותיהם ולכוחם, במקום המנטליות הכנועה של נתינים, הרי בידינו כל הכלים הדרושים כדי לשים קץ את שרירות ליבו של נציג המאסר ותורת משמעת.

אמנם, במצב הנוכחי, הנהגת שעון קיץ נתונה לשיקוליו ולסמכותו של שר הפנים, אך כשם ששר־התחבורה אינו יכול להתערב בשיקוליו של שר־הפנים, גם שר־הפנים לא יוכל להתערב בשיקוליו של שר־התחבורה. אם הלה יורה לחקדים בבוקר בשעה אחת את הפעלת התחבורה הציבורית וגם להפסיקה בלילה שעה מוקדם יותר. והוא לא יוכל למנוע מבעלי בתי־הקולנוע לקבוע את תחילת ההצגות כ־6.30 (וב־8.30 בערב). שר־החינוך יוכל להמחיש את דאגתו לתלמידים על־ידי הוראה להתחיל את הלימודים ב־7, כדי שלא ילמדו בשעות הצהריים הלוהטות.

משרד־התקשורת ממנים הנהגת שעות עבודה לפי שעון־קיץ „פרטי", והא הדין בצבא וכן במפעלי־תעשייה, בהסכמת ההסתדרות והתעשיינים כאחד. אם כל זה לא יישאר על הנייר, אלא יוצא לפועל, הרי בנקל ניתן להעביר — למעשה, גם אם לא להלכה — 70, 80 או 90 אחוז מן הפעילות המשקית והחברתית לדפוסים של שעון קיץ. ואז גם הרב פרץ יואלץ להסתגל, בעל כורחו, ואם לא, למי איכפת, שיישאר לו ב„גטו" של שעון־החורף — יחד עם הרב שך?

יתר על כן, יוזמה אזרחית מתואמת יכולה להתגבר גם על מכשלות הנשיאות והחוקים המכבלים ועל החוקקות לגבי [illegible] שעות עבודה [illegible] אזרחים, שריפויים [illegible] בנק־השמש ולנצל את כל [illegible] אזרחים כלליים ואפשר להמשיך בוחנה ומתנה.

אלא מצד יוצא מתוק דווקא החלטתו השרירותית של שר־הפנים בעניין שעון הקיץ המביא את הציבור ליזום פעולות אזרחיות [illegible] [illegible] [illegible]

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עריכה אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

דולרים למען הדמוקרטיה

שיחה עם יהונתן יעקבי, מנכ"ל „הקרן החדשה לישראל", שפועלת בצפון־אמריקה להעמקת הדמוקרטיה ולקידום פרוייקטים חברתיים בישראל

מאת יוסף גלילי

הקרנות הפועלות בחו"ל למען ישראל מזוהות בדרך כלל עם המושג „שנור". כינוי זה רווח בקרב חוגים רחבים, גם אם לא תמיד הוא תואם את המטרות שלמענן פועלות הקרנות. והנה קמה קרן חדשה, שנושבת ממנה רוח רעננה וצעירה והיא מוקדשת לקידום פרוייקטים חברתיים בישראל. המדובר ב„קרן החדשה לישראל" הפועלת בצפון־אמריקה.

יהונתן יעקבי – להוכיח שאנו צודקים

„הקרן החדשה לישראל" היא שותפות מסוג חדש בין יהודות צפון־אמריקה לבין אזרחי ישראל, אשר שמה לה למטרה לתמוך בשינוי חברתי חיובי בישראל. מאז היווסדה ב־1979 תמכה הקרן ב־100 ארגוני מתנדבים בארץ, אשר פעלו ופועלים להשגת שוויון חברתי ופוליטי בישראל. כן עוסקת הקרן בפיתוח המגמות להמשך ההפרייה ההדדית הרעיונית ולאימוץ הקשר בין הקהילות בחו"ל ובישראל — כדברי פרופ' יצחק גלינור, בדיון על הפרוייקט לחינוך הדמוקרטיה בישראל.

ראשיתה של הקרן בסן־פרנציסקו. היא נוסדה על־ידי אנשי ה־GRASS ROOTS (אנשי אדמה) ב־1979, שיצרו קרן עצמאית ודינמית. במשך ארבע שנים גויסו מיליון וחצי דולר. ב־1985 גויסו עוד 1.5 מיליון דולר הודות לכישוריו ויוזמותיו של המנכ"ל החדש, יהונתן יעקבי," אומרים חברים בהנהלת הקרן, המונה 30 איש.

בין התורמים לקרן „יהודים ליבראלים", המזוהים עם הקהילה היהודית, תורמים למגבית המאוחדת ורוכשים בונדס. כן מסייעים לה „ליבראלים יהודים" התומכים בזכויות האזרח, פעילים ומעורבים בקהילה האמריקנית. לרבים מהם שימשה הקרן הזדמנות ראשונה למעורבות בישראל. פעילי הקרן, מטעים יהונתן יעקבי, מתמקדים בפעילות אזרחית, שהיא חלק אינטגרלי של התהליך הדמוקראטי, לדבריו. ייחודה של הקרן בכך שהיא שותפות בין יהודי צפון־אמריקה וישראל.

הכסף — אמצעי, לא מטרה

יהונתן יעקבי נולד בלוס־אנג'לס (1953). הוריו ניצולי השואה: האם אריקה (55) מהונגריה, ניצולת אושוויץ. האב אמיל (59) מצ'כיה. פעל במחתרת ההונגרית נגד הנאצים. היה פעיל בקרב בני עקיבא בהונגריה ואחרי המלחמה שימש כעוזרו הפרטי של יוסף בורג. וכך הכיר יהונתן את אברהם בורג. כיום שניהם פעילים בהנהלת „הקרן החדשה לישראל".

בנעוריו למד יהונתן יעקבי ב„ישיבה קטנה" בלוס־אנג'לס. הוא בוגר אוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס ובעל תואר שני בחינוך בהארווארד. שהה שנתיים בארץ, 1979־1980, ועבד כמתנדב באיגוד „שותפות", ליצירת קשרים בין יהודים וערבים במדינת ישראל. עם שובו לניו־יורק פעל שנתיים כמתנדב ב„קרן החדשה לישראל" ולאחר מכן נבחר כמנכ"ל הקרן.

„אם נהיה תלויים בכסף ככלי עיקרי לתקשורת בין ישראל לתפוצות, יש סכנה שילדיי לא ימצאו שפה משותפת עם הילדים של חבריי בארץ. הכסף יוצר יחסי תלות הדומים ליחסים בין הורים לילדים" — משיב יעקבי לשאלתי. לפיכך חיפש דרכים נוספות לקומוניקציה באמצעות הקרן, כגון: „מפגש אמריקנים תומכי הקרן עם הקבוצות שעימן אנו עובדים בישראל; פגישת ישראלים עם הקהילות בארצות־הברית, כדי ללמוד מקרוב על מהות הקהילה ומנסיונה הדמוקראטי. למשל: יהושע שופמן, עורך־דין ירושלמי שהה בעזרת הקרן שנה בוושינגטון, שם למד חוקי משפט אזרחי. חזר לישראל ועובד כיום עם האגודה לזכויות האזרח. זוהי רק התחלה, והמלאכה מרובה" - מדגיש יהונתן יעקבי.

מודל ליחסי ישראל והתפוצות

ייחודה של הקרן בשלושה תחומים:

● הקשר הבלתי־אמצעי בין התורם, המייעד את כספו למטרה ספציפית, לבין הארגון המסתייע בתרומה;

● התמיכה הישירה של יהדות צפון־אמריקה בארגונים וולונטריים בישראל, שלא באמצעות גופים מימסדיים מסורתיים;

● סיוע לארגונים הפועלים לקידום הדמוקראטיה והשוויוניות בארץ, בתחומים הבאים: דו־קיום יהודי־ערבי; זכויות האזרח; מעמד האשה; עבודה וולונטרית קהילתית בשכונות ובעיירות פיתוח; פלוראליזם וסובלנות. כ־80 ארגונים בארץ מקבלים סיוע מן „הקרן החדשה לישראל".

בקיצור, הפילוסופיה המנחה את המנכ"ל יהונתן יעקבי בפעילותו היא זו: אל"ף: לקדם את הדמוקראטיה בארץ ולפעול למען צדק חברתי; בי"ת: לפתח ולשפר את היחסים בין צפון־אמריקה והקהילות בישראל.

בהנהלת הקרן 30 איש: ישראלים, אמריקנים וקנדים, בזכויות שוות.

„אנו יוצרים מודל חדש ושונה ליחסי ישראל והתפוצות, שלא מבוסס על אמריקנים עשירים ומלאים רגשות אשמה וישראלים עניים הרוצים כסף מאמריקה" — מסביר המנכ"ל, ומוסיף, שפרוייקט החינוך הוא חלק מרכזי בפעולות הקרן. „ברצוננו שהתורמים יכירו את הבעיות בארץ ואת המורכבות של המצב, כמגמה לקדם את הדמוקראטיה בישראל".

לדעתו, גישה זו מ„אינטרס עצמי". שינוי לרעה במצב הדמוקראטיה בארץ יגרום לקרע בקהילה היהודית באמריקה. במצב זה יקשה להשיג תמיכה בישראל ובפרוייקטים אחרים, כגון זכויות האזרח ופעילות למען השלום, ועשויות להיות הופעות שליליות בקהילה היהודית בתפוצות.

„אנו מאמינים שיהדות ודמוקראטיה כרוכות יחדיו. לא נחכה לאלהים שינחה אותנו אם בהנא צודק או לאו. אנו פשוט מתכננים להוכיח שאנו צודקים. החוגים והכנסים בישראל מוכיחים שישראל יכולה להיות, רוצה להיות, ותמשיך להיות, מדינה דמוקראטית..." מסיים יעקבי את דבריו.

הכס הקדוש: הברכה והשתיקה

מאת יעקב רבי

מי היה מאמין אפילו בעבר הקרוב, בתקופה שלאחר מועצת הוואתיקן השניה ולאחר קבלת „המסמך היהודי", שמאורע כזה, מאורע היסטורי כזה, עשוי להתרחש - שהאפיפיור, ממלא מקומו של ישו עלי אדמות, או בתוארו הצנוע יותר, הבישוף של רומא, יוועד ביוזמתו עם רבה של רומא וישמיע באוזניו ובאוזני קהל עדת בני־ישראל ורומא (ובזכות התקשורת — באוזניהם ולעיניהם של מאות מיליוני בעולם כולו) דברי שלום וידידות לעם היהודי, „האחים הבכירים, האהובים".

ואל תקל בעינינו המחווה שבבחירת מקום ההתוועדות. האפיפיור והרב נפגשו והושיטו ידיים וקירבו לחי אל לחי בנשיקה דיסקרטית — לא ב„אקלסיה" (הכנסיה) הלוחמת והמנצחת אלא ב„סינגוגה" הנחותה, נכאת הרוח, במקדש מעט של יהודים (ראה התגלמותם הסימלית של שני המוסדות בפסלים שבחזית הקאתדרלה של שטרסבורג).

ומכל מקום, שום צד מן הצדדים בטקס, שנערך בבית הכנסת המפואר של רומא, לא הוצרך לכאורה לצאת מגדרו ולעשות שקר בנפשו (לבד, אולי, מן ההסכמה הנריבה של המארחים היהודים לענידת הצלבים על־ידי האפיפיור ואנשי פמלייתו) — אבל סוף סוף הנאורים שבאנשי דת היהודים בימינו כבר אינם משועבדים למשפט הקדום המוקיע את ה„שתי וערב" בנוסח „שקץ תשקצנו, תעב תתעבנו, כי חרם הוא").

יש משיח ויש משיח

הטקס בבית הכנסת ברומא לא היה בין־דתי אלא היה יהודי. לרבות שירת „אני מאמין" שבה נסתיים. מאידך גיסא, גם האפיפיור לא נאלץ לפרוש לשעה ממסגרת אמונתו שלו מתוך התחשבות במזמנים היהודים. הלוא מזמורי תהילים, וביחוד שביחוד האחרונים שבהם, הפותחים בתיבות „הללו יה", הם גם חלק מעבודת הקודש הנוצרית. ואשר לשירת „אני מאמין בביאת המשיח... ואף על פי שיתמהמה — בא יבוא", ודאי שאין מתפללים יהודים מתכוונים למה שמתכוונים מאמינים נוצרים. יהודים מתכוונים למשיח כפשוטו או לגאולת ישראל השלמה, לקץ שעבוד המלכויות. לפי אמונתם של הנוצרים, המשיח כבר בא, הלוא הוא ישו, בן האלוהים, אבל גם לשיטתם אפשר לצפות לביאתו השניה של המשיח באחרית הימים.

ויישר כוחו של יוחנן פאולוס השני, שעשה קורת־רוח ליהודים בגנותו את האנטישמיות ואת האחריות הנוצרית המובהקת להשרשתה של שנאת ישראל על־ידי הטענה בדבר צליבת ישו בידי אבות אבותינו.

האתגר שלא נענה

אין ערעור על מה שאמר האפיפיור בדרשתו בבית הכנסת, אדרבא, כמה דברים שאמר, אכן יש בסגנונם ובנעימתם משום חידוש וחיוב הראויים לציון [illegible]

הערעור הוא על המחדל. על מה [illegible] אמר האפיפיור. יוחנן פאולוס השני [illegible] נענה לאתגר של רבה של רומא [illegible] מילא פיו מים ולא דיבר מאומה [illegible] ארץ־ישראל, על מדינת ישראל [illegible] ירושלים. הוא לא היה מוכן [illegible] האנטגוניזם היסודי שבין יהדות [illegible]

אם תמצא לומר, אילו [illegible] קטיגוריות שאינן ניתנות [illegible] הנצרות היא דת, אמונה, [illegible] ואמונה. היהדות היתה אמונה [illegible] היום בעיני יהודים רבים [illegible] וישראלי"), אך היא היתה [illegible] היהודים, בין מאמינים ובין [illegible] אומה, עם, קטיגוריה לאומית [illegible] קיבוץ נפוצות העם בארץ־ישראל [illegible] הריבונות המדינית בה [illegible] האמונה של כל יהודי ראוי לשמו [illegible] כלא דתי. זה היה סלע המחלוקת [illegible] ממנו ואילך נפרדו הדרכים [illegible] היהודי לבין האמונה הנוצרית [illegible] הדתית, העל־לאומית, [illegible] הגויים. הדורים אלה לא יושרו [illegible] וספק אם ניתן לישרם.

שתיקתו של יוחנן פאולוס השני [illegible] הכנסת של רומא בעניין זה [illegible] של היהודים וזיקתם [illegible] לציון ולירושלים — זיקה [illegible] עדיין אינו ראש הכנסיה הקאתולית [illegible] והמסוגל לישר את ההדורים.

חוויה מוניציפלית

מאת יגאל שחם

סיפור המעשה אשר יובא לפניכם איננו דראמאטי או דינאמי, כמו רבים מסיפורי השערוריה בחיינו הציבוריים. הדמויות הנוטלות בו חלק אינן צבעוניות ומרתקות כמו אלה שאנו רגילים להן בחיים הפוליטיים־ציבוריים. אבל, זוהי מגרעתו היחידה של הסיפור. כל השאר אינו שונה מכלל הפרטים העושים את חיינו כאן. יש בו אטימות, רשעות, חוסר כשרון ורגישות, ומינהל בלתי־תקין לרוב. השטעתו המוזיקה של הסיפור הולכת איתנו לאורך ימים ובלתי־אפשרי לתקנו לאחר מעשה.

ענייננו של הסיפור הוא מעשה התכנון של בתים, שיכונים, שכונות וערים. גיבוריו — ראש מועצה, יו"ר ועדה מקומית לתכנון ובנייה, מתכנן אזורי אחד, ועדה מחוזית וכיו"ב. המעשיה נטולה מעיירה במרכז הארץ, אבל אין היא שונה מסיפורי מעשה דומים, המתרחשים בעיירות אחרות שבמקומותינו.

תחילתו של הסיפור ב־1982. ועדה מקומית לתכנון ובנייה, „הדרים" כינויה, יזמה תוכנית מתאר ליישובנו. תוכנית מתאר חשובה וחיונית לכל קהילה. בתוכנית זו יש כוונה להפוך כפרים שלווים, בעלי אופי חקלאי, לערי „איכות" נוסח רמת־השרון, רעננה ועוד.

התוכנית אינה כוללת שטח לחינוך ואזור לספורט ומסחר וגן וחנייה ועוד צרכים של ציבור, הדרושים ומקובלים. במקום מושבם של אנשים. התוכנית הובאה אל הוועדה המחוזית בעיר רמלה, שם הופקה על־פי החוק, כדי שיבואו אזרחים ויביעו דעתם והתנגדותם לה: תושבי העיירה, באלפיהם, הפקידו התנגדותם לתוכנית יישובם.

יושבים להם יו"ר הוועדה המחוזית, איש נשוא־פנים, וחברי ועדה מנומנמים, שומעים או אינם שומעים את דברי המתנגדים. אלה עושים כמיטב כשרונם להביע את מצוקתם, ואחר־כך יוצאים נעלבים ונזופים

לא היה בכך די. ב־1984 החליטו „הדרים" והמחוז כי דינם של המתנגדים אחד: תוכנית מתוקנת, רעה מקודמתה, צפופה מקודמתה ופגיעתה קשה. גם בפעם הזאת, אצל נתיניה המועגשים של עיירתנו אל הרשויות להפקיד צרור התנגדויות, כפי שמתיר החוק. החוק, חוק התכנון והבנייה. יש בו קביעה מרווחה, לפיה ניתן על־פי תוכנית מתאר מופקדת ובלתי־מאושרת לבקש אישורן של תוכניות מפורטות לבתים נצרכים. יזמו איפוא הוועדה המקומית, בעלי קרקע, קבלנים ובונים תוכניות מפורטות רבות, גם אלו הופקדו אצל הוועדה המחוזית וגם כאן אזרחים תמימים, אוהבים את סביבתם ואיכותה, הפקידו התנגדותם למזימות הרשויות. וכמו שקובע החוק, נקראו המתנגדים אל המחוז, לומר את אשר בליבם.

יושבים להם יו"ר הוועדה המחוזית, איש נשוא פנים ורשיש שמו, וחברי ועדה מנומנמים, שומעים או אינם שומעים את דבר המתנגדים. אלה עושים כמיטב כשרונם להביע מצוקתם ואחר־כך יוצאים נעלבים ונזופים מפני היו"ר והוועדה.

בוועדה שבמחוז חבר מכובד אחד, תוארו מתכנן אזור ושמו א. געש. זה המתכנן „משקיף" בוועדה המקומית שבעיירה. כמבין ובקיא בתכנון הוא מעצב את תוכניותיה והחלטותיה של הוועדה המקומית ולעתים אף יבכיך ידו עליה, כי [illegible] רצונו. ומי יעז להמרות פיו של [illegible] הפנים והממונה על המחוז, [illegible] פינשטיין שמו, והם יחדיו [illegible] ומאשרים ומפקידים.

אותו מתכנן אזור ממש, [illegible] נשמעת וקובעת בוועדה המחוזית. [illegible] געש במקומית ומשרה בה [illegible] התכנוני, ואחר־כך יושב במחוזית [illegible] שופט ומבקר של תוכניות הוועדה [illegible] קרי: תוכניותיו. דומה הדבר [illegible] המשפט בערכאה נמוכה, הפוסק [illegible] שומע בערכאה עליונה ערעורו של [illegible] ואף פוסק את דינו.

ראו תושבי הקהילה כי טובה לא [illegible] להם מ„המקומית" ו„המחוזית", [illegible] והמתכנן געש, בצרתם פנו אל יו"ר הוועדה המקומית א. שמעוני. זה הקשיב [illegible] ולחרוץ משפטו לא יכול. ישבו [illegible] הציבור במליאתם כמועצה מקומית, [illegible] הקולות ופסקו ברוב של 7 נגד 1 [illegible] למשוך התוכנית להחזירה, ולתכנן [illegible] טובה ממנה ורצויה ממנה. לשמחתו של [illegible] לא היה גבול. סוף סוף נשמעה צעקתו.

שמחתו היתה מוקדמת. [illegible] הלך לוועדה המקומית, אל הוד' [illegible] והמשקיף געש ושאר ניצבים [illegible] על החלטתם של נבחרי הציבור. [illegible] כנגדו המשקיף, כי ההחלטה אינה [illegible] יעוץ מישהו למשוך התוכנית [illegible] הוועדה המחוזית לטפל [illegible] שבעיירה. דברים כדרבנות [illegible] כפרוטוקול, חיש מהר נסע [illegible] דבריו של המתכנן האזורי [illegible] לימים אלה, פקיד, נציגו של [illegible] וממונה על המחוז, המוסמכים [illegible] הציבור, קובעים ופוסקים כי [illegible] נבחרי הציבור אינה רצינית [illegible] הרשות המקומית, המועל [illegible] והאחראי, על־פי סעיף [illegible] המועצה, אינו טורח לעשות כן [illegible] ואין מצפצף.

לא די בכל אלה, מחליטה [illegible] המקומית „הדרים" להפקיד [illegible] וכה באים על עונשם [illegible] והמתאה. החליטו [illegible] מחצרותיהם, נגרע [illegible] ושבילים שאינם [illegible] צורך. הכל למען [illegible] סיפורנו אל כותלי בית־המשפט [illegible]

לקח סיפורנו הוא שהעדר [illegible] הבסיסי, לפיו [illegible] והעיר, להיות [illegible] ומקום מושבם [illegible] באמצעות המשקיף [illegible] על מיליוני [illegible] על רוחה, [illegible] הסיפור [illegible] תחומים של חיינו בארץ [illegible]

נ.ב. [illegible] מקום יישובנו [illegible] השרון, אבל [illegible]

מטען חלול

מאת אלכס פישמן

רצועה רצויה

[ב]כל פעם שרצועת הביטחון בדרום־לבנון עולה לכותרות בעקבות אירוע ביטחוני [illegible] חוזרת ועולה השאלה העקרונית: האם מדינת ישראל צריכה להחזיק כוחות ברצועת הביטחון, והאם רצועת הביטחון היא בבחינת הפתרון הנכון לטווח ארוך לבעיית הביטחון [ב]גבול הצפון.

כל קטיושה שנורית בלבנון ונוחתת סמוך ליישוב בגבול הצפון, כל חייל צה"ל נפגע ברצועת הביטחון, מטלטלים את הציבור בים [illegible] פוליטיקאים נגד החזקת הרצועה. [illegible] תלויה שנלכדת ברצועת הביטחון בדרכה ליישובי הצפון, כל מכונית תופת [illegible] מעבר לרצועה או בתוכה ואינה מגיעה אל הגבול מחזקים את המצדדים [illegible] קו זה של קו רצועת הביטחון. בפיקוח ישראלי יעיל, גם אם הוא מוגבל בהיקפו.

לכל המתווכחים בסוגייה זו צריך להיות ברור, כי רצועת ביטחון מהווה חלק מתפיסת הביטחון הישראלית מאז הקמת המדינה. בתקופות שונות, לרצועות אלו היו כיוונים שונים בהתאם לנסיבות הביטחוניות־מדיניות [illegible] בכל תקופה, כמו: אזורי פרוזו, אזורי [illegible] וכו'. מעמדן ועוצמתן היו שונים אף הם בהתאם לנסיבות אותה עת. אך לכולם היה מכנה משותף אחד. הן הוקמו במטרה להתגבר על המחסור בעומק אסטרטגי, הנובע מגבולותיה של מדינת ישראל. הרצועות [illegible] כורח־מציאות כשל התפיסה הביטחונית הישראלית שחייבה את הקמת היישובים סמוך לגבולותיה. היום אנו עדים לרצועת דילול בסיני, סמוך לגבול הדרומי של ישראל, בפיקוח הכוח הרב־לאומי. בקו הגבול עם ירדן קיים קו מפורז וקו מדולל בפיקוח האו"ם. בלבנון קיימת רצועת ביטחון בפיקוח הישראלים מן הטעם הפשוט שישראל לא היתה מוכנה לקבל פיקוח זר בקו מגע זה.

בגבול עם ירדן קיים קו הגנה טבעי: הירדן והתכונות הפוליטיות לא יצרו מצב של צורך ברצועת הביטחון או רצועה מופרזת. רצועות הביטחון הללו לא מנעו מלחמה כוללת. במקרה הטוב הן שירתו את ישראל בסוגיות הביטחון השוטף והיו אזורים בהם ניתן היה לפני הצדדים לבצע ולספוג „משגים" בלי שיהיו חייב הידרדרות למלחמה.

במערכת הביטחון, החל בשר הביטחון וכלה בפיקוד הצפון, יש הסכמה כמעט מוחלטת לגבי חיוניותה של רצועת ביטחון בלבנון והמספרים מדברים בעד עצמם. במשך השנה בה קיימת הרצועה בוצעו 12 ניסיונות חדירה של חוליות מחבלים שנכשלו ברצועה. עוד בטרם הגיעו לשטח מדינת ישראל. 95 אחוז מן הפיגועים ברצועת הביטחון ובתוך שטח ישראל בגבול הצפון, בוצעו על־ידי אנשים שהגיעו מחוץ לרצועת הביטחון. והיה אם יחליטו הסורים לשנות את המערך שלהם בבקעת הלבנון לקרב את כוחותיהם בבקעת הלבנון לעבר הגבול הבינלאומי עם ישראל, תעמוד שוב רצועת הביטחון כחיץ הכרחי. להערכת מערכת הביטחון, אין היום אלטרנטיבה טובה יותר מאשר רצועת הביטחון והיא מהווה פשרה הכרחית בין מצב קו הגבול הבינלאומי סופג את הפיגועים לבין מצב של שיטת „האדמה החרוכה" בכל איזור דרום־לבנון.

רצועת הביטחון במתכונתה הנוכחית מאבדת את חשיבותה בלבנון ביום בו ישתנו באופן משמעותי הפרמטרים של העימות עם הטרור בהשוואה להיום. מלחמת לבנון, למשל, ביטלה מיד את „רצועת חורד". הידוק עימות כולל עם הטרור בלבנון עשוי להפוך את הרצועה למיותרת. לפי שעה, בפרמטרים הנוכחיים של המעורבות הישראלית והפעילות החבלנית — יש מקום לרצועה זו.

בעיצומו של המשבר הממשלתי, בסוף השבוע שעבר, בחר שר האוצר לשעבר, יצחק מודעי, לבלות כמה שעות בחברתם של פרחי טיס בבית־הספר לטיסה של חיל־האוויר. מניסיון אישי (של הכותב), יצחק מודעי ידע היטב את אשר הוא עושה. כאשר מצברי האופטימיות מתרוקנים והכל סביבך נראה כמתפורר – שיחה עם פרחי הטיס עשויה להאיר את חיי היום־יום בארץ הזו באור שונה לחלוטין. השלט מאחורי גבו של השר לא הוכן במיוחד כדי לתאר את מצבו הפוליטי. הוא תלוי דרך קבע על דלת אחד ה„הנגרים" בבית־הספר ומטרתו לדרבן את פרחי הטיס למאמץ נוסף בדרך הארוכה עד טקס ענידת הכנפיים. (משמאל: מפקד חיל־האוויר).

שחור על ורוד

רבות כבר נכתב על שירותן של החיילות בצה"ל. למרות שקצינת הח"ן הראשית עדיין מוגבלת לדרגת אלוף־מישנה, הרי שצה"ל מגדיל משנה לשנה את מיגוון המקצועות ה„גבריים" הפתוחים בפני בנות „המין החלש". בסך־הכל, השתלבו הבנות בצבא ההגנה לישראל בצורה שאינה מביישת שום עם עלי אדמות.

... עד שבא פירסום רשמי של שלטונות הצבא, שכמו ידיו טורף את כל הקלפים. מחלקת מדעי ההתנהגות של צה"ל בשיתוף מיפקדת קצין חינוך ראשי חברו יחדיו לפני כחודש, להוצאת חוברת מיוחדת (ומעין מדריך) לחיילת החדשה. החוברת, הנקראת „אלייך, המתגייסת", היא בצבע ורוד (צבע של בנות) ושלושים עמודיה אמורים להסביר לבת ה־18 לאן הגיעה ומה מצפים ממנה בשנתיים הקרובות. בואו נדפדף ביחד.

„או ברור לך, שאת ניכנסת לעולם גברי ואת הרי אישה — לא פחות או יותר טובה. אלא פשוט שונה במבנה מסויימים... את אינך

(סוף בעמוד 10)

המודל האופטימי נשבר

אחד הממצאים המרתקים בסקר שערך הפרופסור אשר אריאן על ביטחון לאומי ודעת קהל, בעבור המרכז ללימודים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב, הוא מידת האופטימיות שמגלה האזרח הישראלי לגבי מצב הביטחון הלאומי. בסקר שפורסם נמסרו נתונים על עמדת הציבור ב־1986. מעניין להשוות את הנתונים שהתקבלו ב־1986 לנתונים שהתקבלו בשנים עברו ולגלות האם חלו התפתחויות כלשהן בדעת הקהל לגבי הערכתו את מצבו הביטחוני.

אשר אריאן שאל בסוגייה זו שלוש שאלות:

מה דעתך על המצב היום, לפני חמש שנים, ובעוד חמש שנים. כל אחד מן המשיבים התבקש לתרגם את תחושותיו למספר שעל סקלה שבין אחד לעשר.

להלן הטבלה ההשוואתית.

מדד הביטחון	1982	1981	1986
היום	5.5	5.1	5.6
לפני חמש שנים	4.0	6.4	6.1
בעוד חמש שנים	7.5	6.3	6.1

מתברר, כי על־פי הסקר, העניק הציבור ציון מאוד בינוני למצבו הביטחוני במועד בו נשאל בכל השנים. ועם זאת, בשנת 1862 הוא חש שיפור רב במצבו לעומת העבר ואופטימיות רבה יחסית לגבי העתיד. לעומת זאת, בשנים 1981, 1986, לדעת הציבור מצבו בעבר היה טוב יותר וגם בעתיד יהיה טוב יותר. ב־1986 הפער בין הרגשתו הנוכחית הבינונית ביותר לבין הרגשתו בעבר ובעתיד מצטמק מאוד, מה שמוגדר כ„שבירת מודל האופטימיות".

מעדיפים „להגזים"

ב־20 בינואר 1986 פורסם ב„על המשמר", כי 14 חיילים מוצאים את מותם בצה"ל מדי חודש, בממוצע, בידיעה מפורטות הסיבות השונות לפטירות, כולל התאבדויות ותאונות.

בעקבות הידיעה הגיש חבר־הכנסת מתי פלד לשר הביטחון את השאילתות הבאות:

● מה נעשה בצה"ל כדי להפחית את מספר המתאבדים?

● מהם האמצעים הננקטים בתהליך הגיוס למען מניעת גיוסם של הנוטים להתאבדות במצבי לחץ?

● כיצד מטפלים במסקנות חקירה של תאונת אימונים והפקת לקחים מעשיים לעתיד, והאם ניכר שיפור בתחום זה?

להלן תשובות שר הביטחון לשאילתה:

● לשאלה 1: שיעור ההתאבדויות בקרב משרתי צה"ל אינו מדגים ומצביע על היקף חריג וגדול יותר של התופעה בהשוואה לאוכלוסיות דומות (למרות הקושי במציאת אוכלוסיות אנלוגיות ב־100%). זוהי תופעה הקיימת בכל האוכלוסיות ובכל התרבויות ודווקא שיעורה בארץ בכלל ובמסגרת הצה"לית בפרט אינו מן הגבוהים והמובילים בעולם.

איך למנוע התאבדות או לצמצם שיעורה? לימוד הנושא וסקירה מעמיקה של הידע המקצועי הנצבר בעולם בנושא זה מלמד שאין כל שיטה יעילה וברת השיגים בתחום זה. חשוב להדגיש, שמרבית ההתאבדויות אינן קשורות לרקע של תחלואה נפשית או טיפול קודם ובחלק ניכר מן המקרים הרקע לביצוע אקט זה הוא בעיות בתחום האישי והמשפחתי של הפרט בו מדובר ולא דווקא בעצם השרות הצבאי או במאפייני הלחץ והאינטנסיביות שלו.

(סוף בעמוד 10)

סיפורים מן החיים

הארץ סערה וגעשה עם חשיפת קלונו של עובד בכיר במשלחת משרד הביטחון בניו־יורק, חנן בסר, שנלכד על־ידי אנשי חברת הטלפונים „בל" כמי שעושה שימוש בלתי־חוקי בטלפונים של החברה, בשיחות ממושכות לישראל — חינם־אין־כסף.

אפשר להבין את הסערה שפרצה בניו־ג'רסי, המחוז בו נלכד העובד הבכיר בקלקלתו. קשה יותר להבין את הפאניקה שאחזה באנשי משרד הביטחון, שתגובתם גרמה ללבוי הלהבה.

בניו־ג'רסי יש איזור בו קיימת באופן קבוע תקלה במערכת הטלפונים של חברת „בל", הנובעת מכשל המחשבים והלוויינים של חברה זו. כתוצאה מן התקלה הקבועה, יכול אדם המתגורר באיזור, לטלפן מן הטלפון שבביתו לכל נקודה בעולם תמורת תשלום של שיחה מקומית. כנ"ל לגבי הטלפונים הציבוריים במקום. כדי להתגבר על התקלה צריכה חברת „בל" להשקיע סכום של כרבע מיליון דולר, השקעה שאינה כדאית לחברה. אי־לכך, החליטה החברה להרתיע [illegible] שיחות טרנסאטלנטיות והציבה מצלמות נסתרות במספר תאי טלפון באיזור זה — ואחת מהן בסופרמרקט ענק בו עורכים אלפים את קניותיהם — למען יראו וייראו.

חנן בסר נלכד במגרש החניה של הסופרמרקט כאשר עמד לעזוב את המקום. אנשי הביטחון של חברת „בל" הקרינו סרט בו נראות אשתו ובתו משוחחות בטלפון הציבורי עם ישראל, כאשר הן מעבירות מיד ליד את השפופרת ומניחה אותה במקומה. לטענת אנשי החברה הן ניהלו שיחה שארכה שעתיים. עוד הוקרנו בפניו סרטים של אורחים אחרים שניהלו שיחות טרנס־אטלנטיות מאותו תא טלפון. חנן [illegible] הבקש לזהותם. חברת „בל" ניצלה את האירוע לקידום ענייניה ודחפה את הסיפור לכלי התקשורת במחוז: טלוויזיה, רדיו ועיתונות — וכך גם התגלגל הסיפור לישראל.

אילו חנן באזרח אמריקני שנעצר, סביר להניח היה מגיש תביעה בסכום של מיליוני דולר נגד חברת „בל" על חדירה לצנעת הפרט מתוך ידיעה ברורה כי החברה יודעת על התקלה הקבועה ואין בכוונתה להתגבר עליה, וכן תביעה על גרימת עוגמת־נפש וטירחה לאורח שאמר רק לפנות למשרדי החברה, לדווח על השיחה ולשלם בעבורה.

לאחר הרעש שיצרה „בל", הושתק הסיפור בארה"ב, שכן החברה השיגה את שלה, אך גם השתדלה להימנע מתביעות נגדה. אך במשרד הביטחון התגובה הראשונה היתה ספונטנית וסוערת. רק לאחר שהתקבלו כל הממצאים, הורידו גם כאן את הטונים:

הפקיד הבכיר אינו זכאי לפרס על התנהגותו. אך מן הראוי שהנהלת המשרד — לפני שהיא מחליטה לירות לכל הכיוונים — תשאל גם כמה שאלות.

●●●

שר הביטחון הודיע במכתב למנכ"ל משרד הביטחון על החלטתו למנות מנהל חדש לסיב"ט (סיוע ויצוא ביטחוני). המועמד למישרה הוא פקיד בכיר במשרד זה עשרות שנים במשרד הביטחון.

מעבר להחלטה חשובה זו של שר הביטחון לחזק את סיב"ט ולהעמיד בראשה אדם חדש, יש לה שני היבטים נוספים. האחד — במכתב שמפנה השר למנכ"ל הנוכחי, מנחם מירון, מוזכר שמו של המנכ"ל החדש שייכנס לתפקידו רק בעוד חודש והציון: דוד עברי: שר הביטחון מציין במכתב כי השינוי נעשה תוך התייעצות ועל דעתו של האלוף (מיל.) עברי.

ראש סיב"ט הנוכחי, רויטר, אמור היה לצאת בשליחות משרד הביטחון לארה"ב ולעמוד בראש משרד חדש, שיעסוק במכירת עודפי ציוד של צה"ל ומוצרים של מפעלי מערכת הביטחון. כלומר, שליחות ארוכה של תגובי בראשו עמד עד כה. נראה, שלא עלה בידי המשרד לממש את התחייבותו לצורך זה, והמבוכה היתה רבה. בתחילה הוצע לאיש לנסוע במקום תפקיד זה לארץ אחרת... [illegible] מאוד מזורה שהתפתחה במינהל הציבורי לרצות אדם על־ידי מתן תפקידים [illegible]. כתולדה מפוקפקת למדי, עד כמה שידוע, מר רויטר אינו מאושר מן [illegible] הצפויים לו, כתולדה, ליבשת השונות על פני כדור הארץ...

●●●

יחידות הנגינה זכו לשפע של מתנדבים בבסיס קליטה ומיון (בקו"מ), הרבה מעבר למיכסות שהוקצו להן. [illegible] אי־לכך, נותרים מחוץ לשורות הצנחנים הרבה טירונים [illegible]

[illegible] שתי היחידות להשקיע את מירצן בעיסוקיהן הרגילים ובתחרות [illegible] מצרות אלה.

כחול עם ירוק

סוד גלוי הוא, כי לכל אחד מבסיסי התעופה של חיל־האוויר צמוד שיכון ה משפחות. בשיכון, שהוא למעשה אי אזרחי בתוך בסיס צבאי, מתגוררים מספר שנים בני־משפחותיהם של הטייסים, אנשי צוות האוויר והקצינים הטכניים המשרתים בבסיס.

למרות הריחוק, בדרך־כלל, ממרכזי הארץ, השתדלו מאוד בחיל־האוויר לשפר את התנאים והאווירה במגורי המשפחות. הכלל „שאם יהיה טוב למשפחה, יוכלו הטייס או הקצין להתמסר לתפקידים" פר על זמה בשיכון המשפחות.

לשיכון המשפחות מוענקים שירותים רבים על־ידי הצבא והבסיס: תמורת סכום כסף לא גדול מקבלת המשפחה דירה בת שלושה חדרים, חשמל, מים, נפט לחימום, מיזוג־אוויר, טלוויזיה בכבלים. הסעת הילדים הלומדים בבית־הספר והנשים העובדות לעיר הקרובה וכמה.

עד לפני זמן קצר היה שמור „המטעם" הזה לקצינים ה„כחולים" של חיל־האוויר. ל„ירוקים" לא היתה דריסת־רגל בשיכון המשפחות. למרות שבעבר היו מספר ניסיונות של קצינים מחילות אחרים ששירתו בבסיס שריון, תותחנים, הנדסה ועוד, בשכונת בסיסי חיל־האוויר, משפחות ה„ירוקים" נאלצו להישאר במרכז הארץ, ריחוק מראש המשפחה, או להישכר אחרים לעיר שזה כרגום (מלפת, מצפה־רמון, ערד וכו').

החודש, לאחר מאבק לא קטן, נכנסו שתי משפחות ראשונות של קציני שריון (בדרגות רס"ן־סא"ל) להתגורר בשיכון המשפחות בבסיס חיל־האוויר בעובדה. בחיל השריון מרוצים מהישגם ומקווים כי בעקבות שתי הסנוניות ייפתחו שערי שיכון המשפחות לכלל משפחות ה„ירוקים" שירצו להתגורר במקום.

בשריון יודעים, כי ההתאקלמות לשתי משפחות ה„ירוקים" בשיכון לא תהיה קלה. הגוף החיל־אווירי שולט במקום ויש צורך ביצירת גרעין של משפחות שריון. הסיפור הזה מזכיר קצת את הפרויקט שביצע הצבא ביבנה, לפני שלוש שנים נפתח בעיירה פרויקט גדול לשיכון בעבור אנשי צבא הקבע. הרעיון והיוזמה באו מחיל האוויר, שרצה לרכז את קציניו ואת בני־משפחותיהם במקום אחד. תא"ל (מיל') יעקב טרנר היה ראש הפרויקט ונרשמו אצלו משפחות של חיל־האוויר. מלכתחילה, התכוונו לכך שהשכונה תהיה „כחולה". בצבא קמה התמרמרות גדולה ורק בהתערבות המטכ"ל ושר הביטחון נפתח הפרויקט גם ל„ירוקים".

עתה פתח צה"ל בפרויקט דומה באיזור מודיעין. עד עתה נרשמו 2000 משפחות קצינים. „ירוקים" ו„כחולים", סתם, סוף צבא אחד... אולי?

אבי בניהו

רשות הקורא

הנריך וולינסקי, חסיד אומות העולם

ב־12 במארס 1986 נפטר בקטוביץ שבפולין, אחרי מחלה קצרה, עו"ד הנריק וולינסקי (בעל ארבע שמות בדויים שונים במחתרת), מנאמני העם היהודי, חסיד אומות העולם.

בתקופת השואה, כמנהל המדור לענייני יהודים שליד המפקדה הצבאית הראשית של המחתרת הפולנית. ניצב וולינסקי בין היתר בעמדת קשר מרכזית עם אריה וילנר („יורק"), וכן עם יצחק צוקרמן („אנטק"), כנציגי הארגון היהודי הלוחם בצד ה„ארי".

יצחק צוקרמן („אנטק") התבטא לא אחת וציין שהנריק וולינסקי היה האיש, במחתרת הפולנית הרשמית, שגילה נכונות בלתי נלאית במאמציו הנואשים להושיט עזרה מירבית באמצעי לחימה ללוחמי הגטו.

הוכחה לעמדתו המרכזית הנועזת וההומאנית משמשים מאות הפירסומים שראו אור במשך השנים והמתארים תולדות מרד גטו וארשה בהם מוזכר שמו של וולינסקי כאיש מפתח בצד הארי, בכל הקישור במערכת בעיות סבוכות בעלות ציביון צבאי מובהק. לא סוד הוא היום, כי באמצעות וולינסקי הועבר בתקופת המלחמה חומר תעודי רב לחו"ל, בעיקר אל הממשלה הפולנית הגולה בלונדון. וכן מידע מאוזן ובדוק בכל הנוגע לשואה.

ברצוני גם לציין עובדה בלתי ידועה, שהנריק וולינסקי, בגלל קירבתו וקשריו עם יהודים, היה אולי האיש המרכזי היחיד במפקדת המחתרת הפולנית שהיה נתון בסכנת מוות משני גורמים. מצד אחד, כמובן, שלטונות הכיבוש, ומצד שני סכנת מוות תמידית ריחפה על ראשו מצד כנופיות זורמים בתוך „ביתן", במחתרת הפולנית. היתה זו רשת בעלת תפישה פאשיסטית־אנטישמית שפעלה נגד אנשי שמאל ויהודים. ונגד „משתפי פעולה" עם יהודים, עימהם נמנה הנריק וולינסקי. ולדבריו אף הוצא נגדו גזר דין מוות.

זלמן בן־יצחק, עברון

האמת האובייקטיבית

ברצוני להתייחס לדבריו של ח"כ רוני מילוא, שאמר ב„ערב חדש" ב־9.4.86: „לא ידעתי מה להגיד לבני בן ה־10, ששאל אותי איך זה שראש הממשלה, שצריך לתת דוגמה, מפר את הרוטציה. מה לענות לבני ולכל שאר הילדים שלנו?"

מר רוני מילוא, אני שואלת אותך: איך הסברת לבנך את התנהגותם של חברים שלך בוועידת הליכוד? האם הסברת לבנך שאתם לא מסוגלים לשלוט על עצמכם? האם אמרת לו שאת הרוטציה מפר לא ראש הממשלה, לא המערך, אלא אתם, הליכוד? כל הזמן אתם מושכים את העגלה בכיוון אחר, כדי להכשיל ולהפריע לראש הממשלה לבצע את עבודתו. לדעתי, הוא איש פלדה, אבל יש גבול. מודעי מתח את המיתר עד שהוא נקרע.

קשה להסביר את האמת, אבל אם יש לך קצת אומץ, תסביר לבנך, ולשאר הילדים בארץ, את כל האמת האובייקטיבית. אם לא תעשה כן, האמת תגיע אליהם ממקום כלשהו אחר — ואז אתה תתבייש.

רחל מורדין, בת־ים

אירועים שאירגן המרכז לשלום

באחרונה דווח ב„על המשמר" על שני אירועים. האחד, ב־27.3.86 — הדיון המסכם על יום העיון „שני עשורים לכיבוש" באוניברסיטת ת"א, שנערך בשיתוף עם פורום המרצים של האוניברסיטה. השני — דיון ב„צוותא" על הנושא „הרוטציה והשלום", ב־6.4.86. לצערנו, בשתי הכתבות נשמט ציון העובדה שהפעולות אורגנו על־ידי המרכז לשלום.

אריה יערי, המרכז הבינ"ל לשלום, ת"א

כתיבה ללא שכר

ביום ה' פורסמה בעתונכם ידיעה על דברים שאמרה נגדי ח"כ אורה נמיר. הדברים חסרי השחר שנאמרו מצד ח"כ נמיר פורסמו ללא תגובה שלי והריני לבקש לאפשר לי את זכות התגובה כהאי לישנא:

נתבקשתי ע"י עתון „העיר" בת"א לכתוב טור אישי קצר על ועידת מפלגת העבודה מנקודת מבט אישית כחבר מרכז חרות. לצורך כתיבת טור זה לקחתי יום חופש מעבודתי, ועל חשבוני כתיבת הטור נעשתה ללא שכר.

למרות שעו"ד אנוכי, שכללי התקשי"ר נהירים לי ולמיטב ידיעתי אין סתירה בין היותי עובד מדינה לכתיבת טור זה, התקשרתי לנציב שירות המדינה וביקשתי בדיקתו. נציב שירות המדינה בדק בקשתי ולאחר התייעצות עם עוזריו השיב לי, כי אין סתירה בין היותי עובד מדינה לכתיבת טור זה.

צר לי כי ח"כ אורה נמיר מנסה להתקוטט דמוי חצל ורעות־רוח שאינם אמת, ותגלה את הסתנות הפרלמנטרית נגד עובד מדינה שאפשרויות תגובתו מוגבלות.

עו"ד דוד מגן, סמנכ"ל המוסד לביטוח לאומי

הגוש החולני

הליכוד המדיני של הגוש המזרחי עומד בניגוד לבריאותן הכלכלית של המדינות החברות בו — סבורים פרשנים

מאת סידני ויילנד, לונדון

רוח השינויים המתונים של מיכאיל גורבצ'וב מתפשטת במזרח אירופה כולה, והבעיות שהוא ניצב מולן בבית משתקפות ברחבי הגוש הקומוניסטי. השינויים שהכניס מורגשים אף במדינות אחרות בברית וארשה. אולם, כמו במוסקווה, חסרה הדינאמיקה שציפו לה כשנכנס גורבצ'וב לתפקידו, ויש התמקמות מבעיות עיקריות.

אחד הפרשנים הידועים לענייני הגוש המזרחי אומר על שש מדינות הגוש, שהן „חיות אך אינן בריאות." ופרשן אחר אומר שהיחסים שלהן עם מוסקווה מהווים „תמונה מעוננת ביותר."

גורבצ'וב והמנהיגים הלאומיים עושים רושם שהם לכודים בין תביעות הנאמנות למקובל כברית־המועצות ובין הפשרות המעשיות הנובעות מצורכי היומיום.

חופש מותנה

ארבע מתוך שש המפלגות הקומוניסטיות בשלטון מקיימות קונגרסים באביב, והן מוסיפות לצפות ממוסקווה להנחיות ברורות — מסרים בקוד המקובל בתוך הגוש — בנוגע למידת החופש שיינתן להן לפעול באורח עצמאי. נראה שיקבלו חופש לפעול על דעת עצמן כל עוד יישארו מלוכדות ויוסיפו לתמוך בהתמדה במדיניות החוץ של הקרמלין.

מומחים רבים סבורים, שליכוד מדיני של הגוש עומד בניגוד לבריאותן הכלכלית של המדינות היחידות, ושמצב זה נעשה חמור עוד יותר על רקע התלות הכלכלית של מדינות אירופה במוסקווה ותנאי הסחר הנוקשים שמעמידה ברית־המועצות.

מדיניות מביכה ולא עקבית

מיכאל שפיר, מומחה מערב גרמני, מעיר: „אחרי שנה של שלטון גורבצ'וב, עדיין לא ברור מה השפעתו על מזרח אירופה."

שפיר סבור, שמוסקווה עדיין מתאוששת מתקופת המעבר הממושכת, שהחלה עם מותו של ליאוניד ברז'נייב ב־1982 וארכה עד לעלייתו של גורבצ'וב לשלטון ב־1985. זו הייתה תקופה של דריכה במקום, שאינה אופיינית לחברה הסובייטית. לדבריו, המדיניות שמוסקווה היתה אמורה לפתח ביחס למדינות מזרח אירופה — פשוט לא התפתחה. בסמינר שהתקיים באחרונה בלונדון אמר שפיר: שמדיניות ברית־המועצות בנוגע לאיזור הגובל איתה, שיש בו אוכלוסיה של 110 מיליון נפש, „נשארת מביכה ולא עקבית". נעור המזרח אירופים נאבקים בבעיותיהם, אין סימנים שהתחילו לטפל בעניינים הבסיסיים של היותם קבוצה אידיאולוגית קשורה למוסקווה בקשרים היסטוריים וגיאוגרפיים.

מאז עלה גורבצ'וב לשלטון, פירסמה העיתונות הסובייטית כתבות סותרות על מזרח־אירופה, והיו בה ביטויים של גישות מחמירות ומקילות בעניין מרחב הפעולה שיינתן לחברות הגוש.

תוכנית המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, שהתקבלה בסיום קונגרס המפלגה בששה במארס, ציינה שיחסי מדינות בפנים הגוש יש להן „חשיבות עליונה... כדי שלא תהיינה סיבות לחילוקי דעות העלולים לפגוע באינטרסים הדדיים." בנאום הפותח של גורבצ'וב הוא הודה, שיש מחלוקות בעניין זה. „כנראה לא תיתכן, בדרך כלל, אחדות דעים בכל העניינים ללא יוצא מן הכלל," הוא אמר.

מאז 1984 גדלו חילוקי הדעות. ההחלטה למקם טילי ס.ס.־21 וס.ס.־22 בצ'כוסלובקיה ובמזרח־גרמניה התקבלה ללא רצון. מחירו הגבוה של נפט מברית־המועצות, בשעה שמחירי הנפט בשוק העולמי ירדו, גרם לרוגז במדינות מזרח־אירופה. יתר על כן־אין שום סימן שיחול שינוי בדרישתה התקיפה של מוסקווה כי על המדינות הקטנות יותר להשקיע משאבים בפרוייקטים לשאיבת נפט בסיביר.

הרגשת הברית הצבאית

גורבצ'וב שם את הרגש על מועצה לסיוע כלכלי הדדי, קומקון, וחיזק אותה עד שנעשתה למוקד הפעילות של הגוש. קומקון מאגדת בתוכה את מונגוליה, קובה וויטנאם, בנוסף לשבע מדינות ברית־וארשה: ברית־המועצות, פולין, בולגריה, צ'כוסלובקיה, הונגריה מזרח־גרמניה ורומניה.

אולם גורבצ'וב גם הרגיש יותר מקודמיו את הברית הצבאית, שבניגוד לנאט"ו היא חסרה מסגרות ומוסדות מגובשים. גורבצ'וב נפגש עם מנהיגי הברית ארבע פעמים. אחת מהן ארעה בפראג בנובמבר, מיד אחרי פסגתו עם הנשיא רייגן בז'נבה.

פקידי נאט"ו ציינו את הכלטת הברית על־ידו ואת הישיבות של שרי החוץ ושל שרי ההגנה שלה התדירות יותר כיום.

שרי החוץ התכנסו בוורשה במארס, לפני הקונגרס של המפלגה הצ'כוסלובקית, הקונגרס של המפלגה הבולגרית נמצא עתה בעיצומו, וב־17 באפריל יתקיים הקונגרס של המפלגה המזרח־גרמנית. ביוני יהיה הקונגרס של המפלגה הפולנית. הונגריה ורומניה קיימו קונגרסים בשנה שעברה.

פראבדה נגד הונגריה

ביוני נקט העיתון הסובייטי הרשמי „פראבדה" קו נוקשה כנגד עבריינים בכיכול במחנה הסובייטי. מאמר זה ומאמר נוסף, שהעלה שאלות לגבי מדיניות הונגריה, עודדו דאגה ברחבי הגוש. המאמר השני, שפורסם בינואר, יצא חוצץ נגד קשרים הדוקים מדי עם המערב, והאשים את הונגריה שהיא נוקטת עמדה נייטרלית מדי במאבק בין המזרח לבין המערב. כן רמז המאמר שיאנוש קאדאר, מנהיג הונגריה מזה 30 שנה, נעשה הססני מדי.

ב־1984 מנעה מוסקווה מהמנהיג המזרח־גרמני אריך הונקר ביקור במערב גרמניה, משום שלא היתה מעוניינת בקירבה יתרה ובלויה עם מדינה מערבית בשעה שהיתה נתונה במאבק עם המערב על פיקוח הנשק. לאחר שגורבצ'וב כיסס את מעמדו, צופים שביקורו של הונקר יצא לפועל השנה. ומוסקווה מהדקת את קשריה עם המערב.

צעיר בן 55

בולגריה וצ'כוסלובקיה הלכו בעקבות גורבצ'וב בעניין הוקעת הבינוניות בקרב הפקידות ובתחום חילופי אישים בדרגים הגבוהים. אולם, כמוהו, לא שינו מנהיגי מדינות אלה את השיטה בארצותיהם. בן 55, גורבצ'וב צעיר ב־20 שנה בערך מכמה מנהיגי הגוש.

לא נעשה מאמץ להיכנס בעובי הקורה של השאלות המתעוררות על רקע היחסים המתוחים בין מדינות הגוש לבין מוסקווה. ב־1975, הלמוט זוננפלד, שהיה אז יועץ לסטייט דיפרטמנט האמריקני, פירסם את מה שכונה לאחר מכן „דוקטרינת זוננפלד": „מעניננו של המערב הוא לעודד יחס אורגני מתמשך בין מוסקווה לבין מדינות הגוש המזרחי". משנה זו הוקעה במערב כבגידה סופית במדינות מזרח־אירופה, ומוסקווה לא פעלה לפתח אחה כבסיס ליחסים לטווח ארוך.

מדינות המערב העדיפו במשך השנים מדיניות של „הבחנה" בין מדינה למדינה ביחסיהן עם ממשלות הגוש.

המימסד מושך בחוטים

(המשך מעמוד 5)

ללכת על שעון קיץ יצאו מתוך הנחה, שתהיה להם תמיכה ציבורית לעניין. כלומר, התהליך צמח מלמעלה ולא מלמטה. אלמנט זר נוסף, שמן הראוי להצביע עליו, הוא האינטרס של הגופים האלה, בשותפים רבים בכל האפשר, על מנת שיוכלו ליצור קבוצת לחץ גדולה יותר. אז אולי יש פה איזה תקדים מבחינת התארגנות המימסד, אבל זוהי עדיין התארגנות המימסד ולא של עמך?

האם ניתן לומר שהיווצרות ה„מרי הארגנו־מימסדי" הזה היא תוצאה של „היעדר „קומון סנס" בהחלטת הרב פרץ? האם אנו עדים לתופעה של סירוב למלא צו כלשהו שאינו מתקבל על הדעת?

מי אמר שאין בהחלטה הזו קומון־סנס? לפי מערכת הערכים שלי זוהי, אמנם, החלטה בלתי־הגיונית. אבל לפי מערכת הערכים של הרב פרץ היא הגיונית ביותר. הרי אין לנו הגיון מוחלט, אבסולוטי. איני מוצאת בתופעה הספציפית הנדונה את הסממנים האופייניים והמובהקים של סירוב מצפוני לצו שאינו מתקבל על הדעת. יש, לדעתי, מספר לא מבוטל של חילוניים שכל העסק אינו מרגש אותם במיוחד, שמתייחסים לה אפילו בהבנה. לא נראה לי שיש איזה קונסנזוס גדול בנושא שעון הקיץ. מתוך שיחות סלון שניהלתי (לחלוטין לא מחקריות) לא מצאתי שכולם סבורים שזה עניין חשוב מאד או עקרוני מאד. כלומר, יש פה היתפסות לנושא של אלה שהם מימלא 'חמים' על הדתיים. אבל אין בסיס עובדתי די רחב. לסיכום הייתי אומרת, שאני לא רואה פה לא מרי אזרחי במובן המקובל של המונח וגם לא מרי חילוני אנטי־דתי של ממש. אני כן רואה הקצנה באופן כללי, עוינות גוברת, הצטברות של מתחים ומיאוס גדל והולך של הציבור החילוני מהכפייה הדתית. ורק כספקולציה, ייתכן שאם תוקצן עמדת הדתיים, ואם יעבירו עוד חוקים שתהיה להם פגיעה אישית ישירה בפרטים חילוניים, כי אז אולי נהיה עדים למרי אמיתי.

ורד לוי

מאת יצחק שור

מי נהנה ממשאבי הטיפוח

זה שלוש עשרות שנים מחפשת החברה הישראלית דרך לקידומם של טעוני הטיפוח ולצמצום הפערים בין החלשים למבוססים, בכל הנוגע לפיתוח הכשרים הקוגניטיביים וההישגים הלימודיים. ההצלחה האירה לנו פנים בכל הנוגע למחצית החזקה של החלשים, אך עדיין נותר גרעין חזק של מצוקה ועוני תרבותיים־חברתיים, המסכן את הריקמה החברתית כולה.

יש לכך השלכות חינוכיות, חברתיות ופוליטיות. באורח גס ניתן לומר, כי רמה נמוכה של תלמידים „מבטיחה" את תמיכתם, בעתיד, בימין הקיצוני. באורח גס ניתן לומר, כי רמה נמוכה של תלמידים יוצרת תנאים להיווצרות ניכור ועבריינות. באורח גס אפשר לומר, שיקו פרשת המים בין החלשים למבוססים עובר בין מרכז הארץ לבין ערי הפיתוח בדרומה ובצפונה, בין מרכזי הערים הגדולות לשכונות המצוקה, ובין החינוך הממלכתי לממלכתי — דתי.

מה קורה למשאבים שמשרד החינוך משקיע, באמצעות תוכנית הרווחה החינוכית, בבתי־הספר האמורים ליהנות מהם? שאלה זו מטרידה את אגף הטיפוח של משרד החינוך, אשר פרסם בנובמבר 1985 מחקר שלישי (והראשון ראה אור ב־1978) על הנושא: „מי נהנה ממשאבי החינוך", פרי עבודתם של דליה שפרינצק, רנה אוסיזון ודן דיוויס. הממצא העיקרי של מחקר זה, אשר מבוסס על נתונים מ־1981 בכיתות ה'. הוא זה: לא נמצא יתרון לבתי־ספר טעוני טיפוח לעומת בתי־ספר מבוססים בהקצאת מספר שעות הלימוד השבועיות למקצועות העיקריים: חשבון, עברית ואנגלית. לעומת זאת נמצא יתרון משמעותי לטובת בתי־הספר המבוססים בכל הנוגע להפעלת שיטות הוראה חדשניות לימודים.

חסרה חשיבה לטווח ארוך

בריקתם של החוקרים היתה חידה טכנית. הם שאלו כמה מסגרות וכמה כיתות קיימות בכל אחד משלושת סוגי בתי־הספר — טעוני הטיפוח, האינטגרטיביים והבסיסים. אותה תשובה עגומה, שהתקבלה אצל בורחים מטעוני הטיפוח, או שהם אינם מספיקים כדי לגשר על הפער, ניתנת זה שנים רצופות. מה עושה משרד החינוך עם ממצאים אלה? מעט מאד. ומכל מקום, הוא אינו עוסק בחשיבה ובתכנון לטווח ארוך.

משאבי תוכנית הרווחה החינוכית מוקצים לשמונים יישובים ושכונות מצוקה. המקבלים מורורמים ישירות למוסדות החינוך ולהלומדים שותפים אנשי היישובים. לכאורה, זה מבטיח הצלחה. לאמיתו של דבר, חלו מעט מאד שינויים פנימיים בבתי־הספר ובהישגי התלמידים. עדות על כך מסר מי שכיהן כמדען ראשי של משרד החינוך, פרופ' יגאל באשי, בעבודתו על בית־הספר היסודי בישראל וחינוך בחברה מתהווה, בעריכת אקרמן, כרמון וצוקר, הוצאת הקבה"מ והק"ל, תשמ"ה).

פרופ' באשי טוען, שכדי להגיע להישגים של ממש יש לפעול לשינוי מהות בית־הספר: תוכנית הלימודים והכשרת המורים. הוא שבה מלמדים המורים איננה מותאמת לרמת התלמידים ולמידת הגיוון (ההטרוגניות) בכיתה.

פרופ' באשי סבור, שכדי שבתי־הספר טעוני־הטיפוח באמת ייהנו מעדיפות נחוצה, לא רק בתחום הקצאת שעות ההוראה, יש טיפול מיוחד מצד משרד החינוך בכוח אדם, שיהיה מסוגל להפעיל תוכניות העשרה מגוונות.

שעות אורך מול שעות רוחב

אחת השאלות הקשות ביותר, שבפני החינוך מטפל בה באורח שולי לחלוטין היא כיצד יתאימו המורים את מידת המורכבות של חומר הלימודים ליכולת המקוטבת. כמות הוראה שווה, או כמעט שווה, לכל התלמידים לא יפתרו את הבעיות. המחקר שלפנינו מצביע על פער של 5 שעות הוראה שבועיות בין כיתה מבוססת לחלשה, אבל המחקר גם מצביע על כך שהשעות הנוספות אינן מגיעות לתלמיד, אלא למורה. קרי, המורים מחלקים את הכיתות לקבוצות קטנות יותר, המותאמות ליכולת התלמידים.

מנהל אגף הטיפוח היוצא, יאיר לוין, מתח בפתח המחקר, כי את השעות הנוספות המוקצות לטעוני הטיפוח יש להשקיע לא ב„שעות אורך", המאריכות את זמן הלמידה של התלמידים, אלא ב„שעות רוחב", המאפשרות חלוקת הכיתה להקבצות ולשיעורי עזר. אבל יאיר לוין אינו שואל כיצד ילמדו המורים יותר שעות בכיתות מקוטבות, לא משום שהשאלה איננה כבדה אותו, אלא משום שאין לו תשובה ברורה ומעשית לשאלה זאת.

משרד החינוך צריך לחשוב

מה שדרוש עתה לאגף הטיפוח ולמערכת הפדאגוגית של משרד החינוך הוא הקמת צוות חשיבה, המורכב מאנשי שדה ואקדמיה אשר יתחיל להתמודד ברצינות עם השאלות היסודיות וארוכות הטווח של קידום טעוני הטיפוח וצמצום הפער החינוכי: א) כיצד להבטיח שמנהלים ומורים טובים יגיעו לעבודה בבתי־ספר חלשים ובעייתיים; ב) כיצד להבטיח שאנשים בלתי־מתאימים ייפלטו מן המערכת ולא ידרדרו אותה עוד יותר; ג) כיצד להבטיח שהסגל החינוכי יזכה להשתלמות מתמדת, תוך כדי עבודה, בעזרת כוחות פנימיים ואם בעזרת חוץ כגון סמינרים או חוקרי אוניברסיטה; ד) כיצד להבטיח אוטונומיה אמיתית של בתי־הספר, כך שהמנהל והצוות ישלטו במכלול המשאבים, ובעיקר בהקצאת כוח אדם לצרכים השונים, ולא רק בהקצאת השעות; ה) כיצד להבטיח התאמתה של תוכנית הלימודים לצרכים הקונקרטיים של בית־הספר והכוונת; ו) כיצד להבטיח שותפות אמת של הורים בתהליכים הלמידה של ילדיהם, ולא רק בתשלום דמי השכלול לבית־הספר; ז) יש מקום לשקול את הצעותיו של פרופ' בשאר בעקבות ניסוי שנערך בעיר בין שתי המלחמות, בדבר הנהגת לימוד רב־גילאי; ח) יש מקום לשיטות הוראה מיוחדות כמו בלמידה יחידנית), הוראה משקמת: במספר גדל והולך של טעוני טיפוח ואינטגרטיביים.

במשרד החינוך שרר עתה מורל ירוד. עובדיו הבכירים של המשרד נוכח המאבק בחינוך; מאבק זה לא עלה ... משרד החינוך לא נהנו ... המשרד ותפקודו, ... מטה, מתכנן והוגה ... לחשוב בכיוון ... ותולדה הגבשה של ... הישראלית כולה.

איפה קונים מימיית פלאים?

מימיית הפלאים ועוד שמונה־עשר סיפורים כתובים ומצויירים בידי נחום גוטמן. כינס וערך אוריאל אופק. כתר, ירושלים 1986. 135 עמודים.

נחום גוטמן, בנו של הסופר והמורה ש' בן ציון, ליווה את הספרות הארצישראלית ואת חיי התרבות החל מן העלייה השנייה, בימי התורכים, דרך המנדאט בריטי ועד להקמת המדינה וימי עצמאותנו. ציוריו מעטרים את שבעיניו אין זו הסטוריה של מעשים גדולים ושל עלילות גבורה, אלא הסטוריה של פנים קטנים, מראות וצבעים: „בביתו של ראש השכונה, הלא הוא מאיר דיזנגוף, דלקה מנורת נפט גדולה יותר, כרסתנית, בעלת קרן־נחושת גבוה וגולת זכוכית ירוקה מעליה. סביבה נערכו ישיבות ועד השכונה; לכאורה דיברו על הצורך לסלול כביש טוב, לבנות מדרכות ולהציב עמודים עם פנסים, להאיר את הרחוב. כל הדברים האלה עוד לא היו בארץ".

מתוך הספר „מימיית הפלאים" – הסטוריה של פכים קטנים

סיפורי החורה, שירי ביאליק לילדים, סיפורי לוין קפניס ועשרות כרכים של „דבר לילדים". את הסיפורים המצויירים הקצרים, שטרם ראו אור במקובץ, כינס וערך הסופר אוריאל אופק, מתוך כרכי „דבר לילדים".

נחום גוטמן אינו נכנס לשום רובריקה. הוא צייר שסיפוריו משמשים השלמה והמשך טבעי לציוריו, וסופר שציוריו משמשים אילוסטרציה ומוקד כאחר לסיפוריו. היחס בין הדמיון למציאות בסיפורי גוטמן דומה ליחס שבין הילד למבוגר, או למען הדיוק — בין הילד הנצחי שבנפש הסופר לבין המבוגר וחכם הנסיון. רו־שיח זה שבין הילד למבוגר בסיפוריו של גוטמן הוא המעניק להם את אופיים הרב־ממדי. גוטמן יודע שאין מימיית פלאים, אבל הוא משיב לעצמו כמי שמאמין: „טוב. איפה קונים מימיית פלאים?" — בחנות ברחוב אלנבי", משיב הבן. — „טוב. בן, אבל מה זה מימיית פלאים?" התחרותי על שאלה זו, כי הבן עיפעף בעפעפיו הכבדים, כשוקל בדעתו אם אני מוכשר להבין את שיגיד לי."

הביוגראפיה של גוטמן היא חלק מן ההסטוריה של תל־אביב הקטנה, אלא. האם כתב גוטמן את סיפוריו לילדים, או למבוגרים? קשה להשיב לשאלה זאת, גם בספרי הארוכים ולא רק בסיפוריו הקצרים, שלפנינו. הוא מרבה בתיאורים, סוטה מקו העלילה ולעתים חסר חוט עלילה. ייתכן שיהיו ילדים אשר יגלו קוצר־רוח נוכח הקצב האיטי של ההתרחשות, וייתכן שיסגלו עצמם לאותו קצב של ימי התורכים או ראשית המנדאט, מבוגרים יותר, שנשימתם ארוכה. ימצאו בסיפורי גוטמן את ילדותם המאירה, תנעה במעגל צר של חיים שלמים, הכלל בספר שלפנינו הוא, שככל שמתרחק גוטמן מחולות תל־אביב, כך מידלדלים סיפוריו.

ומכל מקום, אם את סיפוריו כתב למבוגרים ולילדים או למבוגרים שנותרה בלבם נשמה של ילדים, הרי שאת ציוריו צייר לילדים. בעניין זה אני חותם בשתי ידי על דברי אוריאל אופק, בשבח ציוריו של גוטמן: „אלה הם ציורים שטופי אור ושמחת חיים. הם נוטעו בנו חוש לטעם טוב והראו לנו, כי העולם יפה ולכדאי לחיות בו".

הספר מתאים למבוגרים וכן לילדים בכיתות ד'־ו'.

מתנדבי המצוקה

חברי הסיירות הם תלמידים מתנדבים מבתי־ספר מקצועיים, גימלאים.

אף כי עזרא ג'אנו וחבריו ביחידת המטה להתנדבות אינם מזלזלים במשמעות הכלכלית של הסיוע שמגישים המתנדבים, הם סבורים שהעיקר הוא בפיתוח תחושת אחריות הדדית בחברה הישראלית.

אחת הפעולות היפות ביותר, שנעשו במסגרת היחידה היא „שיקום באמצעות התנדבות". עובדים בשירותים החברתיים איתרו מתנדבים מקרב הפונים ללשכות החברתיות של משרד הרווחה, והללו הפכו ממקבלים לתורמים.

עזרא ג'אנו מאמין, כי השמיים הם גבול ההתנדבות. בכל שהשירותים החברתיים מצטמקים, כן גוברת הנטייה מצד ראשי השלטון המקומי לארגון גופי מתנדבים נוספים. הצרה היא שאי־אפשר להפעיל מתנדבים בלי שיהיו בכל יישוב ושכונה רכזי התנדבות, שהם עובדי משרדי העבודה והרווחה. אבל בשל הקיצוצים בתקציב ההתנדבות קשה לענות לדרישות של הרשויות המקומיות, להעמיד לרשותם רכזי התנדבות בשכר.

המצוקה הכלכלית מצמיחה מיזמי קטים התנדבותיים רבים, כמו הקמת מרכזים לאביזרי בית משומשים והפעלת רופאי שיניים מתנדבים לנזקקים. מספר לי עזרא ג'אנו, מנהל היחידה להתנדבות במשרד העבודה והרווחה. בעקבות יום עיון שערכה היחידה יחד עם בית־הספר לעבודה סוציאלית של האוניברסיטה העברית.

כשנת הכספים שחלפה פעלו ליד מערך השירותים החברתיים כ־40,000 מתנדבים. אם כל מתנדב עבר שלוש שעות בשבוע, הרי שווי תרומה של 5.76 מליון שעות לשנה, השקולות כנגד 2400 משרות מלאות של עובדים בשכר. אלמלא המתנדבים, לא היתה הממשלה מקצה את הכספים לעובדי חינוך, בריאות וחברה, מרגיע אותי עזרא ג'אנו, כך שהם לא נישלו עובדים ממשרותיהם.

כ־40 אחוזים מן המתנדבים מלאו תפקידים חינוכיים, כמו אח בוגר, או חונך לילדים ממשפחות גדולות, לחוריגים ולעבריינים צעירים, כן הופעלו ברחבי הארץ כ־50 סיירות תיקונים, שעסקו בשיפוצים בבתיהם של קשישים גלמודים ובמוסדות.

בעריכת צביה בן־שלום

בתוך הקרביים של המשטרה

האורח מן השורה מכיר את מעבדות המשטרה בדרך כלל רק מסרטי קולנוע. סרטי בלשים ובלשים אינם מוותרים על החוקרים בחלוקים לבנים, הרכונים על מיקרוסקופים. התצלומים המסייעים לפענוח הפשע. הם מהווים גורם חשוב בעבודת המשטרה, כפי שראינו בסיור עיתונאיות שהתקיים לא מכבר במטה הארצי בירושלים. התברר שגם למשטרה שלנו יש מעבדות חדישות פחות או יותר.

המעבדה הביולוגית, שמנהל סגן ניצב ד"ר ... (אנג): את כל המעבדות מנהלים בעלי תואר אקדמי שלישי, בודקת דם, הפרשות, רוק, זרע וצמחים. מעבדה זו פיתחה שיטה לבדיקת נאנסות. הערכה כבר נמצאת בשימוש בבתי־חולים בארץ. בנוסף לטיפול המונע הניתן לאשה בבית־החולים נגד הידבקות במחלת מין ונגד הריון, לוקח הרופא מגופה דם וזרע על מטוש ומקל עטוף צמר גפן על זכוכית למיקרוסקופ. אותן הוא מצרף ונם מעביר למשטרה. הערכה כוללת גם שאלון לנפגעת וכן אמצעים לבדיקת ממצאים המוכיחים אלימות. ערכה זו נמצאת בשימוש כבר ארבע שנים ומשמשת גם לעבירות מין אחרות, כגון בקטינים או ..., כיום בכשליש מן המקרים הפניה למשטרה ערכה. גם אם האשה מסרבת לפנות למשטרה, בית־החולים שולח את הערכה. כ־200 עבירות מין בשנה מגיעות לידי המעבדה ויש שיפור ביכולת לזהות את הם של פושעים, אומר מנהל המעבדה. ... שערות כלב יש צורך בעזרת ... נעשה במקרה הרצח של ... (פמלה כלאס) שלהם אמצעים ... נושא זה. 4 שערות כלב הדוברמן ... של הנאשם ונמצאו על ... הביאו להרשעתו.

המעבדה חייבת להוכיח במקרה פשע כי ... הפשע אכן קשור למקרה ...

... להוכיח פשע, שמענו גם מפי סגן ... ד"ר אריה צייכנר, ראש המעבדה ... ותומרים. מעבדה זו חייבת להוכיח

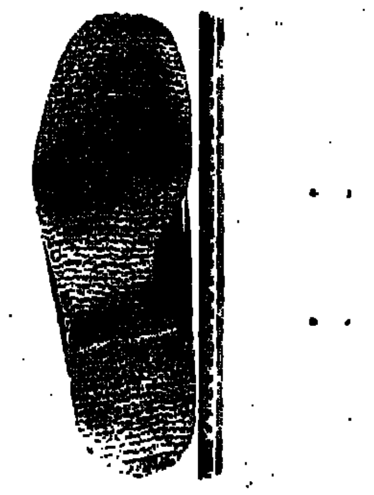

מוצג משפטי. בדיקה מעבדתית תגלה אם דרכה נעל זאת בזירת הפשע.

עקבות נעליים באדמה, עקבות צמיגי רכב, סימנים באליסטיים בכלי נשק, סימנים ייחודיים בכלי פריצה וכדומה. ברכב חדש, למשל, שפגע בארם בתאונה, קשה להוכיח את העבירה בגלל העדר שכבות צבע. בכלי פריצה צריך להוכיח סימן ייחודי, כי כל פריצה קשורה לתהליך אקראי וקיימות אין סוף אפשרויות של סימנים ייחודיים. לבדיקת פיקה של תרמיל יש גם כן ערכה. שיטות שרלוק הולמס לבדיקת עקבות לא התיישנו וגם כיום מצלמים ויוצקים עקב בגבס. אולם מאז ווטסון נולד המיקרוסקופ האלקטרוני המסוגל להגדיל מימצא פי 200,000 ולצידו מחשב הנותן פירוט של ההרכב הכימי של ממצא, וכאלה כבר מצויים במעבדות המשטרה בירושלים. ואם כי מכשירים אלה מרשימים ביותר, הרי מנידים אנשי המעבדות כראשם ומוסיפים מייד, שהתקדמות שיטות הפשע מהירה מחידושי המדע בשירות המשטרה.

תעסוקה רבה יש גם למעבדה האנאליטית, הבודקת בעיקר סמים וסומרי נפץ. מכשירים חריישים בודקים תערובות של סמים שונים ואת הכמויות, כי במקרים רבים מוצאים השוטרים רק כמויות זעירות ביותר המקשות על הפענוח שיאפשר הגשת כתב־אישום, אלא אם הוכח מעל לכל ספק שמדובר בסם אסור. יאיר, המנהל מעבדה זו עוסק גם בבדיקת מוצגים משריפות כדי לוודא ששריפה מסוימת היא תוצאה של הצתה מכוונת ולא מקרית.

אולי „האח הגדול" אינו רואה תמיד אותך, אבל את הרכב שלך הוא רואה בכל מקרה. במחשב המשטרה ניתן לראות בן־רגע את הבעלות על כל כלי רכב במדינה את התאונות בהן היה מעורב וכל הפרטים על הרכב עצמו. סגן ניצב שמשון אלדור, עוזר ראש המחלקה לעיבוד נתונים אוטומטי, מסביר ששני המחשבים הגדולים של המשטרה מכסים את כל המדינה ועובדים ללא הפוגה והם יודעים הכל על כל חשוד. לא בכל תחנת משטרה יש כבר מסוף, אבל בתוכנית להכניס מסופים גם לניידות. המאגרים — למי שחושש מחשיפת פרטיות — חסויים ולא לכל איש משטרה יש גישה חופשית למידע, אלא בהתאם לתפקידו ויש צופן למידע. פרט אחר מוכן היה לגלות: במחשב מרוכזים מיליון ורבע עד מיליון וחצי דו"חות תעבורה. אז אל תסמכו על הזכרון הקצר של מישהו, רוצו לשלם את הדו"ח.

המעבדות שייכות למחלקה לזיהוי פלילי שבה עובדים 150 איש, מהם כ־60 נשים. שחלק גדול מהן בדרגות קצונה. מחצית העובדים הם מדענים, בהם מרעניות ואקדמאיות רבות, למשל כימאיות, ביולוגיות, גאולוגיות, רוקחות ומהנדסות.

מרים גורן

מי יכלכל את ילדי הגרושים?

... זוג ואשה מתגרשים. מי מתחייב בתשלום ... ילדיהם?

... ומה בדבר אותם מקרים ... של אשה הנותנת גט לבעלה בכל ... גם כשהוא מחייבה לחתום על כך שלא ... תשלום מזונות לילדיו. העיקר שילך? ... כשהוא חפצה לחזור בה משום ... יכולה לכלכל עוד את משפחתה לבד? ... משפטיות מסוג זה עסקו ביום העיון ... להשתלמות עורכי הדין; שנערך ... תל־אביב.

השופט אלישע שיינבוים הצביע על ... הסוציולוגית בישראל שהביאה ... שנכנסו יותר ויותר לחיי עבודה, ... לא פחות מגברים בשכבות מסוימות ... בית המשפט העליון קבע לאחרונה ... דין מנוימים, כי גם האם תהא חייבת ... ילדה, מדין צדקה, עם הגרושים.

... זו יאפשר לילד לשמור על רמת ... לה הורגל קודם לכן, לפני שהוריו נפרדו. בית המשפט נוטה כיום אלו לחייב את האב בתשלום הבסיסי של צרכי הילד, כשמעבר לתשלום זה, ולפי דין צדקה, מחוייבת גם האם. עד כדי כך הגיעו הדברים, שבפסק דין גלבר נגד גלבר, חוייבה האם לשלם לאב בעבור מזונות ילדים: מפני שהילדים נמסרו לאביהם, זה טען שאין לו די בכדי לפרנסם; ואמם חוייבה על ידי בית המשפט להשלים מהכנסותיה לאב, למרות שהוא התחייב בהסכם הגרושין לשאת במזונות הילדים.

לפני החתימה על הסכם הגרושים הנכסף, נערך משא ומתן בין הצדדים — הבעל והאשה, כאשר עורכי הדין מסייעים במרוץ וכל אחר מבני הזוג חפץ לסתום את ידיבו. המצב עשוי להגיע לכך שהאשה תסכים לתת את הגט לבעלה בכל תנאי, ובכלל זה לפוטרו מתשלום כלשהו בעתיד, לילדיהם.

בפסיקה זו של הסכמי גרושים, מוצא השופט שיינבוים פגם רציני: כל הסכם שכזה מחייב חתימה של ערב. האשה, החפצה להתגרש מבעלה, חותמת עמו על גרושין כשהוא פטור מתשלום מזונות, ומחתימה, כערב בדרך כלל את אביה, או אחיה. לעיתים, מאוחר יותר, לכשתווכח שאינה מסוגלת לכלכל את ילדיה ותרצה לדרוש את עזרת אביהם תהסס אשה זו לדרוש את הפרת ההסכם, מחשש לחיוב הערב שחתם בעבורה: אביה או אחיה. „בעייה זו מתעוררת כשהאם באמת אינה מסוגלת עוד לפרנס את ילדה", אומר שיינבוים. „האם בגלל הערבים, וחובת קיום הסכם הערבות, יסבול ילד בישראל, ולא יוכל לקבל את מלוא צרכיו משום שהוריו התגרשו?" השופט שיינבוים שמח לבשר שנוף מסוים שהוקם על ידי שר המשפטים עומד לפעול לשינוי החקיקה, על מנת שוו „תעשה מה שהפסיקה לא הצליחה לעשות".

ומה באותם מקרים רבים, כשנערך הסכם גרושים המחייב את האב בסכום מזונות גבוה ולאחר תקופה הוא חוזר בו בטענה כי התחתן בשנית, נולדו לו ילדים נוספים, השתנו הנסיבות והוא אינו מסוגל לשלם סכומים שבהם התחייב? שיינבוים מביא לדוגמא מקרה בו דרש השופט שינוי נסיבות מהותי, כדי שאפשר יהא לבקש לשנות את הסכם הגרושין המקורי. שינוי נסיבות מהותי כאן היה מחלתו של המפרנס, או שפוטר מעבודתו ואינו יכול למצוא עבודה. במקרים של שינוי מסוג זה, יוכל האיש לטעון לשינוי הסכם הגרושין. לידת ילדים נוספים אינה מהווה שינוי מהותי.

בעניין מזונות ילדים שהוריהם נפרדו — טוען השופט שיינבוים — יש לראות את הדברים בהיבט האחד והיחיד של טובת הילד: „למרות שהפסיקה סטתה סטייה רצינית בנושא זה, יש לראות שהראנה הזאת לילד, תהא תמיד על ראש שני ההורים ושום התחכמות משפטית או ניסוח מהיר של עורך דין, לא יוכלו לעמוד למול דבריו של ילד קטן".

נרקיס טל־וינברג

שיא סקנדינבי

לא מכבר הופיע השנתון הסטאטיסטי של ... סקנדינביה, המגלה — במספרים ... — עובדות מעניינות על הקשר ... בני הזוג במדינות אלה, הידועות ...

... למשל, שכ־10 אחוזים מכלל ... הנישואין ואורחיה „חיים בחטא" ולא ... כלל למסור את יחסיהם כבריכת ... הקאדי, או לפחות ראש העיר. ... מיליון זוגות, חצי מיליון נפש, חיים כמו ... לא של מס הכנסה.

ב־1984 הוליטו 28,624 זוגות למסור את ... והיתה בכך עלייה של כחמישה ... 1985, מצד שני, ברירק מחצית ... — 14,496 — החליטו בשנה זו כי ... זה לא בשבילם ולאחר כל התהליכים ... הוליטו להיפרד.

... כללי ניתן לומר, כי בדנמרק 13 ... נשואות הפכו בשנה זאת לגרושות. ... המספר קטן יותר 12 נשים גרושות ... לכל אלף.

... מספר הזוגות המתגרשים (לשנה ... טרבה מן „הדגם הדני" 9821 ... גיל הנישואים הדניים הוא ... 28.8 אצל הגברים, ו־26.1 אצל ... גיל הנשים השוודיות הנישאות הוא ... 27.3 ואילו חתנים נכנסים לחופתם ... לשלושים.

עלי כהן, קופנהאגן

בית לחיות בו בגיל הזהב

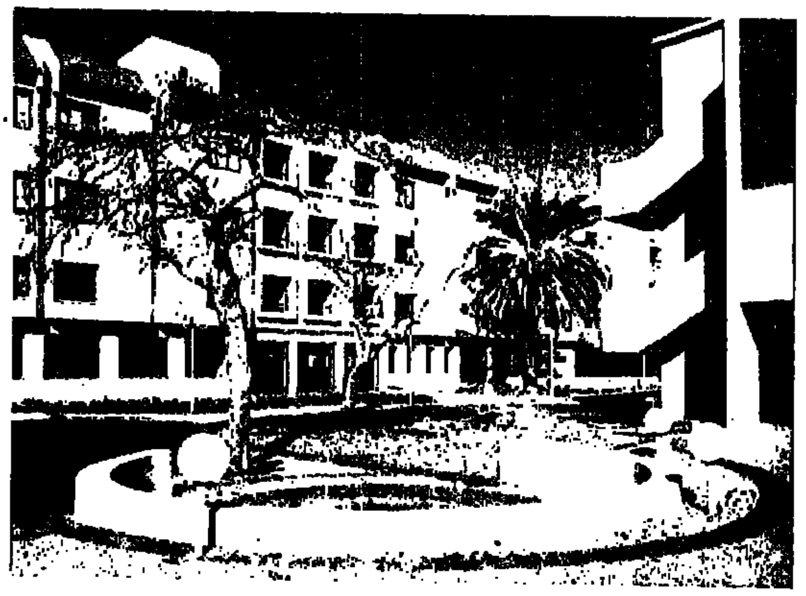

זו הפעם הראשונה שתנועת נשים מקימה בית לחברותיה הוותיקות. ויצו, בעזרת תרומה של מיליון וחצי דולר שתרמה הנגבית פאולה גולד דהלאונסקו להנצחת בעלה המנוח, אלכסנדר, הקימה את אחד מבתי־ההורים המודרניים והיפים ביותר. הבית נבנה במרכז תל־אביב, במקום בו עמד יותר משלושים שנה „המוסד לטיפול בהם ובילד" של ויצו.

מחקרים בינלאומיים הגיעו למסקנה, שאסור להוציא את הקשיש מסביבתו הרגילה. וגם אם הוא מוכן לעבור ולחיות בבית מוגן, אין להרחיק את הבית ממרכזי הבידור והקניות. הבית של ויצו הוקם בשדרות דוד המלך, לא הרחק מכיכר העירייה.

87 יחידות דיור, ל־100 קשישים המתפקדים בכוחות עצמם, ואגף סיעודי ל־23 קשישים נוספים עומדים לרשות המצטרפים לבית. דירה ליחיד כוללת חדר, מטבחון, חדר מקלחת ושירותים. לרשות זוגות עומדות דירות בנות שני חדרים, מטבחון ושירותים מסודרים. הדירות האלה ממש מקסימות. אך יחידות הדיור ליחידים מאוד קטנות. הבית מוקף עצים וגינון, בתכנון העונה על דרישות איכות החיים, עם מורקות מים, גינת נוי הפורחת כל עונות השנה. ספסלים ומפלסים נוחים להליכה. לרשות דיירי הבית חדרי אוכל ושלוש ארוחות ליום בחדר־האוכל ושתי ארוחות בקפטריה, מועדון חברתי העומד לרשות כל קשישי הסביבה, גם אם אינם חברי ויצו, ספרייה וכה טלוויזיה, וידיאו ועיתונים, בית־כנסת, ושרעיה יגלום תרמה סכום מכובד להקמתו, מכון קוסמטי ומספרה, מרפאה בה עובד רופא מומחה לגיל השלישי, רופא שיניים ואחות הנותנים טיפול רפואי בכל עת. הארכיטקט שתכנן את הבניין, קלמן כץ, לא רצה להעמיד בניין יוצא־דופן אלא חיפש דרך לשלב את הגינון עם הבניין. מחשבה מיוחדת הקדיש לתכנון הגינה וכביצוע עזר לו יעקב פרופר, שמצא דרך להעניק לגן פריחה במשך כל חודשי השנה. לגן זה ייכנסו גם תושבי העיר, כדי להעניק למקום אווירה ציבורית תרבותית.

„אם הבית" רות שמשוני, ועליזה אריוביץ המקשרת בין בית ההורים לוויצו, סיפרו על הבית ותכנונו: הבניין הראשי כולל קומת כניסה, בה נמצאים מכון היופי, חדר פיזיותראפיה, קפטריה, חצר פתוחה, חדר כביסה וכל הכביסה מתכבסת במכבסת הבית, אך לדיירי הבית אפשרות להשתמש: תמורת סכום סימלי, במכונת כביסה לפריטי כביסה אישיים) בקומת הכניסה נמצאי המשרדים, קפטריה, חנות למתקים וחפצי נוי, חדר אוכל ומטבח. חדר גדול ומואר היטב הוכן כאולם התעסוקה. בכל קומה 18 יחידות מגורים לבודדים ושלוש יחידות לזוגות. בקומת הקרקע נמצאת מחלקה סיעודית ובה 7 חדרים עם 3 מיטות, מרפאה הכוללת חדר רופא, חדר אחות, חדר טיפולים ומיקום לרופא שיניים. תנני צוריאל, יושבת ראש מחלקת נכסים ופיתוח של ויצו, סיפרה על תנאי הקבלה לבית: „אנחנו מבקשים מן הפונים אלינו לא למכור את דירותיהם ולא לשרוף את הגשרים, אלא לנסות לחיות כאן. אפשר לעבור הנה לשלושה חודשים ורק אז להחליט אם מסגרת החיים הזאת מתאימה. כל חברת ויצו, אשר מחליטה לעבור ולחיות את שנות גיל הזהב במסגרת מוגנת, ביתית ובכל זאת עצמאית, רשאית להירשם ואם יש מקום פנוי היא יכולה לרכוש לעצמה וגם לבעלה זכות חיים ומגורים אצלנו. דמי כניסה הם 30,000 דולר והתשלום החודשי 750 דולר. זה כולל מגורים, אוכל, כביסה, מגבות ומצעים של הבית, חמל, חימום וקירור, במטבחון יש מקרר חשמלי, ליד המיטה כפתור לקריאה במצוקה. בכל חדר יש טלפון ישיר, עבורו משלמים לפי חשבון.

לא ראיתי בארץ הרבה בתי־אבות שכליך עונים על כל צרכיהם של קשישים אשר מוכנים או צריכים לחיות בבית מוגן. „זה לא בית רק לגור בו". אמרה מיכל מודעי, יו"ר ויצו. זה בית הנותן את כל האפשרויות לחיות בו בכבוד." על כך יש לברך את חברות ויצו.

חיה יוסף

וילות במוזיאון ירושלים

הבית הפרטי הוא הנושא הברור והנוח ביותר לתערוכה המעוניינת להעביר מסרים אדריכליים. תוכנית מטבח, מקום חדרי השינה ומבנה הסלון, בקיצור — נתוני יום־יום לציבור הרחב.

הנושא נמצא אף על סדר היום התרבותי של הקהל בגלל הפופולריות לה זכו שכונות בנה ביתך (רמות, מעלה ארומים, עמנואל וכו') ותרבות הבנייה והחיים שנחשפה, במקרים רבים, במערומיה תוך כדי תהליך זה.

לאדריכלים היתה ה„גילה" מאוו ומתמיד. העגלה שעליה אפשר להעמיס עקרונות תיכנון וגישות חדשות לבנייה.

הפן השני של התערוכה הם האדריכלים הירושלמים". הבנייה באבן בירושלים, עקב הוק עוד עיזוני, הנוף, האווירה והמורשת ההיסטורית הינם כה חזקים, עד כי, עם הזמן, החחילו ליצור דפוסי מחשבה ותיכנון יחודיים לאדריכלים הפועלים בעיר.

לתערוכה זו הוזמנו כ־35 אדריכלים (משתתפים 30) שהתבקשו להציג במסגרות של 60/80 ס"מ בית בודד.

כמה מהמשתתפים מציגים בתים פרטיים קיימים. בקבוצה זו נמצאים בין השאר משרד מנדיל קרטס (משכנות שאננים, ימין משה ועוד), המציג בית אמורפי בעל גג נחושת הצופה אל מדבר יהודה. האדריכל לו גלרטר (שיקום שכ' שמואל הנביא ועוד) מביא את ביתו הפרטי משכונת רמות. המצטיין כצבעוניות ובהעוה רבה.

קבוצה שנייה עוסקת בשיפוצי בתים בשכונות הוותיקות בעיר. בין הפרוייקטים המוגמרים נמצא את הבית מתח' גרין של אדריכל הלל שוקן (זוכה בשלב הראשון בתחרות בית־המשפט העליון), המתאפיין בעיבור ובפרטים יפים ומתוחכמים; ביתו של אדריכל א. אברהמי (מוזיאון המצודה, מגדל דוד) משתלב בבניין משנות ה־30 כאילו תוכנן בתחילה, עימו שני שיפוצי בתים בשכונת נחלאות. העטרת ווים את המטמורפוזה משכונת עוני לשכונה אטרקטיבית, מוצגים ע"י משרד קנאפו שווה ואדר' אריאל ליבנר.

תבורה אחרת מהמשתתפים מציגה פרוייקטים רעיוניים, וכאלה שלא נבנו מעולם. משרד האדריכלים סלקר ווכים בשלב ראשון בתחרות בית המשפט העליון) מראים תוספת מודרנית לבנית מסורתית. משרד דונאל (בין מתכנני בית העירייה החדש) הביאו לתערוכה פרוייקט רעיוני לגמרי המנסה לבחון את שילובם של המגורים, שונים ומבוגרים לשלמות אחת.

בצלאל עמיקם

הפרדה באמצעות וידיאו

לאשה בערב הסעודית אין כמעט אפשרות לצאת מד' אמות ביתה. אבל משהו עומד להשתנות גם שם. אם בשל הרוחות המנשבות מהמערב ואם בגלל הצרכים הכלכליים של המדינה. עד סוף השנה יקום בריאד בית חרושת שיעסיק נשים בלבד, וכדי לא להתנגש עם החוק האוסר עבודה מעורבת של גברים ונשים יקויים הקשר בין הפועלות לבין מנהלי העבודה (גברים, כמובן) באמצעות וידיאו. אגב, המפעל נועד לייצר מכשירים אלקטרוניים.

שיטת הוידיאו מקובלת כבר בסעודיה, בעיקר באוניברסיטות, והיא מאפשרת קשר עין ואוזן בין המרצים לסטודנטיות. אכן — יותר ויותר צעירות סעודיות פונות ללימודים גבוהים. אך הסוציולוגים חישבו כי בשנת 1990 יהיו בסעודיה כ־80 אלף בוגרות אוניברסיטה שלא יוכלו למצוא תעסוקה...

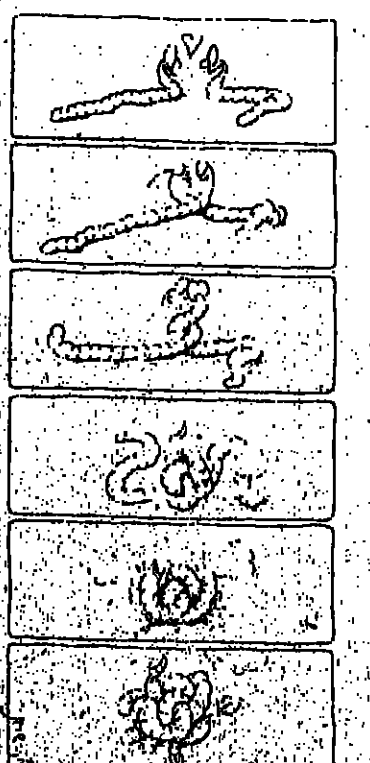

בולים ובולאים
מאת יהושע מרקוס

סידרת מאי ברוח היהדות

סדרת הבולים של חודש מאי מוקדשת למוסדות היהודים להשכלה גבוהה בארה"ב

בין הבולים שיופיעו ב־4 למאי כלולה סידרה בת שלושה בולים, המוקדשים למוסדות יהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב.

שלושת הבולים שעוצבו על ידי אליעזר וייסהוף, מראים את שלושת המוסדות היהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב: אוניברסיטת "ישיבה", בית המדרש לרבנים ו"היברו יוניון קולג'". שלושת הבולים הונפקו בערך שווה של 50 אגורות כל אחד והודפסו בצבעים רב־גוניים בדפוס לוין אפשטיין בשיטת פוטוליטו.

בסיפור הרקע לבולים אלה אנו לומדים בין היתר על שלושת המוסדות להשכלה גבוהה של שלושת הזרמים ביהדות ארה"ב. אוניברסיטת "ישיבה" בניו יורק דוגלת בעקרון שמורשת הצוויליזציה העכשווית אינה מנוגדת למסורת עתיקת יומין של תורת היהדות וחוקיה. עקרון זה גם מתבטא בתוכניות הלימודים הפקולטות שונות של האוניברסיטה. האוניברסיטה גם מקדמת את עצם הלימוד לשמו הידוע במסורת היהודית בשם „תורה לשמה", מטרה נוספת של האוניברסיטה היא לשרת את הקהילות היהודיות על ידי הכשרת מומחים בשטחים שונים לשירות הקהילה של הזרם האורתודוקסי של יהדות ארה"ב.

בית המדרש לרבנים נוסד במקורו לשם הכשרת רבנים לקהילות הנאמנות למסורת היהודית תוך פתיחות לצרכים של החברה המודרנית. מוסד זה התפתח למרכז של התנועה ליהדות הקונסרבטיבית ולמוסר להשכלה יהודית בעל שם עולמי. בנוסף למושבו בניו־יורק מקיים מוסד זה שלוחות בירושלים וכן בקליפורניה ובארגנטינה.

מאז קום מדינת ישראל נשלחים סטודנטים לרבנות של בית המדרש להשתלמות בישראל. יסודה של שלוחה זאת היא תוצאה ישירה של עמדתו התקיפה של ד"ר סולומון שכטר לזכות הציונות, זכות שלא הייתה מוכרת בשעתו. אך היום היא מהווה אחד מאבני היסוד של התנועה הקונסרבטיבית.

„היברו יוניון קולג'" — מכון למדעי היהדות, הינו המכון הוותיק ביותר ללימודים גבוהים ביהדות העולם. בשנת 1875 ייסד הרב יצחק מאיר וייז בסינסינאטי „היברו יוניון קולג'" כבית מדרש לרבנים. בשנת 1922 ייסד הרב סטיפן וייז, שהיה מראשי המנהיגים של התנועה הציונית בארה"ב, את המכון למדעי היהדות בניו־יורק, כמרכז ליהדות ליברלית. שני המוסדות אוחדו בשנת 1950. היום משתרע הקולג' על פני ארבעה קמפוסים. בירושלים, בלוס־אנג'לס, בסינסינאטי ובניו־יורק. הקולג' הפך למרכז לימודים רב־גוני המקיף בתי ספר ללימודי־היהדות, למוסיקה דתית, לשירותים קהילתיים, לחינוך, לארכיאולוגיה וכן לימודי תואר שני ושלישי ליהודים ולנוצרים המתעתדים לקאריירות אקדמיות באוניברסיטאות ובסמינרים. הקולג' מהווה את היסוד האינטלקטואלי של היהדות הרפורמית ואת המקור למנהיגות בארה"ב ובעולם.

בשנת 1970, נחנכה תוכנית "שנת לימודים בישראל" לכל תלמידי שנה ראשונה בלימודי רבנות, וחינוך יהודי בצפון אמריקה. במסגרת תוכנית זו מתקיימים לימודים מרוכזים בעברית, בתנ"ך, בספרות יהודית, בתולדות התפילה ובארכיאולוגיה קמראית. התוכנית הישראלית ללימודי רבנות מכשירה תלמידי מוסמך ישראלים לשרת כרבנים, בקהילות היהדות המתקדמת בישראל. בקמפוס הירושלמי שוכן גם בית־הספר לארכיאולוגיה מקראית על־שם נלסון גליק. בית ספר זה ניהל חפירות ארכיאולוגיות חשובות בתל גזר, תל דן ובאתרים נוספים בישראל.

גליון מזכרת לתערוכת הבולים העולמית „אמריפקס — 86" בארה"ב

לרגל תערוכת הבולים העולמית „אמריפקס 86" שתתקיים בחודש מאי בארה"ב, הנפיק השירות הבולאי גליון מזכרת הכולל את שלושת הבולים המוקדשים למוסדות יהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב. על הבול הרביעי בגליון המזכרת מופיע פסל החרות עם הכתובת: „אמריפקס־86".

הבולים הכלולים בגליון המזכרת, הם בשווי של 75 אגורות כל אחד. אולם גליון המזכרת מחירו — שלושה שקלים חדשים.

מסמך

המדיניות המוניטארית לא עמדה במבחן המציאות

לשכת המסחר פירסמה מסמך ביקורתי על המדיניות המוניטארית, כפי שהוכתבה ע"י בנק ישראל, הראוי לתשומת־לב ציבורית.

מאפייניה העיקריים של מדיניות בנק ישראל היו שמירה על מחיר כסף גבוה לאורך מרבית חודשי השנה, בעיקר החל מחודש אוגוסט ואילך. הבסיס למדיניות זו נבע מתוך גישה, לפיה יש לנקוט מדיניות מוניטארית מרסנת שתמנע את גידול האשראי במשק ותהווה תחליף לאי־ביצוע הקיצוצים הנדרשים בתקציב הממשלה. על־פי גישה זו, אמורים היו שערי הרבית הגבוהים במשק לצמצם את הביקוש לכסף, לגרום הקטנת כמות הכסף ובכך לגרום בלימת התהליכים האינפלציוניים במשק.

עקרונות מדיניות זו לא עמדו במבחן המציאות.

בנק ישראל חזר לא פעם על עמדתו, כי בהעדר מדיניות ממשלתית מצמצמת יש צורך בצמצום מוניטארי.

קונספציה זו הופרכה ביולי 1985, הממשלה נקטה מדיניות כלכלית מרסנת, שהתבטאה בפיקוח על מחירים, בשחיקת שכר ורווחות, תוצאותיה היו ירידה גדולה בביקושים, וממילא במכירות של המגזר העסקי. למעשה, לא היה צורך בתקופה זו במדיניות מוניטארית משלימה, ודאי שלא בהיקפים שננקטו. וממילא ברור כי המדיניות המוניטארית לא היתה גם יכולה לשמש כתחליף למדיניות הממשלתית האחרות.

אם נזכור כי המדיניות המוניטארית ה„מצמצמת" פועלת רק בקטע כלבד של המגזר העסקי — רק לגבי עסקים בענפי המסחר, הייצור המקומי והשירותים העסקיים — ברור שאין היא יכולה, גם בימים בהם לא מופעלת מדיניות ממשלתית אחרת, לשמש כאמצעי כלל־משקי. התוצאה היא, שכל כובדה של מדיניות זו נופל על קטע אחד במשק, הנושא בכל עולה של המדיניות המוניטארית.

היקף האשראי

למרות שיעורי הריבית הגבוהים במשק, האשראי במשק הלך וגדל במהלך השנה. כך גדל האשראי החדש במט"י במחירים קבועים מכ־954 מיליוני שקל חדש בראשית השנה ל־1,216 מיליון ש"ח בסופה — גידול של כ־30 אחוז במונחים ריאליים. בסה"כ עמד האשראי החדשי במט"י בסוף השנה על 2.2 מיליארד דולר. בנק ישראל טוען, כי גידול זה באשראי הוא שחייב שערי רבית גבוהים. למעשה, דווקא שיעורי הריבית הגבוהים הם שגרמו גידול הריבית. ניתוח של הגידול באשראי מגלה, כי האשראי היה מורכב מחיובים גדלים והולכים בריבית שנזקפה לחובת החשבונות העסקיים השונים. מצב זה נבע גם מתוך הירידה בפעילות הכלכלית עם הפעלת התכנית החדשה, בד בבד עם הפיקוח על המחירים, שכן עסקים רבים נקלעו למחסור בהון חוזר וכדי להבטיח את המשך פעילותם נאלצו, בלית ברירה, להגדיל את היקפי האשראי מן הבנקים.

הטבלה שלהלן מוכיחה, כי קיים מיתאם ברור בין גידול האשראי במשק לבין גובה הרבית הריאלית: ככל שהריבית הריאלית החדשית היתה גבוהה יותר, כן גדל היקף האשראי. דבר זה בולט במיוחד בחודשים אוגוסט־ספטמבר, בהם הריבית הריאלית היתה הגבוהה ביותר, ודווקא בתקופה זו אכן חל הגידול המרשים ביותר בהיקף האשראי במשק.

המסקנה — בניגוד לעמדתו המוצהרת של בנק ישראל, שערי הרבית הגבוהים גרמו דווקא גידול האשראי הכולל במשק ולא צמצומו. כתוצאה מחיובי הריבית הגבוהים ומהצורך של העסקים להזדקק לאשראי, כדי להבטיח את המשך קיומם.

האמצעים לרשות הסקטור העסקי

כאמור, סך האשראי במשק גדל ריאלית כתוצאה משיעורי הרבית הגבוהים במשק. השוואת תשלומי הרבית ששולמו בפועל ע"י המגזר העסקי לתשלומי רבית „סבירה", הנובעת מריבית בגובה של אחוז אחד במונחים ריאליים, מורה כי מגזר זה שילם ב־1985 רבית עודפת בגובה של כ־950 מיליון דולר. אם מנכים רבית עודפת זו מסך האשראי „הפורמאלי" שעמד לרשות הסקטור העסקי, מסתבר כי האמצעים הריאליים שהועמדו לרשות פעילות הסקטור העסקי צומצמו במהלך שנת 1985 בכ־30 אחוזים.

התרשים מציין את ירידת האשראי הריאלי „לפעילות כלכלית" החל מראשית 1985. עיקר הירידה באשראי זה חלה דווקא במחצית הראשונה של 1985, כאשר הריבית הריאלית במשק לא היתה כה גבוהה יחסית. ניתוח המימצאים לתקופה שמאז תחילת הפעילות המדינית החדשה ביולי 1985 מורה, לעומת זאת, כי אשראי זה היה פחות או יותר יציב, ואילו כל הגידול בסך האשראי במשק נבע מגידול תשלומי הריבית הריאלית במשק.

במלים אחרות, המדיניות המוניטארית של הבנק נכשלה גם כאן: היא כמעט לא תרמה להקטנת סך האמצעים הכספיים הנומינאליים שעמדו לפעילות הכלכלית של המגזר העסקי. אך גרמה גידול אדיר בתשלומי הריבית הריאלית.

המסקנה — האשראי שעמד ל„פעילות הכלכלית" לא הושפע מהמדיניות המוניטארית, אלא מהמדיניות הממשלתית האחרות. לעומת זאת, בנק ישראל „הצליח", באמצעות שערי הריבית שהיו נהוגים במשק, לגרום גידול אדיר בתשלומי הריבית, וכתוצאה מכך ללחץ פיננסי כבד על המגזר העסקי — כל אלה, בלי שמדיניות זו תניב את האפקטים הרצויים.

ביולי־דצמבר — 1.2 מיליארד דולר

הריבית הגבוהה במשק, תוך שמירה על מרווח בין ריבית מפקידים לריבית לווים, שהפער ביניהם הוא פי 2 לערך, גרמו הסבה של מקורות ואמצעים מן הסקטור העסקי משלם הריבית לסקטורים אחרים.

מיולי ועד דצמבר 1985 שילם הציבור כ־1.2 מיליארד דולר עבור האשראי השקלי החופשי. באותה תקופה שולם למפקידים בתמ"ס סכום של כ־550 מיליון דולר בלבד. יוצא מכך, כי סכום של 650 מיליון דולר נותר במערכת הבנקאית על כל מרכיביה.

הריבית עדיין גבוהה ביותר

למרות הפחתות הריבית במהלך התקופה החל מאוגוסט 1985, עדיין שערי הרבית גבוהים ביותר. בחודש פברואר היתה הריבית האפקטיבית הממוצעת כ־4.5 אחוזים, שהם כ־70 אחוז במונחים שנתיים. הריבית הריאלית באותו חודש עמדה לפיכך סביב 40 אחוז לשנה. בחודש מארס הריבית האפקטיבית הממוצעת היא כ־3.4 אחוזים, שהם, בהנחת אינפלציה של 1.5 אחוזים לחודש זה, כ־25 אחוז. אם נזכור שמרבית העסקים במגזר העסקי מצויים ... מחירים מוחלטת, ברור שכל רבית ... היא רבית ריאלית, כך שהריבית ... לעסקים אלה היא גם הריבית הריאלית ... כ־49 אחוז על בסיס שנתי.

מרווח בלתי סביר

בחודש מארס המשיכו הבנקים ... המדיניות של בנק ישראל, לקבוע ... לא סביר בין רבית זכות שמשלמים ... חובה.

בתחילת החודש שילמו הבנקים ... גדולות בשקלים (נ'מבו) רבית ... כ־1.2, כאשר במקביל רבית ... סכומים קטנים נעה בין 0.6%־0.7% ... לחודש. בהנחה שמחיר הכסף ... הוא כ־0.9%, נוצר מצב של פער ... מחיר הכסף בזכות למחיר הכסף ... זה הוא כ־2.5% לחודש, או ... 50% ריבית חובה. לעומת כ־10 ... — פי 4.5.

אגב, פער דומה היה קיים ... התקופה מיולי.

תוספות מופרזות

ירידת שערי האינפלציה לא ... בטוי מלא בתוספות על רבית ...

* עלות עמלת ההקצאה היתה ... התקופה כ־6% מריבית הפריים ... במארס, למרות הורדת עמלת ההקצ... לרבעון לכ־1.8%. מהווה עמלה ... 50% מריבית הפריים החדשית — ... של פי 8!

* במישור התוספות השיטות ... הפריים. קרי: „ריבית לקוח" ו„ריבית ... מתקבלת תמונה דומה. לדוגמה, תוספת ... לקוח" היתה באוגוסט כ־29% מריבית ... ואילו היום תוספת ריבית הלקוח ... לרבית הפריים ואף עולה עליה — ... יחסי של פי 4 ויותר.

התפתחות האשראי השקלי החודשי

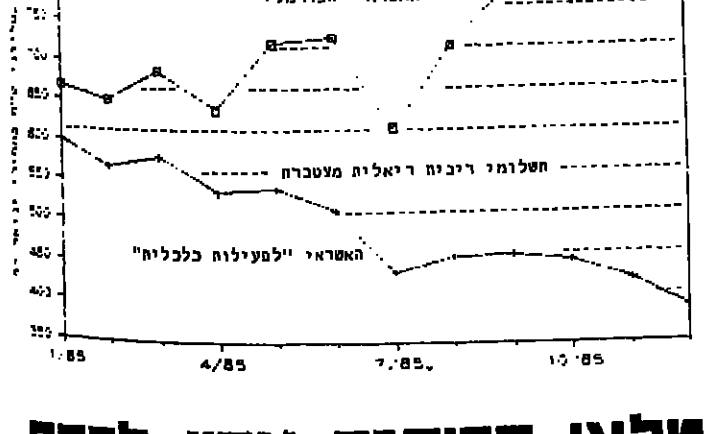

מלאי הכותנה צפוי לרדת

מלאי הכותנה יקטן בעונה הבאה — על כך נמסר בסקירת שוק שפרסם ועד הייעוץ הבינלאומי לכותנה ICAC, בה מודגש כי לראשונה, לאחר שלוש שנים של עודפים, המלאים יקטנו. הסקירה מציינת כי הירידה במלאים צפויה בעקבות הקטנת שטחי הכותנה בארה"ב שהיא מגדלת הכותנה הגדולה בעולם. כתוצאה מכך צפוייה הקטנת התיצע העולמי העומד על כ־77 מיליון כריכות ל־74 מיליון.

עוד מציינת הסקירה, כי צריכת הכותנה עמדה בשנת 1985/86 על 73 מיליון כריכות. עודפי הכותנה הביאו לירידה במחירים, ירידה שהשפיע קשות על מגדלי הכותנה בכל העולם, ובמיוחד בארה"ב. המימשל האמריקני התערב, על־ידי חקיקת חוק חדש, שקבע מחירים מובטחים למגדלים האמריקניים וע"י מתן פיצוי לחקלאים שיקטינו את שטחי הכותנה. בתורכיה, במקסיקו, באוסטרליה ובמדינות אחרות בהן מגדלים כותנה נחלצו הממשלות לעזרת המגדלים על־ידי קביעת מחירים מובטחים, כדי לא להביא להקטנת שטחי המזרע ולסייע לחקלאים. עם זאת, כתוצאה מהתמיכות אין צופים עליית מחירים.

בישראל החליטה הממשלה לפצות את מגדלי הכותנה בגין הנזקים שנגרמו להם מירידת המחירים בשנת 1985. הפיצוי על החליטה הממשלה הוא הלוואה בסך 30 מיליון דולר, צמודה בריבית של 7 אחוזים לשנה. בשנת ההחזר הראשונה לא ישלמו המגדלים ריבית. לדברי מיכה אפרתי, יו"ר ענף הכותנה של המרכז החקלאי, ההישג היחיד ... מגדלי הכותנה הוא דחיית תשלום ... לשנה הבאה, והחלטת הממשלה כי ... כפיצוי בגין שנת 1985. אם יימשך ... המחירים של הכותנה, יוכלו מגדלי ... לבקש את עזרת הממשלה גם בשנה ... אומר אפרתי לדעתו, היה על ה... לדרוש הורדת מחירי המים, שעלותם ... היא מעבר למקובל בעולם, והורדת מחירי חומרי דישון והדברה, כהם מרכיב הנפט ... מאוד. מחירי הנפט נפלו, מציין אפרתי, ... הממשלה שכחה, כי אינה רוצה להוריד ... מחירי חומרי דישון והדברה. לדבריו, ההלוואה ... שנותנת הממשלה לא תענה על ... המגדלים — אילו היו מוזילים את ... חומרי הדישון וההדברה, אולי לא היה ... בהלוואה.

חיים מרגלית

שחור על ורוד

(סוף מעמוד 7)

מגישה תה או קפה — אך האווירה תהיה נעימה יותר, אם לטעמים תבינו קפה למפקדייך ולחברייך לעבודה..." וזה רק לפתיחה.

החוברת, שלבטח כתבו אותה קצינים, קצינות ופסיכולוגים למיניהם, מוצאת לנכון לעסוק גם בבעיה שצצה לפעמים עם איזה מפקד שחומד את „החיילת שלו". בפרק „המפקד ואני" נכתב: „...קורה שמפקד אינו מתנהג כיאות. אך יש לבדוק כל מקרה בזהירות. פעמים רבות כיוון תפקידו של המפקד בלחצים. באחריות רבה בהוראות מגוררות. בהיעדר משאבים. בתסכולי ממפקדיו שלו וכו'. לעתים, עלולה „פריקת המתח" לבוא לידי ביטוי בהתנהגות בוטה או לא נאותה כלפי החיילים והחיילות. מה שאנו מבקשים ממך הוא „חשיבה בונה" — לא לפרש אותה צעקה או טריקת דלת כ„הוא נגדי" או „הוא אדם רשע" אלא לנסות ולהבין את המצב".

ויש גם עצה לחיילת שהמפקד כבר ממש שולח אליה ידיים:

בפרק „צרכיו ואני", מציעים הכותבים: „...יחד עם זאת, ברור שאת אינך חייבת למלא את כל צרכיו של המפקד וצרכיו המיניים הם דוגמה לכך. תביעות מיניות הן נדירות יחסית לסיפורים ולשמועות שאולי הגיעו לאוזנייך. אולם אם יקרה דווקא לך מקרה כזה, אל תהססי לפנות לקצינת הח"ן שלך. המערכת ערה ורגישה לנושא".

רוב החיילות הצעירות בנות ה־18 שקיבלו בתיכון הרצאה על צה"ל, לא יאהבו את החוברת הוורודה הזו שיקבלו בבקו"ם.

אבי בניהו

מעדיפים „להגזים"

(סוף מעמוד 7)

● לשאלה 2: א. בתהליך האבחון בלשכות הגיוס אנו מבדילים בין שתי אוכלוסיות עקריות הרלוונטיות לשאלה:

באלה שהיה להם בעבר טיפול נפשי ו/או אישפוזים — כולם מופנים לרופא פסיכיאטר לבדיקה וקביעת מצב בריאות.

כאלה שעושים רושם „מוזר" על המראיינת, הם מופנים לקצין בריאות הנפש ובהמשך, לפי הצורך לרופא פסיכיאטר.

בכל מקרה אנו מעדיפים „להגזים" בהפניה לבדיקה אצל רופא פסיכיאטר ולא להיפך.

● לשאלה 3: אירוע של תאונת אימונים נבחן על־ידי הרשויות המוסמכות בשני מישורים:

המישור המקצועי — בעקבות תאונת אימונים נערכים תחקירים על־ידי גורמי הצבא ובהם על־ידי מערכת ההדרכה בצה"ל, מטרתם העיקרית של תחקירים אלה היא גיבוש מסקנות לשינוי ולשיפור בנהלי הבטיחות הקיימים.

המישור המשפטי — במקביל נחקרת תאונת אימונים על־ידי המשטרה הצבאית החוקרת. בחינת שאלת האחריות המשפטית של הגורמים המעורבים באירוע נעשית על־ידי הפרקליט הפיקודי. המורה על העמדה לדין במקום בו נמצאה רשלנות או סטייה מקיומן של הוראות הבטיחות המחייבות. כבעבר כן עתה, צה"ל עושה כל שניתן על מנת להגביר הערנות והמודעות ולצמצם את היקף תאונות האימונים בצבא.

אלכס פישמן

מודעי — המיתוס והעובדות

ליצירת מיתוסים לא צריך זמן רב, וכבר מתחיל להתרקם מיתוס. לא עברו ימים ספורים וכבר מתחילים לפתח את המיתוס שמודעי היה שר אוצר טוב. הקטע המובא להלן הוא סיכום מחשבות הבוסר שלו ערב הבחירות האחרונות. זמן קצר לפני שנכנס לתפקיד כשר אוצר. מעיד כי השקפותיו של מודעי בלולו לא מעט קש — גיבובי מלים ללא בסיס, תוכניות סנטזוריות ללא כל ביזון.

מודעי לא הביא למשרד האוצר דבר. לכן השאלה היא, האם ידע לנהוג באלטרנטיבות הטובות ביותר מבין אלה שהסתובבו בקרב הכלכלנים ובמשרד האוצר. התשובה היא כפירוש — לא. בעיסקת החבילה הראשונה עשה את השגיאה של המשך והאצת הפיחותים. שהעלו את האינפלציה לשיא חדש. עיסקת החבילה השנייה נועדה רק לתקן את נזקי העיסקה הראשונה.

אפילו הורביץ תפש

בתוכנית הכלכלית החדשה אישר מודעי את השגיאה של הריבית הגבוהה, שהרסה את המשק. כתעשיין לשעבר, היה עליו להיות מודע להשפעה ההרסנית של הריבית הגבוהה. אפילו יגאל הורביץ, שידיעותיו הכלכליות אינן רבות, תפש זאת יותר מאשר מודעי, והתריע על כך. במאמרו הפרוגרמטי („ידיעות אחרונות", 17.2.84) יצא מודעי נגד מדיניות זו של ריבית גבוהה ושחיקת השכר. בהיותו שר האוצר הוא הגשים את ההיפך:

„הרכיבים הידועים לריסונה של האינפלציה לוקות בחסר, ולא הניב פעולות. המינון המקובל הוא, לתקוף את כוח הקנייה של הצרכנים. להפעיל אמצעים מוניטאריים מרסנים (העלאת שער הריבית, הגבלת האשראי הבנקאי), להאיט את קצב ההשקעות, או להוריד את רמת החיים (בעיקר של השכירים). התוצאה אז לא נאחרת לבוא בצורה של סיכסוכים, שביתות אי־שקט חברתי, מיתון ואבטלה מלאכותית, הקטנת התוצר הלאומי ובכלל — מהומה. הטרגית להגברת הפסיכוזה האינפלציונית. החזרת כוח הקנייה לעובדים תחת לחץ השביתות, העלאת מחירים עקב עליית השכר, גידול הריבית ומגבלות האשראי ועליית הביקושים מחשש להתייקרויות הצפויות בעתיד — כל אלה גורמי לדהירה אינפלציונית במקום לריסון.

„מוטעה מכולם הוא הניסיון להילחם באינפלציה ובגרעון במאזן התשלומים ע"י מיתון מכוון של המשק. המיתון מונע גידול, תנופה כלכלית ויוזמה כלכלית. שרק בכוחם להוציא את המשק מעיוותיו וליצור תחושה של יציבות בהווה ופריחה בעתיד".

כידוע, מודעי הגשים בדיוק את המדיניות הזאת, של שער ריבית גבוה, הגבלת האשראי ושחיקת השכר, לה הוא התנגד ערב כניסתו לתפקיד. לכן, אם היו לו רעיונות משלו, הוא לא הגשים אותם. במידה שהגשים משהו, לא את רעיונותיו שלו הגשים.

במחשבה שנייה, ולאחר קריאה חוזרת באותו מאמר פרוגרמטי של מודעי תחת הכותרת „ממיגננה בטחונית — למיתקפה כלכלית" ניתן להגיע למסקנה שמסוכן היה להשאיר את מודעי גם באוצר. אסור היה להניח לו „להתקיף" בכלכלה.

מודעי סבר אז, כי הכלכלה היא גדוד טנקים המתקיף ומשיג „גידול מהיר של 40 אחוז בתפוקה הלאומית, הוא שיעור הסיוע שאנו מקבלים ממקורות חוץ". ככה, לדבריו, כנוסח „זבנג וגמרנו". כלומר, מודעי העמיד יעד של ביטול „מהיר" של הסיוע האמריקני בסכום של כ־5 מיליארד דולר. מאחר שהערך המוסף ביצוא הישראלי הוא כ־50 אחוז, הרי שלשם ביטול הסיוע האמריקני יש להגדיל את היצוא בכ־10־12 מיליארד דולר. עיקר גידול היצוא נובע מהתעשייה. מכאן, שמודעי סבור כי ניתן להגדיל את היצוא התעשייתי „מהר", בכ־200 אחוזים.

אין זו הגזמה. מודעי אכן צפה ש„תוך פרק זמן קצר יחסית יגדל התל"ג ב־40 אחוזים". שתי שורות יותר למטה הוא מדבר על „הכפלת התוצר הלאומי". מה כבר ההבדל — אם אפשר להגדיל ב־40, אפשר גם להכפיל את התוצר. הנייר הוא סובלני.

מודעי גם מצביע על האמצעים. לדבריו, „כ־70 אחוז מהעובדים מועסקים בשירותים במובן הרחב של המלה. וכ־30 אחוז מהם יוכלו לעבור לעבודות יצרניות בעקבות ייעול המערכות הציבוריות והשירותיות".

20 מיליארד — כסף קטן

במשק הישראלי עובדים כיום כ־1.4 מיליון איש. לדעת מודעי, 70 אחוז מהם עובדים בשירותים, כלומר כמיליון איש. 30 אחוז מזה, לדעתו, יש להעביר לייצור שפירושו 300 אלף נפש. לשם כך, על־פי חישובים ממוצעים. יש להשקיע במשק כ־20 מיליארד דולר, אך מה זה בשביל מודעי.

הוא אף מתייחס לשאלה מנין לוקחים כסף להשקעות בהיקף כזה, וגם לכך יש לו תשובה: „המימון הנוסף עשוי לחייב הדפסת כסף, ואפילו בממדים גדולים", הוא כותב. האם ימכרו לישראל תמורת השקלים המודפסים ציוד תעשייתי אמריקני, יפאני, או גרמני — על שאלה זו לא היתה תשובה במאמרו הפרוגרמטי של מודעי.

ואולי רק עוד משפט אחד מדברי מודעי, שאיפיינו את התנהגותו באוצר כיום. שנה ומשהו לאחר כתיבת המאמר: „מיתקפה כלכלית צריכה להישען על נקודות העוצמה של המשק. במגמה לחזקן עוד יותר ולא לעסוק בתשובה לחולשותיו של המשק, הטיפול בחולשות גוזל זמן ומרץ יקרים"... לכן, כנראה, אין זה פלא שמודעי לא היה מוכן לסייע לחלשים כמו מספנות ישראל, סולל־בונה, מנועי בית־שמש ואחרים.

כיוון שעל מודעי קשה לשלוט, כיוון שמודעי בלתי מצפוי ומאחר שהוא עוצר במוחו אוסף של מידע כלכלי שהקשר בינו לבין המציאות מקרי בלבד — במחשבה שנייה. טוב שאינו ממשיך באוצר.

צבי טימור

טור החדשות

התנגדות בבנקים לתקנות האוצר לגבי שיערוך קופות־גמל

בהנהלות קופות הגמל הבנקאיות מתנגדים להפעלת התקנות החדשות של האוצר לגבי שיערוך נכסי קופות גמל. לפי התקנות החדשות, יהיה על הקופות לבצע שיערוך של נכסיהן על בסיס יומי, אחת לחודש. בחלק מקופות הגמל, העבודות כיום על בסיס מדדי, יגרום הדבר לצורך במערכת חישובית שונה. דבר שיהיה כרוך בהוצאה כספית ניכרת.

בקופות אחרות טוענים, כי אין כל טעם לדרוש שיערוך הנכסים מדי חודש, ויש להסתפק בשיערוך תלת־חודשי. שכן סטיות ניקרות בפעולות בשוק ההון עלולות לגרום לקרנות צורך לשנות את ההשקעות מדי חודש. בכלי שיש לכך כל הצדקה.

כדוגמה לכך הם מציינים את התקנה הקובעת שאסור לקופה להשקיע מעל אחוז אחד מנכסיה המשוערכים בניירות של מנפיק אחד. אולם עליית שערים מוקדמת באגרות החוב הללו עלולה לחייב את הקופה לשנות את השקעותיה, מדי חודש, מה שיגרום לה הפסדים, בעוד שהסטיות בטווח של שלושה חודשים יהיו קטנות יותר.

על־פי התקנות החדשות, שייכנסו לתוקף בראשית מאי, יחוייבו קופות הגמל להשקיע 78% מנכסיהן המשוערכים באג"ח ממשלתיות המונפקות עבורן. עד 4% נוספים יוכלו להשקיע באג"ח רפורמה. עד 3% באג"ח נסחרות בבורסה. עד 7.5 במניות וכולל מניות בנקים, ועד 7.5 אחוזים במניות חופשיות.

א.ש.

„תדיראן" מנסה להטיל איפול על מאזניה

הנהלת הבורסה אינה רווה נחת מהדרך שבה בירוותת „תדיראן" לבורסה.

אתמול אומנם קיבלה הבורסה את הדו"חות הכספיים של החברה. אולם נתברר כי לכך קדמה מערכת פניות מצד הבורסה להנהלת החברה. תחילה הבטיחה ההנהלה לשלוח את סקירת המנהלים לדו"ח התצייטנתי. עוד בחודש נובמבר. אולם חרף פניות חוזרות ונשנות של הבורסה הדו"ח לא הגיע. לאחר מכן הבטיחה החברה לשלוח דו"ח וסקירת שנתית בחודש מארס. אך גם זו לא הגיע. לאחר מכן קיבלה הבורסה סקירת מנהלים באנגלית.

כאמור, רק אתמול הצליחה סוף־סוף הבורסה לקבל את הדו"ח הכספי ואת סקירת המנהלים בעברית.

משום־מה נמנעה הנהלת החברה להעביר את המאזן לעתונאים שהוזמנו לקבלת סקירה על הדו"ח השנתי.

א.ש.

סכסוך עבודה עם קציני הים

איגוד קציני הים מאיים להכריז סכסוך עבודה בחברת „צים".

הרקע לכך הוא טענות של איגוד הימאים, כי החברה מפעילה לחצים על קציני הים העובדים אצלה לפרוש מאיגוד קציני הים ולהצטרף לוועד העובדים הפנימיים של „צים".

שני מזכירי איגוד קציני הים, אפרים גירקוביץ ויהושע שפירא, פנו שלשום להסתדרות וביקשו את התערבותה נגד כוונות אלה של „צים". אם הדבר לא יועיל, מאיימים קציני הים להכריז סכסוך עבודה. שיגרום לגישה להשבתת אניות „צים".

א.ש.

צפויים עיצומים ב„מגדל"

עובדי חברת הביטוח „מגדל" נוקטים עיצומים ומשבשים את העבודה בחברה. על רקע מחלוקת עם ההנהלה בדבר תשלום מיקדמת שכר.

בעוד העובדים תובעים מההנהלה לשלם להם מיקדמה בשיעור של משכורת חודשית מלאה, מוכנה כיום ההנהלה לשלם מיקדמה בשיעור של חצי משכורת בלבד. לכך מסרב ועד העובדים.

בשבוע שעבר יצאו עובדי „מגדל" לחופשה בת יום אחד וגם לפני שבועיים נקטו צעד דומה. שלשום הם הפסיקו את העבודה בשעה 2 אחר־הצהריים. ככל הנראה יימשכו העיצומים גם בימים הקרובים.

א.ש.

המשביר קיבל את סוכנות „פיליפס"

„אלקטרו נ.מ. סחר", חברה־בת של המשביר המרכזי, חתמה השבוע על חוזה מקיף עם חברת „פיליפס", המקנה לה זכויות בלבדיות ליבוא והפצה של מוצרי „פיליפס" ו„סיירה" בישראל. השיווק הסיטונאי ייעשה באמצעות המשביר המרכזי — מסר אתמול מנכ"ל „המשביר", שלמה אייזנר, בישיבת ההנהלה בתל־אביב.

שוקי פיין, מנהל האגף לתעסוקה טכנית של „המשביר", שבמסגרתו פועלת החברה החדשה, ועמי טרייבר, שניהל את ההפצה גם בגילגולה הקודם. המשביר קלט כבר, בשלב הראשון של ההתארגנות החדשה, כ־60 עובדים מהחברה הקודמת. שהחלקם המכריע עוסק בשירות, ונותן שירות מסודר יותר מ־50 אלף לקוחות במסגרת ביטוח שנתי למוצריה.

אייזנר ציין, כי „המשביר" נוהג לקבל ולהוסיף סוכנויות מייצרנים גדולים, בארץ ובעולם. על־פי הסכמים ישירים בינו לבין היצרן. בתקופת כהונתה של ההנהלה הנוכחית נוספו סוכנויות רבות ל„המשביר", לא ע"י קנייתן, כי אם ע"י הסכמים ישירים עם היצרן. כך גם במקרה של „פיליפס" — מהסוכן הקודם נרכש מלאי של סחורות, חלפים ציוד, כולל ציוד מעבדה, רכב, ציוד משרדי וכו'. כדי לאפשר את ההפעלה הרצופה והמיידית של החברה.

גלגלי הבורסה

סיום המשבר גרם עליות תלולות

סיום המשבר הביא אתמול לעליות תלולות במניות חופשיות ובמניות הבנקים המסחריים שמחירן להסדר. סגלו מניות ההסדר מעודף היצע של 1.283 מיליון ש"ח. המסחר בשוק המניות נמשך יותר מהרגיל והמתיחים אותה רב. בשוק איגרות החוב לא היה כה סוער. איגרות החוב עלו בשליש אחוז בממוצע. בנסחרות במט"ח ובצמודות לדולר היתה מגמת ירידה. הידיעות על ירידת הדולר בשוק־חורין ובאה לירידת מחירו גם בשוק השחור התל־אביבי. רבים ממוכרי הדולרים התחייבו השקיעו תמורתם במניות השישות ספקולאטיביות, ששעריהן עלו בבני ימי המסחר האחרונים.

הציבור השקיע אתמול 12.8 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה 7,250 מיליון ש"ח בקופות במניות ו־5,500 מיליון ש"ח בקלאיות. בקרנות בנק הפועלים בלבד השקיעו אתמול כ־3 מיליוני ש"ח, מזה 1.2 מיליון ש"ח בקרן החדשה „חץ".

הדולר השחור נע אתמול בירידה בין 1.61 ל־1.63 ש"ח. שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.400 ש"ח, ב־0.03%, ל־1.4815 ש"ח. דולר ... עלה ל־1.7574 ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור במיכרז סדרות חדשות של מק"מ: ל־29 ימים, נקוב של 10 מיליוני ש"ח, ל־56 ימים, נקוב ל 40 מיליון ש"ח, ול־84 ימים, נקוב של 50 מיליון ש"ח. אתמול נעו התשואות החודשיות במק"מ בין 1.42% ל־1.58%, תוך מחזור של כ־2.7 מיליון ש"ח. לחמש מ־12 סדרות מק"מ לא הוגשו פקודות.

בשוק המניות עלו אתמול 334 שערים, לעומת 13 שירדו ו־45 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 243 ב־3% ויותר ורק שער אחד ירד ב־3% ויותר. היו 47 „קונים בלבד" ואף לא אחד „מוכרים בלבד". מספר העליות היה פי 25 לעומת הירידות. המחזור בשוק המניות עלה אתמול ל־14 מיליון ש"ח (לעומת 7.7 מיליון ש"ח שלשום), מזה כ־1.9 במניות ההסדר (כ־2 מיליוני ש"ח שלשום).

במניות ההסדר היו ירידות שערים. עלו רק 2 שערים: אי די בי א' — 2.2; דיסקונט בכ' — 1.4 לעומתן ירדו (ב־%): אי די בי ב' — 0.4; דיסקונט א' — 1.3; מזרחי מ' — 0.2; כל"ל — 0.4; מימון סחר 1 — 0.1; מימון סחר 5 — 0.8. ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר הגיע ל־1.379 מיליון ש"ח והביקוש ההתחלתי ל־90 אלף ש"ח בלבד. תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 1.64% (בכל"ל) ל־11.80% (הפועלים ש'). הפועלים מ' — 11.75%.

במניות הבנקים המסחריים שמחירן להסדר היו רק עליות שערים: אוה"ה — 6.3; ספנות 0.1 — 10.0; ספנות 0.5 — 6.4; בינלאומי 5 — 9.6; פי בי — 7.4.

בבנקים למשכנתאות נעו עליות השערים בין 2.2% (עצמאות) ל־15% (אדנים 0.1). במוסדות מימון ענפיים נעו העליות בין 1.7% (חקלאות מבכ") ל־5.9% (שלטון ש'). בחברות ביטוח נעו העליות בין 3.4% (הפניקס 0.1) ל־15% (מנורה 1). למנורה 5 ולביטוח משנה 1 נרשם שער „קונים בלבד" פעם שנייה ברציפות. במניות מסחר ושירותים נרשמו עליות עד 10%. כן נרשמו עליות ביותר הענפים במניות החופשיות, עד 10%.

בשוק איגרות החוב היו תנודות עד 1.5% בצמודות למדד, וירידות עד 2% בצמודות לדולר. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־6.3 מיליון ש"ח.

* „רסקו" הודיעה, בקשר לתביעה שהוגשה נגדה ע"י קופת התגמולים ופנסיה של עובדי הסוכנות היהודית ע"ס 1,413,706 ש"ח כי יתרת סכום ההלוואה שהיא חייבת לקופת תגמולים הינה סכום בשקלים השווה ל־767,857.16 דולר של ארה"ב. לאחר שמרבית ההלוואה, שהיתה בסך 3,571,428 דולר, סולקה. כן הודיעה החברה, כי זמן הפרעון של סכום בשקלים השווה ל־370 אלף דולר מתוך יתרת ההלוואה הנ"ל עדיין לא הגיע, מאחר שסכום זה יש לשלם ב־1.10.86. כבר לפני 1.10.85 החלה „רסקו" בניהול מו"מ עם הקופה הנ"ל, במטרה לפרוע את יתרת ההלוואה בדרך של מכירת רכוש דלא ניידי לקופות. שמאי מטעם הקופה נפגש עם נציגי „רסקו" לצורך קביעת נכסים העשויים להיות נשוא העיסקה הנ"ל. ב־21.2.86 הודיע עו"ד מטעם הקופה כי הקופה דוחה את הרעיון לרכוש נכסים מ„רסקו" לכיסוי החוב. ב־12.3.86 ביקשה החברה בכתב פגישה בין נציגי הקופה ומנכ"ל רסקו. אך במקום תשובה הוגשה התביעה הנ"ל. רסקו מקווה להגיע להסדר בימים הקרובים עם נציגי הקופה ולבטל את התביעה לפריסת התשלומים. כך שלא תהיה לפרשה כל השפעה על עסקי החברה, נמסר מהנהלת „רסקו".

אלחנן הורוביץ

בינו מחכה לנאסר

מורשי החתימה בבנק הבינלאומי הראשון התחייבו באחרונה לפני מנכ"ל הבנק, בינו צריק, כי לא יציגו כל תביעות או דרישות כספיות בעקבות העברת הבעלות על הבנק. לעומת זאת, לא נוהלו עדיין כל מגעים בין הנהלת הבנק לבין ועד הפקידים.

כאשר נודע דבר רכישת הבנק על־ידי ז'אק נאסר, ביקש ועד העובדים להיפגש עם נאסר כדי לשמוע על תוכניותיו. הן לגבי עתיד הבנק והן לגבי העובדים. אולם מאז לא נמסר לעובדים דבר ולא היה עימם כל קשר.

ועד הפקידים רואה עצמו נפגע מיחס זה, אך החליט בינתיים לא לנקוט בכל צעדים, עד שהעיסקה תושלם סופית.

נאסר יגיע ככל הנראה לישראל רק בשבוע הבא. עם בואו הוא מתכוון לקיים פגישת היכרות עם הנהלת הבנק, וכן להיפגש עם העובדים. בהזדמנות זו יוחל גם במגעים למינוי דירקטוריון חדש לבנק.

איל שגב

פרסם בחו"ל ושלם במוצרים

המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים מציעה בימים אלה ליצואנים לשלם עבור פרסום שהם מבצעים בחו"ל במוצרים שלהם.

בהודעה ששיגרה המחלקה ליצואנים נאמר, כי השיטה של תשלום במוצרים עבור הוצאות פרסום נעשית במסגרת רכש גומלין של חברות פרסום אמריקניות.

בארה"ב קיימות מספר חברות מדיה אשר יתרונן לגודל מאפשר להן לתת ללקוח הנחות גבוהות במחיר הפרסום, ולקבל במקום תשלום במזומנים — את המוצרים של הלקוח.

א.ש.

● 120 יצרנים. יזמים. ערבים ודרוזים, ישתתפו ביריד הראשון של מכירות מוצרי אזורי הפיתוח שייפתח בסוף השבוע ומוצאי שבת. (22.4 — 19.4) באתר לבדיזנגוף בתל־אביב. צופים כי ביריד יבקרו כ־200 אלף איש. היקף העסקאות נאמד ב־5 מיליון דולר.

בעריכת עלינא תורי

מפוף ומשם

מה חדש?

מרבה גירסאות מרבה דאגה

דייוויד בואי – צלילים צורמים

מאת עופר ניר

הסרט „טירונים גמורים" הוא מיצר הצלולויד האופנתי ביותר בשבועות האחרונים, באנגליה. סרטו של ג'וליאן טמפל, בהשתתפות דייוויד בואי ועוד כמה זמרים וזמרות מוכרים (ריי דייויס שארדיי, בין היתר), לווה במסע יחסי-ציבור אדיר, עשרות כתבות בעיתונות, ציפיה דרוכה מצד הקהל. כאשר הוקרן מפני הביקורת, החלו להישמע הצלילים הצורמים הראשונים. לא רק המבקרים עיקמו את האף, גם הצנזורה.

היא לא התירה את הסרט לכל המשפחה, ללא הגבלה, אלא להקרנה בסיווג „15", לבני 15 ומעלה. כאן התעוררה בעיה קטנה, בגלל סרטון הווידיאו לשיר הנושא. „טירונים גמורים" בביצוע דייוויד בואי. בואי צילם שתי גירסאות לשיר הזה. הראשונה, הקצרה, הותרה להקרנה חופשית בטלוויזיה ואף הוקרנה פעמים רבות בתוכניות פופ שונות. גירסה שנייה, ארוכה יותר, נועדה להקרנה בבתי קולנוע, לפני סרטי הקולנוע המוקרנים שם. אלא מה, הסרטון מוקרן לרוב לפני סרטים המסווגים „יו", דהיינו: ראויים להקרנה ללא הגבלה, וכך יוצא: שילדים חשופים לסצינות אלימות קשה, מהומות על רקע גזעני, משולבות כלהיט של בואי. המועצה הבריטית לביקורת סרטים כבר נדרשה לעניין, בעקבות תלונות שהגיעו אליה מהורים נזעמים, שבאו לראות סרט חביב לכל המשפחה ומצאו עצמם צופים ב„נקרוב" אלים.

אגב, לא רק הווידיאו נעשה בשתי גירסות. גם פסקול הסרט הוצא על-ידי חברת „וירג'ין" בצורה זאת. תחילה תקליט ובו עשרה קטעים, כולל כמובן להיט הנושא ושירים נוספים של שארדיי, ריי דייויס (פנינת הסרטון), „סטייל קאונסל", „שבוע עבודה" ועוד. בראשית החודש הוציאה „וירג'ין" תקליט-כפול ובו, נוסף למה שמופיע בתקליט הראשון, היחיד, גם קטעי ג'אז רבים, קטע קצר של סמיילי קלצ'ר ואפילו, לא תאמינו, ביצוע של דייוויד בואי ל... „וולארה" של דומניקו מודוניו, המוכר גם בגירסה של דין מרטין.

תקליט

„היה היו" – אגדת רוק בריטית

מאת עמית רוט

„איזון של כוח" — להקת אי.אל.או. ו„עבודה מלוכלכת" של ה„רולינג סטונס" היה היו באמצע שנות השישים שתי להקות אנגליות. ל„תנועה" היו הרבה להיטים גדולים ומצויינים בבריטניה וה„רולינג סטונס" נחשבו ללהקת „הריתם אנד בלוז" הלבנה הגדולה ביותר שהיתה איפעם. עברו עשרים שנה וה„רולינג סטונס" יש אלבום חדש וה„תנועה" כבר אינה קיימת מזמן. תזמורת „אור החשמל", שצמחה מה„תנועה", הוציאה גם היא אלבום חדש.

אז מה? אם ככה ה„רוק-אנד-רול" מזרקן, היה צריך להקפיא אותו בגיל 12, לפני שהתעשיה השתלטה על מוחם של האנשים, החשבון בבנק גדל והכשרון האמיתי הצטמק לגודל החור במרכז התקליט.

ה„תנועה" עשתה בחייה הקצרים פופ-רוק אמנותי ואיכותי וגם לאי.אל.או., שנוסדה בידי הפורשים מהתנועה, רוי ווד ג'ף ליין ובב ביוון המתופף, היו ימים טובים וברוכי כשרון. אחרי שרוי ווד פרש וליין הפך לסולן, לגיטאריסט, לכותב ולמוח הראשי מאחורי הלהקה, אי.אל.או הצליחה ליצור כמה תקליטים יפים, שמשלבים את הכינורות והצ'לו עם רוק-אנד-רול ובלאדות שאפתניות. (התקליט המפורסם ביותר שלהם הקלטה שיא עולם חדש „אה ניו וולד רקורד".) בתקליט החדש של אי.אל.או. „איזון של כח" יכול היה ליין לחזור בו מהשטויות המוסיקליות שאיפיינו את האלבומים שקדמו לו. או שליין איבד את הכשרון ושיקול הדעת או שהוא חותר לכיוון שאיש לא מבין. הצליל של אי.אל.או. כבר אינו אקסטרטיבי. אפילו מבחינה מסחרית אין לו יותר מעריצים. מבחינה אמנותית זה מתחיל להישמע כמו זבל אמיתי. פה ושם ישנם עוד ניצוצות חיוביים (כמו כרטיס „לירח" בתקליט „מסרים סוריים" וכמה שירים טובים בתקליט החדש „איזון של כוח"), אך רוב השירים תיוורים וטיפשים.

ה„רולינג סטונס" ראויים ליותר מתוך ייחסות לצד אי.אל.או. אבל, מה לעשות, הם מתאמצים להרוס את שרידי המוניטין הטוב שהיה להם. תקליטם האחרון „עבודה מלוכלכת" הוא תקליט לא רע, שכבר היה להיט טוב אחד „ריקוד גרירת הרגליים של הארלם" („הארלם שאפל"). חברת התקליטים תהיה אולי המרוצה מהסכומים המעטים שמר יצליחו לסחוט מהלהקה, אבל „האבנים המתגלגלות" הן מתות, כי הם כבר לא נהנים לעבוד יחד ואין להם בתור להקה דבר לגבי לעולם מלבד: „אני מעדיף להירקב / אני לא רוצה לעשות פופ / בחורה לאפס, לשם אנו הולכים, / בחורה לכלום."

הסיום יהיה קרוב לוודאי כזה: והם המשיכו להירקב ולעשות אלבומים שמשקלם הכולל שאף לכלום וחיו בעושר עד שיום אחד נישקה אותם נסיכה יפה והם התעוררו. אבל שאולי נישקה אותם מיפלצת מכוערת והם תפסו מה קרה להם...

אורחים

(פ)נינה של פאנק

מאת עופר ניר

קרוב לוודאי שהקלישאה הידועה: אפשר לאהוב אותו/אותה או לשנוא אותו/אותה אבל אי-אפשר להישאר אדיש כלפיו/כלפיה — מתאימה יותר מכל לכתבה על נינה האגן. מי שאוהב אותה, אוהב עד הסוף, אהבה פראית. מי ששונא אותה — ואלה לא מעטים — מתעב אותה בכל לב. נינה האגן, שתבוא להופעות אחדות בישראל החל ב-27 באפריל, תמצא כאן הרבה מעריצים ומעריצות, שגדלו על תקליטיה במועדוני הגל-החדש או תוך האזנה בחדרו-נ-קודש אמיתית, בבית. אלילה של פאנק.

היא זמרת שלא עושה חשבון. היא הפכה את הקול שלה לכלי-עבודה מיומן, שמפרנס אותה היטב. הגרון שלה מפיק צלילים שלא תשמעו מזמרות אחרות, שניסו ועדיין מנסות לחקות אותה. אם תרצה, היא תהיה פרימאדונה של אופרה. אם תרצה, היא תשתולל כמו זונה בהאמבורג. אם יבוא לה, היא תשלח זעקות אמת עולות ויורדות לתקרת מועדון „ליקוויד". אם לא יבוא לה, היא תעשה דברים אחרים.

נינה האגן היא יותר מזמרת. היא קאלט, אלילת-תרבות, או תת-תרבות, של צעירים. ההערצה כלפיה גדולה יותר מן ההערכה המסחרית כלפי תקליטיה. אלה לא הפכו אותה לעשירה ממש, אף כי כיום היא רחוקה מאוד מן התקופה הדחוקה במזרח-ברלין, שם נולדה ושם התגוררה, עד שהורשתה לצאת למערב, לפני עשר שנים. נינה האגן היא אויבת מימסדים, כל מימסד. היא לא עושה חשבון, אחרים, אלה שלא אוהבים אותה, אומרים שאי-עשיית-החשבון שלה היא דווקא חשבון עשוי מראש. היא רוצה לעשות רעש, כי רעש עוזר למכור הופעות. כיום, היא יכולה למלא אולמות גם בלי ציטוטים בעיתונות, על סקס וסמים ומגע עם עב"מים ושיחות עם ישו ועם מלאכים, שדים ומכשפות.

נינה האגן נולדה במארס 1955. אמא שלה היא אווה מריה האגן, שחקנית. אבא האנס, תסריטאי וסופר, התגרש מאמה כשהיתה בת שנתיים. מאוחר יותר התאהבה האם בוולף בירמן, משורר מחאה מזרח-גרמני. נינה למדה פיתוח-קול, באלט, פסנתר, דראמה. בגיל 17 ניסתה להתקבל לבית-הספר הממלכתי הגבוה לדראמה, אך נדחתה. היא נסעה לפולין, שם שרה עם כמה להקות מקומיות. אחר-כך שבה לברלין ולאחר שהופיעה משך זמן מה עם התזמורת של אלפונס וננברג, הקימה להקה משלה בשם „אוטומוביל". הופעותיה היו אורגיה מתמשכת של צליל ותנועה. במקרים אחרים ירדה מן הבמה לאחר שמונה שעות, לא פחות! באותה תקופה כבר יצא לה שם רע, אצל השלטונות, בגלל מה שהם ראו כמוסר ירוד והתנהגות דקאנטית. היא מספרת על מסיבות סמים ומין, נסיונות בחשיש וכדורים למיניהם, מצירים, היו רוצים לראות אותה מחוץ למזרח ברלין ושתלך לכל הרוחות. כאשר יצא וולף בירמן למערב, להופעות, והשלטונות במזרח סירבו להתיר את שובו, הגישה בקשה להגר ונענתה מייד. כמעט באנחת רווחה קולקטיבית של המזרח-גרמנים.

בשנת 1978 הקליטה תקליט ראשון ובעבור שנה הוציאה תקליט נוסף. התקליט השני, „איינבגן", נמכר ברבע-מיליון עותקים בגרמניה לבדה. גם יפאן אהבה את הזמרת האקסטרווגאנטית. לפני שש שנים עברה לארצות-הברית. לא לפני שהופיעה במיזם הולנדי בשם „צ'ה צ'ה", יחד עם הרמן ברוד, מוסיקאי מסטול. העיתונות ניסתה להדביק להם רומאן ואפילו חתונה. ברור המסמכים שיכנע אותה שהיא, מצירה, לא תוריק לעצמה הרואין, אף פעם לא. להסניף, כן. היום, היא טוענת, אינה נוגעת בסמים, לא באלכוהול.

כמעט טבעונית. היא רוצה לחיות נקייה בשביל הבת שלה, בת ארבע, קוסמה שיווא. מאז 1981, כשהוציאה את תקליטה הראשון באמריקה, „נוירת סקס נויר הוף", היא מגיחה מן הבסיס בלוס-אנג'לס להופעות בכל העולם. בשנה שעברה הופיעה בפסטיבל ריו הענק, יחד עם דייוויד בואי, ליונל ריצ'י, להקת „קווין" ועוד סופרסטארים. היא תגיע ארצה, עם ארבעה נגנים וצוות טכנאים. ביניהם קראווה הוא המתופף שלה, בילי לייטונג מנגן גיטארה, קרל רוקר מנגן באס וג'ון שארפ בקלידים. בסוף אפריל, היא אצלנו.

נינה האגן – תענוגות קאפיטליסטיים

ג'אז

בלי סטנדארטים

מאת נתן ברנד

ערב יצירות מקוריות ב„פרגוד": שמוליק קובלסקי: בסקסופון טנור, סקסופון סופרן, אבי אדריאן: פסנתר, סינתיסייזר חשמלי, ג'אן קלוד ג'וגנ: באס חשמלי, ג'רי גרבל: תופים, טרומבון, בדיחות, דברי קישור.

מספר האנשים שהגיעו לערב מחזק את הטענה, שיש דרישה דווקא לחומר לא מקורי. מין כמיהה דביקה אל המוכר והידוע. אין שום בעיה לקחת קבוצת נגני ג'אז מנוסים, מצויידים ב-Real Book ספר הסטנדרטים — ולהכריז על ערב ג'אז. לא צריך חזרות, לא צריך כאב-ראש ובעיקר: הצלחה מובטחת. כולם אוהבים ג'אז, זה מאוד שיק. אבל לנוכח חומר מקורי חדש מתחילים למצמץ, אנושות.

את „פרגוד" קשה להאשים בשיקולים באלה כשמדובר בערבי הג'אז, אין אפילו ערב אחד שאין לו הצדקה בפני עצמו. בערב שהיה בשבוע שעבר נוגנו עשרה קטעים מקוריים, פרי עטם של ג'רי, ג'אן קלוד, קובלסקי ואדריאן. משתתפי הערב. רמת הקטעים היתה גבוהה הן מבחינת הביצוע והן מבחינת הכתיבה. אבי אדריאן התבלט בסולואים רגישים, מלאי דיסונאנסים ושבירות קצב, אבל גם ביצירות המעניינות והמורכבות שכתב. משלו נוגנו: קטע פאנקי חזק שבסיומו העיר ג'רי על עצמו בסיפוק ש„גם הזקנים יודעים לדפוק חזק... פעם בחודש..." וקטע איטי ויפה בשם „בלאדה".

האיש הבולט ללא ספק היה ג'רי גרבל, שהציג ארבעה קטעים משלו, אם דיברנו קודם על אומץ ומקוריות, הרי שראוי להזכיר כי ג'רי עשה את הבלתי-אפשרי כמעט והוציא לפני שנתיים תקליט ג'אז מאד לא מסחרי, שהופק והוקלט בארץ בשם „בדרך לירושלים". והוא מתכונן להתחיל בהקלטות לתקליט חדש בקרוב.

הקטע היפה ביותר מבין כל היצירות בערב היה „מעגל הקסמים" של ג'רי. קטע בעל אופי ערבי קצבי. בקטע זה בלט במיוחד כסולן שמוליק קובלסקי, שנתן סולו סוחף ברוח קולטרין, כמו שממש התבקש מהקטע.

כמו כן נוגנו משל ג'רי: „טריג" שבו ניגן ג'רי בטרומבון, M.B.W.C.R שזה משמו במינור בלוז. כרומטיק רומבה, נשף וגו' מוליק, שבו ג'רי נתן קולו במבטא גותי מקורי ושר על ירושלים ועל שלום.

יצירותיו של ג'רי מכילות את כל מינגוס הגדול, במקוריות, המלודיות, בשימוש המקצבים, בהומור, ואף בנגינה עצמה. הרומבה והבלוז, שהיו אהובים על מינגוס. ג'רי אף ניגן עם מינגוס בהופעה ב-1987, כאשר החליף את המתופף דני ריצ'מונד. ג'ונס.

ההופעה אמורה היתה להיות מוקלטת לקול ישראל במסגרת הגל החדש של ישראל ב„פרגוד", אך לא הוקלטה משום מה. ערב זה יתקיים, שוב, באותה מתכונת, ואם זה יוקלט וישודר באחת מתוכניות הג'אז של ישראל.

מופע

אי"ה יהיה ג'אז

מאת עמית רוט

ג'והן מקלפלין יופיע בחיפה, תל-אביב וירושלים ב-27, 28 ו-30 בחודש. אחרי דחייה אחת לפני חודשיים, התאריכים הנ"ל הם סופיים. אבל כבר היו שינויים מעולם. בפרסומות של המופע הזה מפורסם באותיות לא פחות גדולות ממקלפלין הבאסיסט השבדי הצעיר והבולט שלו, ג'ונאס הולבורג, שהצליח למצוא עדת מעריצים בארץ ובחו"ל בהופעותיו עם תזמורת המהאווישנו.

● קיט גארט, הפסנתרן המבריק והפופולרי, אמור להגיע בקיץ להופעות בישראל ואומרים שגם צ'יק קוריאה ולארי קוריאל יבואו. כדאי להמתין ולראות. בינתיים, הסבירות הכי גבוהה היא להופעתו של המוסיקאי הבריטי הגדול גרהם קולייר, מחשובי הג'אז הבריטי, והמישייתו בשבוע הראשון של חודש יוני. ההפקה הזאת תועלה על-ידי אגודת הג'אז הישראלית, שהפיקה כבר השנה מופע מצויין לפסנתרן רוג'ר דין. מועצת הג'אז הבריטית תשתתף בהבאתו של קולייר לארץ והמופע צריך להיות עוד חוויה מרתקת כהופעתו של דין.

● עוד עובדה: בתל-אביב נוסף לפני כחודש מועדון חדש, שנקרא „מפלטים" (אלנבי 16). הנהלת המוסיקה שלו נתונה בידי קלידן הג'אז עופר פורטוגלי, והמועדון מצטרף למרתף העליון ב„בית ליסין" ול„פרגוד" בירושלים ומקיים פעילות ג'אז קבועה. כמו „פרגוד" יתקיים ב„מפלטים" ג'אם ארוך בכל ביום ו' בשעה 2:00 עם נגני ג'אז והכניסה לג'אם היא ללא תשלום.

ולסיום, תיקון טעות: סטיב סוואלוו, הבאסיסט הנהדר שהופיע עם גארי ברטון בארץ, לא ניגן על הבאס שלו עם מסרק, כמו שנדפס בביקורת חצות ביום ה', כמו שהוא לא מסתרק עם מפרט גיטארה. למרות ששני הדברים אפשריים.

„ווטר-בויס" — עוד חודש

ההופעות של ה„ווטר-בויס", שאמורות היו להתחיל השבוע, נדחו בחודש, בגלל דחיית המסע העולמי של הלהקה.

המסע יחול בישראל, בחודש הבא, כנראה ב-20, והכרטיסים שנרכשו יכובדו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה — בניית 4 קומות בקווי בניין 3.65 במקום 4.00 מ"ה, ברחוב פרוזאה מס' 7, גוש 6625 חלקה 596, תיק בניין 0850-007.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פירסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת 3.5% מאחוזי בניה, ברח' סביון מס' 7 גוש 6336 חלקה 62 תיק בנין 007-896/2.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו

עיריית חולון
ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
תיק בנין 1748
נתנת בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 384 בגוש 6020 רח' קבוץ גלויות מס' 5 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש 526 מ"ר לכל דיירי הבית. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב'1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
עו"ד חיים שרון
מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה - חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מחוז תכנון מקומי עומר
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
שלום דנינו,
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז הדרום

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית-טבעון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה לנכס שבגוש 11394 חלקה 246, 247, לגבי מרווח צדדי 10% מהמותרים על פי הת.ב.ע. טב/13 ברחוב שרת 19/10.
התנגדויות ניתן להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. בן-דרור
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

עיריית חולון
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
תיק בנין 4782/171
נתנת בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 32 בגוש 6734 רח' מפרץ שלמה מס' 35 חולון, הכוללת הקלה 5% משטח המגרש 1039 מ"ר עבור מעלית ו-2.5% עבור קומה נוספת. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ד'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
עו"ד חיים שרון, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
אשקלון
עיריית אשקלון
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה על-ידי: דוזון ארמונד ואנט להקלה. מהות הבקשה הקלה: באחוזי בניה של 5.64% מבקשים: 43.64% במקום 38% המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 46/147/03/4 בכתובת: שד' דרום אפריקה 86 גוש 1941 מגרש 11/2 אפרידר.
כי הוגשה בקשה על-ידי נגר משה וסעדון מרטין להקלה.
מהות הבקשה הקלה: באחוזי בניה של 1.69% מבקשים: 39.69% במקום 38% המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 46/147/03/4 בכתובת: רח' יוהנס בורג 6 גוש 1960 אפרידר אשקלון.
כי הוגשה בקשה על-ידי דיין משה ורבקה להקלה.
מהות הבקשה הקלה: בקו בנין צדדי 0.73 מ' במקום 3 מ' המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 12/104/03/4 וזאת עפ"י אישור הועדה המחוזית. בכתובת רח' אבשלום 9 גוש 1917 חל' 137 ברנע אשקלון.
המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשלשה העתקים, במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
בנימין וקנין, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה אשקלון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — משפ' חסין-לחן-חסין — לאשר „מצב סוטה" ברחוב גרשון שופמן מס' 37 חלקה 42 בגוש 12252 שכונת דניה.
הבקשה כרוכה בהתקנת קומה נוספת מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה בבניין העיריה רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: 08.00-11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר [illegible] מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
תיק בניין 150
נתנת בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 141 בגוש 7172, רחוב אילתורה מס' 40 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש 454 מ"ר בשתי הקומות לכל דיירי הבית + 10% בקווי בנין צדדיים (מזרח ומערב).
החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רחוב ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
עו"ד חיים שרון — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

טלוויזיה

08.00 בבית של פיסטוק – העלה האחרון – פיסטוק משקה יותר על המידה את צמח הדיפנבכיה שלו וכשהעלים מתחילים לנשור, מחליט פיסטוק שהצמח חולה ומשכיב אותו במיטה. הוא חש כי גם ימיו שלו ספורים. רק העלים הירוקים של הצמח החדש אותו מכין רגע ברגע האחרון, מחזירים לפיסטוק את שמחת החיים. 08.20 מלחמת הכוכבים – התקפה של מפלצת החלל – כוח מחץ 61 מציל את כדור הארץ מפני התקפתה של מפלצת החלל. 08.40 המזל הטוב של סם – סדרה עלילתית בת 6 פרקים המספרת על שלושה אחים שאימם נוסעת לסינגפור ביחד עם חברה לחיים. ג'ו, שקיבל שם עבודה. הסדרה מתארת את הקורה להם כנסיון לחיות חיים עצמאיים. בפרק הראשון, הילדים צריכים לעבור לבית קרובי משפחה. עד שהאם תשכור בית בסינגפור אך בוזכות סכום כסף שהרוויחו בהימורי סוסים, הם מחליטים להשאר בביתם ולנסות להסתדר בכוחות עצמם. 10.05 הענק וננו – סרט אנימציה על פי סיפורו הנודע של אוסקר ווילד. 10.30 חיתוך הזהב – סרט המסביר את מושג „חיתוך הזהב", „פרופורציות הזהב" ו„מלבן הזהב". אלה מושגים ידועים שמסתייעים כהם באמנות, כארדיכלות ובמדע. 10.55 הרפתקת האמנות המודרנית – הקוביזם – הסרט מתאר את הקוביזם, את הנסיון לתת ביטוי לעצם בזמנים שונים ובהקשרים שונים. מקום נכבד מוקדש בסרט לפיקאסו ולתרומתו לאמנות ולקוביזם בפרט. הסרט נותן ביטוי לאווירת התנופה והצמיחה שקדמה למלחמת העולם הראשונה. 14.00 פינגוינים, פינגוינים – הסרט מציג את הפינגוינים במלוא הדרם ומתאר את דרכי הסתגלותם המיוחדת לחיים בקור. 14.25 לורל והרדי HELLO.45 ISRAEL 14 – 2. No ?HAVE YOU 15.BEEN THERE 00 רחוב סומסום – המסעדה – מסעדה חדשה נפתחת ברחוב סומסום ובה תבשילים מיוחדים במינם, מי מוכן לטעום מהם? 15.30 קשת וענן – הרמב"ם – רמתו של הרמב"ם – תולדות חייו ואישיותו רבת הצדדים בתוך הרקע ההיסטורי. המישרד מצביע על יצירתו הגדולה של הרמב"ם בתחום ההלכה, ואישיותו כמנהיג לקהילות ישראל, כפי שהן משתקפות בעבודתו ובאגרותיו הרבות. 16.00 מרפר נחמר – ארזם, כחול, צהוב – עוזי מביא מתנה – תיבה ארוזה. אפשר לפתוח אותה רק במפתח ארום ואז מתברר שבתוכה יש קופסה כחולה, שאותה אפשר לפתוח רק במפתח כחול, שבתוכה יש קופסה צהובה שאותה אפשר לפתוח רק במפתח צהוב שבתוכה יש הפתעה – תיבת נגינה. 16.25 דיק טרפין – פרק 13: האסירים – ריק טרפין וסויפטניק מוצאים עצמם בכלא יחד עם סר ג'ון גלאסון וספייקר. בלית ברירה, הם מחליטים לשתף פעולה כדי להחלץ מן המקום. 17.00 ערב חדש – מנחה: רפי רשף. 17.30 „גב לחדשות" – עם האריה רמו, הארגנבת תכלת והקוף פיפס. משתתפים: שמעון כהן, צלילה ינאי ועמי וינברג. 18.00 „התלת-רגליים" – סדרת הרפתקות כריונית לנוער. הפרק השלישי: הנערים נמלטים מן הספינה ועולים לחוף צרפת אך נתפסים שם ומתמינים בבית הכלא. בינתיים הם פוגשים נער צרפתי העוכב בכלא – ז'אן פול – והוא מסכים לסייע להם לברוח. 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „ממלכות הנפט" – סדרת תעודה הפרק האחרון – בפרק זה נבדק המעבר שיש למדינות הנפט בימינו בפוליטיקה העולמית. מבחינה כלכלית וביטחונית (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „דרך ארץ" – שעשעון טלוויזיה תחרותי הנושא פרסים העוסק, בתחבורה ובזהירות בדרכים. התכנית השמינית: נסיעה בין-עירונית. המתמודדים, השחקנים מירב גרי ומנחם זילברמן, ודידי מנוסי – עיתונאי. מנחה. ספי ריבלין. 20.30 „בלנוטסק" – מגזין לצרכנות ולאיכות חיים מנחה ומפיק: רפי גינת 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני. עורך ומגיש. חיים יבין 22.20 „הרמס והעפיפון" – דרמה אנגלית. 23.10 „מוסיקה לאגם" המלחין מורי שפר קיבץ מוסיקאים לביצוע ניסוי מוסיקלי ייחודי המתרחש בטבע מסביב לאגם. 23.40 „מסוקו של מקום" – היכן גלגל המוזכר בכיבושי יהושע את הארץ? כתבו אהרון ביר. חדשות.

רדיו

רשת א'

07.30 „היו שירים" – פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חוגה" – עם בני הנדל 09.05 „השיר לא תם" – שירים עבריים 09.30 „כפנגש" – מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קלי" – תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 שירים עבריים 11.30 „השכלה ודעת לכל" „קהילות ישראל". 12.05 „מצלילי המורה כבקשתך" 14.05 „לבת ולבן ולכל המתעניין" – תכניות לילדים א) „מדריכה בקייטנה" ספור מתוך סדרה של נירה הראל „אסנת ואורי" ב) מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי-הבר" – מאת סלמה לגרלף. פרק עשרים ושישה ג) „לא לגרש את נגי" – מאת נורית זרחי. 14.45 לילדים הגדולים „תהל בעקב" – ילקוט כל בו 16.25 „השכלה ודעת לכל" „הי, בואו נדבר אנגלית" 16.55 „ספר חדש" – סקירה 16.05 „משבר בענף ההדרים" 17.10 רגע של עברית 17.12 „מגישים שיר" 17.30 „האוניברסיטה המשודרת" „תורת ההגה" 18.05 „מנחת ערב" 18.50 פרקי היום כתנ"ך 19.05 „שעור תלמוד"

רשת ב'

06.53 „אור ירוק" – פינה יומית לנהג ולנוסע בעריכת גדעון הוד 06.57 רגע של עברית 07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „חול במנורליס" – תכנית לתלמידים בחופשה 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי 10.10 „כל צבעי הרשת" – מגזין יומי 12.10 „גל פתוח" – חדשות ופזמונים 13.00 „בחצי היום" – חדשות ופזמונים 14.05 „יש ענין" – עם גבי גזית 15.10 „להיסטוריה" – 40 שנה לפרשה המופלאה של מאבק המעפילים היהודים בנמל האיטלקי – עורכים ומפיקים: יצחק נוי, חדוה אלמוג ועפרה נחמר 17.10 יומן כלכלה 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" – עורכים: גלעד שר ומרדכי חיימוביץ 19.35 „עולם חדש" – מגזין חדשותי לעניני האדם וסביבתו בעריכת דויד אפל 20.05 פרקי חזנות „בבקשתך" 22.05 „עוד פעם אחת" – תכנית בשידור חוזר הפעם: „נולדתי לסניף תאומים" – דיוקנו של הסופר מתי מגד – עם צאת ספרו 22.58 רגע של עברית 23.05 „קפה ראשון" – חירותים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן

רשת ג'

14.06 לי ולך – שיר וברכה 15.05 חדש, חריש ומחודש – עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית 18.05 מקום בצמרת – מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 ארוס עתיק, שירים שלא גם לילתם 23.05 פניני ג'אז

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 06.05 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של המריון טיפולים חדשניים. מרצה: פרופ' צבי נאור. 06.30 „שוקמים ערן" – מידע ומוסיקה לתחילתו של יום עם לאה עוז 07.07 שבע אפס שבע – עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק ברנר ואילנה דיין 09.05 „אלה בוקר" – עם אלי ישראלי 10.05 „אורות 10" – מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו – עם רפי רשף 13.05 „קשר רדיו" – מסרים רדיופונים עם אברי גלעד 13.35 יומן שירותרום 14.05 „דורה יומי" – עם דובי לנץ ורני קרסל 15.05 „פגישה יומית" עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים 17.00 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי-צה"ל 17.50 יומן ספורט 18.05 „שעה קלה על כלכלה" – עם שמואל גחוהן 19.05 „מה יש" – עם ארז טל 20.05 „זה קורה" – מגאזין המוסיקה של גלי צה"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת בקרה הורמונלית של המריון 22.05 על הדרש ועל הביפאפ – שירים שהחברה אוהבים 23.05 „לילה לילה" – עם יואב קוטנר 23.55 „שיחת חצות" – עם המפקד דר' מרדכי קרמניצר 00.05 ציפורי לילה – עם דורי בן זאב. תכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם מירב אופיר 05.05 צלילי בוקר.

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": ויואלדי קונצרטו ברה מג'ור, לכלי נשיפה. „סן לורנצו". ארון: פתיחה מס. 4 בסה מג'ור 07.30 „שחרית מוסיקלית": רביסי פינת הילדים, צ'ייקובסקי: סוויטה מתוך הבאלט „מפצח האגוזים" רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 3 ברה מינור לפסנתר ותזמורת. פרוקופייב: הקנטטה „אלכסנדר נייבסקי" 09.30 „קונצרט בוקר" מוצרט סימפוניה מס. 25, במי במול מג'ור, יאנאצ'ק: קונצ'רטו מס. 2, בסי במול מג'ור, לפסנתר ותזמורת. דבוז'ק: סימפוניה מס. 4 ברה מינור 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מוסיקה קאמרית" מוצרט: סונטה לכנור ופסנתר בסה מג'ור, ק 376. שוברט: סונטינה לכנור ופסנתר בלה מינור, שוברט: סונטינה לכנור ופסנתר בסול מינור 13.00 „קונצרט צהריים" אריאגה: רביעייה מס. 1 ברה מינור, צ'ייקובסקי קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת. דבוז'ק: מחולות סלביים 14.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „ממרף התקליטים" 16.00 „קונצרט מנחה" הנדל-אלגרו פתיחה ברה מינור, שוסטקוביץ' סימפוניה מס. 1, שופן קונצ'רטו מס. 2 בפה מינור לפסנתר ותזמורת, דיליוס פאריס. בלורת סימפונית ישראל 18.30 „אינטרמצו" ... 20.05 „מגישים שיר" 20.07 התחרות הבינלאומית לפסנתרנים ע"ש ארתור רובינשטיין ... 22.55 „מילון מוסיקלי" 23.00 „ברק הבוקר" ... [illegible]

קולנוע

תל-אביב

9.30 – 7.15 – 4.30

אסתר: מרגלים שבאלה	
אורלי: פירמידת הפחד	
בית לסין: בוני וקלייד	21.15
בן-יהודה: נפגש בסיבוב	
גת: פעמיים במקף החיים	
גורדון: סיפור אמיתי	
דקל: הו, כלכתא	
דרייב-אין:	
הנינג'ה האמריקאי	7.15
הכבוד של פריצי	9.30
הוד: גופות לוהטים	
מוזיאון תל-אביב: חיוך הנדי	
לימור חדש: כבודו של פריצי	9.30 .7.00
פאר: חלומות מתוקים	9.30 .7 .4.15
סינמה 1: לחיות ולמות בלוס-אנג'לס	
סינמה 2: חזרה לעתיד	9.30.7.15.4.2.12
פאיים: ספניאל טם	
ניבור מקומי	21.30
רב-חן:	
חן 1: שורת המקהלה	9.45 .7.20 .5
חן 2: נאטי גאן	9.40 .7.25 .5.00
חן 3: שנת הדרקון	9.40 .7 .4.15
חן 4: סיפורה של מארי	9.40 .7.20 .5 .1.30 .10.30
חן 5: תרגיל לקוטרים מתחילים	9.40 .7.45 .6 .4 .1.30 .10.30
שחף: זכרונות מאפריקה	9.15 .5.45
תל-אביב: מחץ הדלתא	
תכלת: להב משונן	9.30 .7.15 .4.30
צוותא: חייל הלילה	8.00

רמת-גן וגבעתיים

אואזיס: שורת המקהלה	9.30 .7.15 .5
ליליו: עזובה קהיר הסגולה	9.30 .7.15
ארמון: מרגלים שבאלה	9.30 .7
רב-גן:	
גן 1: פעמיים במקף החיים	9.40 .7.30 .5
גן 2: נאטי גאן	9.40 .7.20 .5
גן 3: שנת הדרקון	9.30 .6.50 .4.15
גן 4: להב משונן	9.45 .7.20 .5.00

ירושלים

אוריון: מחץ הדלתא	9 .7 .4.30
אורנע: גבירתי המאמן	9 .7 .4.30
בית אגרון: צלילי המוסיקה	16.00
קולונל רדל	19.00
סודי ביותר	24.00
בנייני האומה: ראן	9 .6
כפיר: זכרונות מאפריקה	9 .5.45
הבירה: נפגש בסיבוב	9 .7 .4.30
מיטשל: הסיפור האמיתי	9.00 .6.00
סמדר: בחר בי	9.15 .7.00
אורגיל: נאטי גאן	9.15 .7 .4.30

חיפה

ארמון: תרגיל לרוקדים מתחילים	9 .6.45 .4.15
אורה: זכרונות מאפריקה	9 .6
חן: תלמידה בהשמלת	9.00 .6.30
עצמון: נפגש בסיבוב	9.15 .7.00 .4.30
פאר: גבירתי המאמן	9 .6.45 .4.30
קרן אור המתורתם: מסע העסקים של אבא	9.00 .6.30
רון: מחץ הדלתא	9.00 .6.45 .4.30
אמפי: גופות לוהטים	9.15 .7.00 .4.30
אורלי: לילות לבנים	9 .6.30

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב	9.15 .7.00
סטודיו: הכבוד של פריצי	9.15 .7.00

חולון

סבוי: מחץ הדלתא	9.10 .7.15 .4.30
מגדלור: מרגלים שבאלה	9.10 .7.15 .4.30

בת-ים

עצמאות: מחץ הדלתא	9.10 .7.15 .4.30

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה	9 .6
רנאוט: הכו ואיש השלג	9.30 .7.15

באר-שבע

חן: מחץ הדלתא	9.15 .7.15

חדרה

חוף חדרה: נולאג	9.15 .7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג', 15.4

תיאטרון הבימה:
יומן חוף ברייטון: 20.30
הספר מסיביליה: 20.30

התיאטרון הקאמרי
קסטנר – אחרונות בת"א: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

צוותא
להרבות מתקדמת
יום ג. 15.4 בשעה 20.30
„קידוש".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
בת-ים, בלפור 46

חולון
אהרון – הופיין 52

ירושלים
מרי פלוס – בר אילן 2

נתניה
גבע – שער הגיא 14

פתח-תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר

רמת-גן
רש"י – רש"י 13

תל-אביב
הקריה – אבן גבירול 19
כס – פרישמן 66

חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33

רחובות
הנשיא – הנשיא הראשון 34

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה – טל' 100, באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 1244, חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לתל-אביב דרום: בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני-ברק (להיפך): בימים א'-ה': 16.00, בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל-אביב לירושלים: מת"א דרום, בימים א'-ה': 16.00

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – ילדים, א.א.ג.
שערי צדק – כירורגית, אורטופדיה, עיניים
ביקור חולים – פנימית, נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – (24 שעות) 03-226027; חיפה – 04-229488 (11.00-20.00); נהריה – 04-920014 (11.00-20.00); קו פתוח לנשים במצוקה בימי ב' בין ה' – טל. 232788.

מוניות, בתי-לוים

לירושלים: א'-ה': 7.00	מבני-ברק 8.18
לתל-אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.10	לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00
8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30	9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00
14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30	15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.10	בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00
8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30	10.30, 12.00, 13.00, 14.00
מנהריה לחיפה ולתל-אביב:	לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.45, 18.10	12.00, 14.00, 16.00
לירושלים: 5.35	בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
	13.00

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
[illegible] טל': 03-283832, 294869.

מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מוטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — טל' 08-221033, עפולה — טל' 065-93334.

היום ארבעה משחקים חוזרים בגביע המדינה

● כדורגל

ארבעה משחקים חוזרים בשמינית־הגמר בגביע־המדינה בכדורגל אליהם כבר העפילו קבוצות מכבי חיפה, הפועל באר־שבע, מכבי פתח־תקוה ובית״ר ירושלים, יערכו היום.

אם גם היום תהיה התוצאה תיקו בתום 120 דקות יוכרעו המשחקים בבעיטות־11.

● באיצטדיון גאון ביפו ייפגשו ב־3 קבוצות שמשון תל־אביב ומכבי יפו, שנפרדו במשחק הראשון — 2:2. יפו נמצאת בתנופה (13 משחקי ליגה ללא הפסד). נוסף לכך היא ביתית. אבל שמשון ת״א אינה קבוצה הנוטה לוותר בקלות. משחק מסקרן ופתוח. ישפוט: משה אשכנזי.

● גם קבוצת מכבי תל־אביב נמצאת בתנופה. הערב ב־6 תארח באיצטדיון ברמת־גן את מכבי יבנה, עמה סיימה במשחק הראשון בתיקו 0:0. הסיכויים נוטים למכבי ת״א. תהיה זו הפתעה גדולה אם יבנה תצליח לשבש את הסיכויים המוקדמים. ישפוט: יצחק רוזנברג.

● משחק מעניין בנתניה, בין קבוצות מכבי נתניה והפועל באר־שבע (3). במשחק הראשון — 1:1. שתי הקבוצות הפסידו בשבת בליגה: באר־שבע ספגה 5:1 בחיפה נגד מכבי חיפה ונתניה נכנעה בפ״ת להפועל פ״ת 2:0. יתרון ביתיות לנתניה. ישפוט: עובדיה צבי.

● השריד האחרון מליגה א׳, קבוצת מכבי חדרה, שסחטה תיקו 2:2 במשחקה הראשון עם הפועל פ״ת לאחר שהדיחה קודם־לכן קבוצה לאומית אחרת, מכבי שעריים (0:1), תופיע היום ב־3 בגומלין בפ״ת עם סיכויים מעטים. הפועל פ״ת, הגם שאינה מתעלה במחזורים האחרונים, מועמדת לנצחון. ישפוט: יהושע לויה.

ז'אנה לדיין

מאת ראובן חנניה

כדורגלן הפועל תל־אביב יוסי ז'אנה יועמד מחר בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות בשל צבירת 6 כרטיסים צהובים.

ז'אנה החל בשבת האחרונה בצבירה מחודשת לאחר שהוזהר במשחק קבוצתו נגד בית״ר ירושלים.

מחר בערב גם ינתנו פסקי הדין על הפרה של תקנון החוזים של שלושה כדורגלני מכבי חיפה, משה סלקטר, ברוך ממן וציון מרילי.

נבחרת הנוער תצא לאנגליה

מאת ראובן חנניה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל עשויה לצאת למסע אימונים ומשחקים באנגליה ב־24 באפריל עד ה־7 במאי.

הנבחרת תקיים ארבע משחקים נגד קבוצות אנגליות.

אכזבות בכדורעף

שירות "על המשמר"

נבחרת הנשים של ישראל בכדורעף הובסה גם אתמול בטורניר האביב הנערך בעיר הנורבגית הגזוביק. הפעם בידי נבחרת שוויץ 3:0. שלשום נוצחו הישראליות על ידי דנמרק 3:0. ענת הרשקו, רונית כרמלי והילה שמיר היו היחידות שהתעלו בנבחרת. בהפסדים 11:15, 11:15, 8:15, 7:15.

היום תשחק הנבחרת נגד ארצות ומחר תצא לאוסלו להמשך המשחקים.

השביתה הכללית שפרצה בבתי המלון בנורבגיה גרמה לנבחרת בעיות איכסון רבות ואולם אמש נפתרו הבעיות.

גם נבחרת הגברים של ישראל אינה עושה חייל בטורניר האביב הנערך באוסטריה ושלשום הובסה 3:0 בידי נבחרת מערב־גרמניה (15:10, 15:9, 15:6).

באליפות בתיה"ס משחק נגד סין

נבחרת הבנים של קרית־אתא ונבחרת הבנות של קרית־חיים המתכוננות למשחקי אליפות העולם לבתי ספר על־יסודיים שיתקיימו בליכטנשטיין קיימו אתמול משחקי אימון.

הבנים של קרית־אתא גברו על קבוצת פלרנריה ממערב־גרמניה 1:3 ואילו הבנות של קרית־חיים נוצחו על ידי קבוצת הנשים של פלרנריה 3:2.

בינתיים הוגרלו המשחקים ומהם עולה שהבנים יתמודדו במשחק הראשון נגד... סין.

אלופת הונגריה מגיעה לארץ

אלופת הונגריה בכדורעף, קבוצת טונגסרם בודפשט, תגיע היום לארץ.

בנמל התעופה יערכו ראשי איגוד הכדורעף קבלת פנים קצרה לאורחים.

בודניוק ניצל בנס בתאונת דרכים

מאת כתבנו בפתח־תקוה

ביש־מזל רדף בתחילת השבוע את קפטן הפועל פתח־תקוה איתן בודניוק. הוא היה מעורב בתאונת־דרכים בה נהרסה מכוניתו כמעט לחלוטין בהתנגשות עם רכב אחר. רשיונות שני הנהגים נלקחו ע״י המשטרה והם יובאו לשיפוט מהיר.

בודניוק המנהל גם עסק עצמאי לקח כבר נהג צמוד שישרת אותו בדרך לאימונים, משחקי הקבוצה ולמקום עבודתו.

התאונה לא תמנע ממנו לשחק היום במסגרת הגביע מול מכבי חדרה מהליגה השלישית.

לכדורגלני הקבוצה נמסר כי הם לא יקופחו היום מבחינת מענק הנצחון. הוא יהיה זהה למענק המשולם בנצחון ליגה ומסתכם ב־400 דולר לכל כדורגלן.

יש. אנדראס יאריד, כמו מודה לאלוהים, לאחר נצחונו בדאלאס על אלוף ויימבלדון, בוריס בקר 7:6, 1:6, 1:6, 4:6. (תצלום: אי.פי.)

גראף גברה על כריס אווארט־לויד

● טניס

הטניסאית המערב גרמנית, שטפי גראף בת ה־16, ניצחה במפתיע בגמר הטורניר בהילטון־ואד, דרום קרוליינה, את כריס אווארט־לויד בת ה־31, בשתי מערכות 4:6, 5:7.

זה היה ניצחונה הראשון של גראף על לויד בשבעת מפגשים ביניהן וזכייתה הראשונה של הגרמניה בטורניר מקצועני.

בגמר הטורניר בדאלאס, גבר אנדרס יאריד משבדיה על בוריס בקר ממערב גרמניה 7:6, 1:6, 1:6, 4:6 ונטל פרס כספי בסך 150 אלף דולר.

בגמר הטורניר בבארי, גבר קנט קארלסון משבדיה על הוראסיו דה לה פנה מארגנטינה 5:7, 7:6, 5:7.

בגמר הזוגות, ניצחו תומאס שמיד מצ'כיה וגרי דונלי מארה״ב את אמיליו סאנצ'ס וסרג'יו קאסאל מספרד 6:2, 4:6, 4:6.

זלוטיקמן צורף לסגל

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

חיים זלוטיקמן כוכבה של הפועל חולון, הוזמן אתמול לאימוני נבחרת ישראל בכדורסל שיחלו היום.

בשיחה שהתקיימה אתמול במשרדי איגוד הכדורסל בהשתתפות מאמני הנבחרת צבי שרף, עוזרו משה וינקרנץ, מנהל הנבחרת עמירם שפירא, יו״ר הועדה המיקצועית איתן חפר וחיים זלוטיקמן סוכם עם הכדורסלן כי יצורף לסגל.

הנבחרת מתכוננת לקראת משחקי אליפות אירופה דרג ב׳ שיערכו בבלגיה החל מה־16 במאי.

בתום השיחה נמסר כי זלוטיקמן כמו כל שחקן נבחרת, מבין את חשיבותה של המשימה העומדת בפני הנבחרת הלאומית והבטיח לתרום מיכולתו ומכישוריו. בין הנוכחים בפגישה היתה הבנה מלאה.

היום יפגשו שחקני הנבחרת לפגישה עם צוות המאמנים והמנהלים במלון רמת־אביב. לפגישה יופיע גם מיקי ברקוביץ המבקש להשתחרר ממשחקי אליפות אירופה דרג ב׳.

אחר הצהריים תערוך הנבחרת את האימון הראשון שלה לקראת המשימה האירופית. מן האימון יעדר מוטי דניאל שינחת בישראל רק מחר בשעות הבוקר ובערב יערוך את האימון הראשון שלו בישראל. לאחר שנה בה שהה בארה״ב במסגרת לימודים ומשחקים.

באימון הערב ישתתף לאבאן מרסר העושה בטירונות בצה״ל. ראשי הנבחרת מתלוצצים ואומרים כי מרסר יפסיק את הטירונות וימשיך אותה בנבחרת ישראל.

הכדורסלנים שהוזמנו להערך הם: לאבאן מרסר, עמוס פריסמן, עופר יעקבי, עופר פליישר, גון ויליס, חיים זלוטיקמן, דורון שפר, ארי רוזנברג, עדי גורדון, תומר שטיינהאואר, אלון אופיר, מיקי ברקוביץ, הווארד לאסוף, חן ליפין, סטיב שלכטר וניר רכליס.

הפועל רחובות — שלישית

גברה גם במשחק השני על הפועל ראשל"צ 11:19

● כדוריד

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של הפועל רחובות זכתה אמש במקום השלישי במשחקי הגמר־פלייאוף לאחר שגברה במשחק השני על הפועל ראשון־לציון 11:18 לאחר 4:8 במחצית.

המשחק, שנערך באולם מכבי ראשון לציון לעיני 100 צופים בלבד, לא התעלה לרמה גבוהה.

את השערים להפועל רחובות כבשו: אלימוסינוס 4, גוז 4, מקיה 4, רון 3, יורם כהן 2, גמליאל 1 וארלר 1.

שערים להפועל ראשון לציון: ורד 6, אקרמן 3, רפאלי 1 וקנין 1.

שפטו הרמן ופוקס.

מנדל חזר מבראזיל והודיע: לא ברחתי

מאת משה רוזנברג

שלמה מנדל שוער הכדוריד של מכבי פתח־תקוה והנבחרת הלאומית שעזב לפני שלושה חודשים במפתיע את הארץ ויצא לברזיל שב בתחילת השבוע לישראל.

אמש כשנשאל מנדל מדוע "ברח" ללא כל הודעה מוקדמת השיב: "לא ברחתי לברזיל, נהניתי מהקרנבל שם ולא רציתי להיכנס בארץ מחשש שאנשי מכבי פתח־תקוה ילחצו עלי להישאר. אני עומד לפתוח עסק בברזיל וכן הותר חושב גם לשחק כדוריד בברזיל".

מהאגודה הפתח־תקוואית נמסר כי מנדל עשוי לקבל שחרור בתנאי שהקבוצה מברזיל בה התאמן בחודשים האחרונים תסכים לפצות את מכבי פתח־תקוה בסכום הוגן.

מנדל עצמו עשוי להשתכר בברזיל כ־15,000 דולר לעונה ורבים הסיכויים שהוא אכן ישוב לברזיל לעסקים פרטיים ולמשחק הכדוריד.

הליגה תחל ב־20 בספטמבר

מאת ראובן חנניה

משחקי הליגות בעונת המשחקים הבאה בכדורגל יחלו ב־20 בספטמבר ויסתיימו ב־23 במאי 1987 — כך עולה מלוח התאריכים שפירסמה אתמול ההתאחדות לכדורגל.

יקדם לפתיחתה הרשמית של הליגה הלאומית משחק אלוף האלופים בין מחזיקת הגביע והאלופה. משחק זה יתקיים ביום שלישי ה־9 בספטמבר.

משחקי גביע המדינה יתקיימו בעונה הבאה רק בימי חול ולא בשבתות, זאת מכיון שמשחקי הליגה וגביע הטוטו יתפסו 37 שבתות.

קבוצות הליגה הלאומית יכנסו למעגל משחקי הגביע בסיבוב השמיני ב־7 במארס. סיבובים נוספים יהיו ב־24 במארס וב־15 באפריל. שני חצאי הגמר יהיו ב־26 במאי והגמר ב־2 ביוני 1987.

במשחקי הליגה יהיו 4 הפוגות. הראשונה בשבת לאחר המחזור השני בשל חג ראש השנה. פעם נוספת ב־27 בדצמבר לאחר המחזור ה־12. בשבת זו יתקיימו משחקים בטורניר הנוער המסורתי והיא תנוצל לסיבוב משחקים בגביע הטוטו. שתי פגרות נוספות יהיו ב־24 וב־31 בינואר. שבתות אלו מתוכננות לשני מחזורים בגביע הטוטו, אולם יתכן שהם יידחו למועד אחר אם תקיים נבחרת הנוער משחקים במסגרת קדם גביע העולם.

המשחקים בטורניר ליליאן בין 4 קבוצות שיסיימו העונה ראשונות יתקיימו הפעם במתכונת אחרת. ההתאחדות החליטה לקיים רק שני משחקים בשיטת ההצלבה. משחקים אלה יתקיימו ב־30 באוגוסט השנה וב־30 בספטמבר גם כן בשנה זו.

יש לציין כי בעקבות לוח המשחקים יפתחו ארבעת הקבוצות הראשונות את העונה מוקדם מן הרגיל בעיצומו של הקיץ, כאמור ב־30 באוגוסט במשחקי גביע ליליאן.

שיא נוסף לריאל

האלופה הספרדית בכדורגל, ריאל מאדריד, שהבטיחה זכייתה בתואר האליפות עוד לפני חודש, קבעה שיא שלישי העונה. כשניצחה בכל משחקי הבית שלה. היא גברה על ספורטינג גיחון 1:2.

ריאל שברה קודם לכן את שיא הנקודות לעונה והיתה לקבוצה הראשונה בתולדות משחקי הליגה שניצחה ב־26 משחקים. השיא הקודם — 24 נצחונות לעונה — היה שייך לה ולברצלונה.

שוערה של ריאל, אוגסטין רודריגז הציל בצורה מרשימה בעיטת־11 בדקה ה־81 ומנע בכך תיקו ביתי. ראפאל מרטין ואסקאז הקנה יתרון לריאל בדקה השניה מן הנקודה הלבנה. אלוי אולאייה השווה בדקה ה־21 והחלוץ המכסיקני הבין לאומי, חוגו סאנשז הבקיע את שער הנצחון וחגג בכך זו העונה השניה ברציפות, את תואר "מלך השערים".

סאנשז כבש 20 שערים העונה ואת האחרון ממרחק 35 מטרים בדקה ה־48.

מחר תארח ריאל את אינטר מילאנו בחצי גמר גביע אופ״א ותנסה למחוק הפסד 3:1 מן המשחק הראשון.

הקשר המערב גרמני ברנד שוסטר הבקיע את השער השלישי לזכות ברצלונה, בנצחון על ואלנסיה 0:3 שנשרה לליגת המשנה לראשונה לאחר 52 עונות. אורבאנו אורטגה ואנחל אלונסו הבקיעו את השערים הראשונים.

במכבי פ"ת שוב מדברים על שביתה

מאת משה רוזנברג

כדורגלני מכבי פתח־תקוה חזרו אתמול מאיומם להשבית את האימון. על רקע של סחבת כספית ולאחר שיחה ממושכת עם היו״ר נחמן והנהלה החליטו בשלב זה לתת ארכה בת מספר ימים להנהלה הפתח־תקוואית.

האגודה חייבת לשחקנים למעלה מ־60,000 דולר עבור 3 חודשים ולכן חשבו השחקנים להשבית את האימון.

בשיחה עם היו״ר שוכנעו השחקנים כי תוך ימים ספורים יקבלו חלק ניכר מהחוב. יחד עם זאת אמר אחד השחקנים לכתבנו: "אנו מאמינים למנהל, אבל החלטנו בתום האימון כי באם לא נקבל בימים הקרובים את התשלומים לא נוסיף להמשך משחקי הליגה והגביע והפעם אנחנו מתכוונים ברצינות".

באשר למינוי מאמן לעונה הבאה הרי בשלב זה יש לאגודה שני מועמדים: יעקב גרונדמן ונחום סטלמך. הבחירה תעשה בימים הקרובים.

הכדורגלן ניסן כהן מבני יהודה חשוד במעורבות הטיית משחקים
(ראה עמוד 19)

גם הכתבים בחרו בלינקר

גרי לינקר, חלוץ קבוצת אברטון ונבחרת אנגליה, נבחר גם על־ידי כתבי הכדורגל כ"כדורגלן השנה" באנגליה. הוא צבר 80 אחוזים מן הקולות והקדים במשאל את פיטר שילטון, שוער נבחרת אנגליה וקבוצת סאותהמפטון.

לינקר הבקיע עד כה 33 שערים העונה, ומוליך במובן בדירוג הכובשים.

גם אשתקד נבחר שחקן אברטון. זה היה השוער הוולשי הבין לאומי, נוויל סאותהול.

ברקינשו חוזר הביתה

קית ברקינשו, מאמנה האנגלי הלאומי של באחריין, אמר בבאחריין, כי הוא עשוי לשוב הביתה בתום חוזהו ב־31 ביולי. הוא החליט לא לחדש את חוזהו עם באחריין.

● טניס שולחן

בוגן ינסה להגן על תוארו

מאת יצחק ויסהוף

יוסי בוגן ינסה להגן על תוארו כאלוף ישראל בטניס שולחן באליפות ישראל שתחל הבוקר במרכזו הקהילתי של מפעל הפיס בלוד.

בוגן, האלוף מהשנה שעברה, הוא המדורג מספר 1 באליפות וזאת על פי התוצאות אותן השיג השנה.

מדורג שני הוא עדי רוזנבאום ממכבי זכרון יעקב ושלישי דרור פולאק ממכבי ת״א.

האליפות תמשך שלושה ימים.

נרצח אוהד רומא

אוהד כדורגל בן 17 מרומא, מאורלו מאורלי, נרצח ו־11 אוהדים אחרים נפצעו כאשר אוהדים מפיזה התנפלו על אחת מקרונות הרכבת שעמדה לעזוב את התחנה חזרה לרומא.

עשרת אלפים אוהדים מרומא באו במיוחד לפיזה לחזות במשחק קבוצתם, שניצחה 2:4 ועלתה לראש הטבלה.

במרחביה חגגו דווקא ב...כדורסל

קיבוץ מרחביה ידוע כמבצר של כדורעף. שלשום בערב חגגו שם דווקא בכדורסל, כאשר קבוצת הפועל מרחביה המורכבת רק מבני המקום עלתה לליגה ב׳ כשניצחה במשחק האחרון את שדה־אליהו 81:78.

אלון צורי בן ה־20 היה הקלעי המוביל עם 31 נקודות.

בסיום המשחק הגיע מספר הצופים ל־700 ואז נשלפו בקבוקי שמפניה ועל מגרש הכדורסל היתה חגיגה של ממש. באנשי הכדורעף לא היו כל כך מרוצים...

● ההתאחדות לכדורגל מתכוננת להוציא 5000 דולר להכנת תשדיר שירות לעידוד הצפיה במשחקי הכדורגל.

● נבחרת הכדורגל של מכסיקו ניצחה בלוס אנג'לס את נבחרת אורוגוואי 0:1. משער שהבקיע אגירה בדקה התשיעית.

שני קרבות־ראווה במקום 90 יום בכלא...

מאת שבח פלברט

גרי קוני היה בעבר תקוות הלבנים בזירת האיגרוף בארה״ב. הוא היה אחד היריבים הקשים של לארי הולמס במשקל כבד. קוני נוצח על־ידי הולמס ולא השלים עם כך. הוא ניסה מדי פעם לשדלו לקיים קרב־גומלין אך ללא הצלחה.

לפני כחודש נכנס גרי, ממוצא אירי, למועדון לילה, כשטוב ליבו במשקה חריף, הלם בכמה פרצופים שלא מצאו חן בעיניו וגרם נזק לרכוש.

מאחר שהעיירה בה אירע המקרה מורכבת רובה ככולה מתושבים ממוצא אירי, הוחלט להמיר את 90 ימי־הכלא שנפסקו לגרי קוני בשני קרבות־ראווה באיגרוף שכל הכנסותיהם יוקדשו לחולי־חלב.

* * *

בולגרי לצרפת

סנט אטיין, המוליכה בליגה השניה בצרפת בכדורגל, והמועמדת לחזור לליגה הראשונה מחזורים מעטים לסיום, מבקשת להתחתם לארבע שנים את ה"ליברו" של נבחרת בולגריה, גיאורגי דימיטרוב, בן ה־27 מצסקא סופיה.

דימיטרוב יצג עד כה 55 פעם את נבחרת בולגריה ונבחר השנה ככדורגלן־העונה בארצו.

פייר גארונר, סוכן השחקנים של סנט אטיין, יצא השבוע לסופיה לסכם את העיסקה עם הבולגרים.

* * *

רצו 2100 ק"מ...

שלושה פועלים משנחאי רצו יותר מ־2100 ק"מ כדי ליטול חלק ב... ריצת מרתון שהתקיימה בדרום־מערב סין.

השלושה רצו בשלג יותר מ־50 ק"מ ביום, כדי להשתתף באותו מירוץ חשוב שמומן על־ידי הוועד האולימפי הבין־לאומי.

מדוע לא נסעו ברכבת או סוס? לשלושה פתרונים.

* * *

שבדיה מוכנה להשקיע

ממשלת שבדיה הודיעה שתתמוך ב־1.3 מיליארד קרונות (176 מיליון דולר), אם ויענקבור האולימפי השבדי הזכות לארח את משחקי החורף ב־1992.

הממשלה השבדית תסייע בבניית מתקנים במערב המדינה. שבדיה הגישה את מועמדותה זו הפעם השלישית.

הוועד האולימפי הבין־לאומי יחליט בחודש אוקטובר השנה איזו מדינה תארח משחקים אלה.

תשעה אחים – עולם תחתון; העשירי – כוכב כדורסל

מכונאי הרכב שהפך מלך החוסמים באן.בי.איי.

מאת שלמה גלזר

צ'ארלס ויליאמס, המכונה באק, הוא פלא באן.בי.איי. איש אינו יכול להסביר כיצד שחקן בגובה של 2.03 מטר, השוקל 98 ק"ג, מסוגל להתמודד בהצלחה על הריבאונד עם ענקי הליגה המקצוענית. יותר מכך, באק ויליאמס, בעונתו החמישית באן.בי.איי. נטל למעלה מ־1000 ריבאונדים בכל עונה — הישג שאף שחקן פעיל לא עשה זאת. גם העונה הוא מוליך בקטיפת כדורים חוזרים.

במשך התקופה שהוא משחק החמיץ משחק אחד בלבד בגלל פציעה. בעונת 1984־85 שיחק את מספר הדקות הרב ביותר בליגה.

כיצד הוא עושה זאת?

תשובתו של ויליאמס: "כוח רצון, נחישות ועבודה". לדוגמא, כל יום, גם בעונת הכדורסל, הוא מבלה כשלוש שעות בחדר הכח המשקולות. עובר חזק מאוד על הרגליים. יש לו ניתור של 82 ס"מ, ומצבו תיזמון מעולה. רלף סמפסון צוטט פעם כשאמר שההבדל העיקרי בין המכללה לאן.בי.איי הוא שבליגה יש הרבה יותר כח ובחורים עולים מתחת לסל. אבל יש רק אחד שהוא קשוח באמת, באק ויליאמס.

כדורסלן שקט וסימפאטי. לוחם אמיתי. עובדה מעניינת נוספת היא שאת רוב הריבאונדים נוטל ברבע האחרון, חלק גדול בהתקפה. הוא גם קולע בממוצע 16.5 נקודות לעונה.

בקבוצתו, ניו־ג'רסי נטס, נחשב "פועל שחור". השכר, כמובן בהתאם לקבלות. מ־250 אלף דולאר לשנה האחרונה עד ל־915 אלף בשנה החמישית.

איזיה תומאס — המוסר המצטיין

יש ויכוח מיהו המוסר המצטיין? איזיה לורד תומאס או מג'יק ג'ונסון. המספרים קובעים: תומאס. עם סטאטיסטיקה לא מתווכחים. בודאי שלא בארה"ב.

איזיה שייך לכוכבי ארבע הקטיגוריות, כמו גם מג'יק. אבל כמה שקשור למסירות עדיף איזיה על האחרים. עובדות. בבקשה: בעונת 1984־85 מסר איזיה 1123 אסיסטים — שיא באן.בי.איי. בכל הזמנים. הוא זכה בתואר עם 13.9 למשחק. ואת, למרות ש"לוקח" 1410 זריקות לסל בעונה — ב־511 יותר ממג'יק ו־700 יותר ממוריס צ'יקס מפילדלפיה, ממוצע קליעות — כ־21 נקודות למשחק בארבע שנותיו באן.בי.איי.

לאיזיה, שגובהו 1.85 מ', מהירות של רוח. שורף ממש את המגרש. חול ווקר מהניקס, חברו של איזיה כילדות בשיקאגו, אומר שהכינוי שלו הוא "גוספל". בתרגום חופשי "חבר־רוח" מאחר שהיה מהיר כמו רוח ולבסוף משאיר לך את הכדור כדי לקלוע מעמדה חופשית.

חבריו בדטרויט־פיסטונס אומרים שהחלק הכי פופולארי בגופו של תומאס זה ה...גב. שאותו הם רואים הכי הרבה באימונים.

תומאס הוא הצעיר מבין עשרה ילדים במשפחה שגדלה בגיטו של שיקאגו. כל שאר התשעה עבריינים. בעוד שתומאס הוא סופר־סטאר וגם יש לו, לא במקרה, השכלה משפטית אותה רכש במכללת אינדיאנה. כה שיחק אצל המאמן האולימפי של ארה"ב, בובי נייט.

תומאס אומר שהמקום האהוב עליו ביותר זה מגרש הכדורסל, שם הוא חופשי לעשות ככל העולה על רוחו. להצטיינות יש קבלות. חוזה ל־12 שנה עם כמיליון דולר לשנה. לגמרי לא רע לילד בן 24 שלפני עשר שנים קיבל את בגדיו "בירושה" מאחיו הגדול.

מארק איטון — מלך החוסמים

בעונה שעברה חסם מארק איטון 456 זריקות — כפול מאשר כל שחקן אחר בקבוצות האן.בי.איי. ונבחר לכדורסלן ההגנה המצטיין של השנה.

בכך עלה לכותרות אחד הסיפורים היותר מיוחדים בכדורסל האמריקני. איטון, עם מימדים של 2.24 מטר ו־132 ק"ג, "השחקן הגדול" ביותר באן.בי.איי. לזה תוסיפו מידת רגל של 56 ותבינו על איזה סדר גודל מדובר.

כינוי החיבה שלו, אם אפשר לקרוא לזה חיבה, הוא ה...קיר.

העובדה המעניינת ביותר אצלו היא שמעולם לא שיחק כדורסל. הוא ניסה לשחק שנה אחת במכללת יו.סי.אל.איי. ונכשל. למחייתו החל לעבוד כמכונאי־רכב בלוס־אנג'לס. מזלו שיחק לו כאשר מישהו דיווח עליו לפרנק ליידן, מאמנה ומנהלה של יוטה ג'אז. ליידן החליט להמר והציע לאיטון חוזה לשנה ב־65 אלף דולר. לשניהם לא היה מה להפסיד. בשביל מכונאי זה סכום אדיר. למאמן באן.בי.איי. זה "פינאטס".

ליידן אוהב להיזכר בחוויות. "כשראיתי אותו לראשונה — הוא אומר — חלפה בי המחשבה שאין שאנס... המרחק בין המוח לכפות הרגליים היה גדול מדי. אחר־כך החלו האימונים המפרכים. שעות ארוכות בכל יום. בתחילה לא הצליח לרוץ וללעוס מסטיק באותו זמן... בעונה הראשונה יכול היה לשחק רק 19 דקות במשחק. הממוצע שלו היה כ־1.5 חסימות, 4.3 נקודות למשחק ו־3.5 ריבאונדים לעונה. בשנתו השלישית כבר עלה ל־9.7 נקודות למשחק; 9.37 ריבאונדים, והעיקר 456 חסימות. 5.56 למשחק. איזה התקדמות.

איטון עצמו מספר שבמהלך השנה הראשונה חשב לנטוש. המאמץ הגופני חיסל אותו. באימון לא היה מסוגל לרוץ יותר מ־3 ק"מ. כיום הוא רץ עשרה ק"מ.

העונה הוא ללא ספק שחקן־ציר עולה באן.בי.איי. ומקווה להגיע רחוק. הוא אינו מחמיץ אף משחק.

לסיום, כרגיל, הקבלות. בעונת 1982־83 הרוויח 65 אלף דולר לעונה. עתה יש לו חוזה ארוך־טווח של 500 אלף דולר לעונה. המאמץ וההימור השתלמו.

דון נלסון, מאמנה המעולה של מילווקי־באקס, גורס שלקבוצה באן.בי.איי. צריך שני כוכבים המכסים את ארבע הקטיגוריות. ועוד שלושה מומחים. "תנו לי כוכבי ריבאונד ואנו אלופים" — הוא משוכנע.

מארק איטון
החוסם הגדול

איזיה תומאס
היריב רואה את גבו

באק ויליאמס — הלוחם על הריבאונד

מאמן מכבי תל־אביב, יצחק יעקובוביץ, מסכם את הליגה לנשים:

עונה מרתקת ומוצלחת

מאת יוסף חכם

ירד המסך על הליגה הלאומית לנשים בכדורסל קבוצת אליצור תל־אביב/קל״ת־אונו זכתה בדאבל. מאמנה של קבוצת מכבי תל־אביב, יצחק (חוקי) יעקובוביץ, מסכם את העונה ואת המאבקים שהיו הן בצמרת והן בתחתית.

יעקובוביץ, בן ה־40, מי ששיחק בקבוצת מכבי רמת־גן בשנות השישים, והיה שותף לעליית הקבוצה לליגה הלאומית בשנת 1967 החל את דרכו באימון קבוצות נוער. תחת שרביטו שיחקו מולי קצורין, מי שמאמן כיום את הפועל חולון; אפי בירנבוים, עוזר־מאמן נבחרת הנוער, ומאמן מכבי רמת־גן בעונה הבאה, וכמובן שחקנים כמו שמואל זיסמן, יאיר בן־עטר וניר רכליס.

מאמן יעקובוביץ

לאימון קבוצות נשים הגיע יעקובוביץ לפני כתשע שנים. כאשר החל לאמן את מכבי דרום רמת־חן (5 עונות רצופות); אחר־כך אימן את הפועל ת"א ואליצור ראשל"צ.

להערכתו היתה העונה אחת המוצלחות בשנים האחרונות, ומספר שחקניות צעירות כאורלי גרוסמן (אליצור ת"א), לימור מזרחי (בני־יהודה), שרית זילברמן (מכבי דרום), גלי עקריב (מכבי דרום) ואיריס צימרמן (הפועל חיפה), היו תגליות העונה.

— מה, לדעתך, היתה הקבוצה המאכזבת העונה?

* יעקובוביץ: ללא ספק היורדת לליגה הארצית, קבוצת הפועל הגליל־התחתון. היתה המאכזבת. לדעתי חוסר מזל פקד את הקבוצה שנוצחה בחמישה משחקים על חודו של סל.

באשר לאלופה ומחזיקת הגביע, אליצור תל־אביב, טוען יעקובוביץ שהקבוצה מושתתת על השחקניות הטובות ביותר בליגה, בניכובה של ענת דרייגור. "לפי דעתי היא השחקנית הטובה שהיתה אי־פעם בארץ. אף שחקנית בארץ לא יכולה להגיע ל־50 אחוז מיכולתה. בנוסף לה יש לציין את אורית ליטני ואורלי גרוסמן הצעירה. באשר לקבוצתי, מכבי תל־אביב, שהוכיחה במקום השני היא ללא ספק מבורכת. הקבוצה שסיימה במקום השלישי, הפועל חיפה, היתה מרוחקת עד כי חמש נקודות ממנה" — אומר יעקובוביץ.

"העולה לליגה הלאומית, בני־יהודה תל־אביב, היתה הפתעה נעימה רק בסיבוב הראשון, אותו פתחה בהתלהבות. בסיבוב השני נחלשה". לזכותה של בני־יהודה, מרגיש יעקובוביץ, יש לומר שלמשחקיה הביתיים הגיעו כ־400 צופים וזו ברכה.

— מי, לדעתך, המאמן המצטיין של העונה?

* יעקובוביץ: לדעתי, רב בינשטוק, מאמן קבוצת אליצור ראשון־לציון. מאמן זה קיבל את הקבוצה במחזור ה־9 עם שני נצחונות בלבד ובסיום העונה הובילה לחוף מבטחים, עם תשעה נצחונות.

— האם אתה שואף לאמן אי־פעם את הנבחרת הלאומית לנשים?

* יעקובוביץ: אומר לך את האמת: אני מסתפק במה שיש לי בליגה.

חמישיות העונה

- * ענת דרייגור (אליצור ת"א).
- * דניאלה גורן (אליצור ראשל"צ).
- * אלומה גורן (הפועל גבעת־חיים).
- * אורלי קטנן (מכבי תל־אביב).
- * לימור מזרחי (בני־יהודה ת"א).

הטבלה הסופית
(אחרי 20 מחזורים)

1.	אליצור ת"א	1903:1281	42
2.	מכבי ת"א	1659:1366	41
3.	הפועל חיפה	1619:1379	36
4.	מכבי דרום	1478:1444	35
5.	הפ.גבעת־חיים	1547:1460	34
6.	הפ.ירושלים	1451:1509	34
7.	בני־יהודה	1337:1326	34
8.	הפ. ת"א	1427:1489	31
9.	אל.ראשל"צ	1375:1556	31
10.	הפ. ג.התחתון	1381:1471	30
11.	אל.ק.אונו	1444:1710	26
12.	הפ. קישון	1184:1781	22

שמואל רוזנטל, מאמן הפועל לוד, מנתח:

שש קבוצות יאבקו על שלושת הכרטיסים

המאבק העיקרי הוא בין בית"ר נתניה, בית"ר תל־אביב, הפועל לוד ומכבי עמידר, אבל אסור לזלזל בהפועל חדרה והפועל חולון ★ הספסל יהיה חשוב במשחקי־ההכרעה בפיניש ★ דור־מכסיקו 70' משתלט על הכדורגל

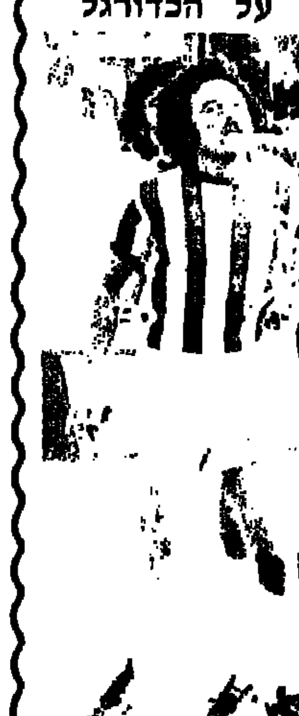

מאת יצחק ויסהוף

צמרת הליגה הארצית בכדורגל סבוכה ומלאת הפתעות, בדיוק כמו צמרת הליגה הלאומית. בעוד שבליגה הלאומית מתמודדות ארבע קבוצות על תואר האליפות הרי שבליגה הארצית המאבק מתנהל בין חמש־שש קבוצות, על שלושת הכרטיסים לעלייה לליגה הלאומית.

קבוצת הפועל לוד ניצבת במקום השלישי ולה רק 4 נקודות פחות ממוליכת הטבלה, בית"ר נתניה (47). את הפועל לוד מאמן זו השנה הראשונה שמואל רוזנטל.

הכדורגלן, בעל העבר הבין־לאומי העשיר ושיחק גם כמקצוען בקבוצת מנשנגלאדבאך הגרמנית, היה שותף לפני חמש עונות לעליית הפועל לוד לליגה הלאומית. רוזנטל שיחק בקבוצה שנתיים בלאומית ובשנת הירידה נעדר בגלל פציעה.

— האם צפונה הליגה הארצית בחובה הפתעות?

● רוזנטל: אם לפני שני מחזורים נראה היה כי קבוצות בית"ר נתניה ות"א הבטיחו את עלייתן ללאומית. באו שני המחזורים האחרונים והפכו את הקערה. כל ארבע הקבוצות הנמצאות כיום בצמרת — בית"ר נתניה, בית"ר ת"א, הפועל לוד ומכבי רמת־עמידר — אינן בטוחות. גם לבית"ר נתניה, לה יש 5 נקודות יותר מאשר לקבוצה במקום הרביעי, אינה בטוחה בעלייתה. אני מוציא גם מכלל אפשרות שקבוצות הפועל חדרה והפועל חולון יצטרפו למאבק.

שיעורי בית

— עד לפני כמה מחזורים נראה היה שבית"ר נתניה ובית"ר ת"א הבטיחו את עלייתן?

● רוזנטל: בליגה כה ארוכה, הנמשכת 30 מחזורים, צריך לדעת לתכנן את הפיניש. אז יש לתת את כל הכח שיש לך. נראה לי שבית"ר נתניה עברה כבר את השיא וכיום היא משלמת את מחיר ההצלחה הגדולה בתחילת העונה. גם את בית"ר ת"א סינוור הנצחון הגבוה על הפועל לוד (5:0). אנו הפקנו לקחים. ואילו בית"ר ת"א סיימה את שני משחקיה לאחר־מכן בתיקו. זה מראה על רפיון, ועל מחשבה כאילו ה־5:0 העלה אותה ליגה. לוד עשתה שיעורי־בית טובים. והפקנו לקח מצויין.

— מדוע חוסר יציבות בולט כל כך בקבוצות הצמרת בארצית?

● רוזנטל: לכל קבוצה יש את התקופה הטובה והרעה שלה. לכל קבוצה חשוב להתגבר על תקופות רעות. כיום, בית"ר נתניה היא בתקופה לא טובה. ואת בית"ר ת"א צריך לבחון במשחק החוץ הבא שלה. הנקודה החשובה אצל הקבוצות האלה היא במלאי של השחקנים העומדים לרשותן. אם יש 4־5 שחקני־ספסל טובים — יצליחו. על ספסל הפועל לוד יושבים כיום שחקנים כמו רפי אליהו, יובל ברדוגו ואורי בנוריס. אלה שחקנים שהופיעו בעבר בליגה הלאומית. ואלה השחקנים שיקבעו את פני הקבוצה בעתיד.

— האם עברה הפועל לוד את התקופה הקשה שלה?

● רוזנטל: לנו היה משבר באמצע הליגה. אורי בנוריס ויובל ברדוגו היו פצועים. הבאנו את רפי אליהו ורפי שמואל. כיום אנו בהרכב מלא. יש תחרות בריאה בקבוצה ואני תקווה כי רוטציה־השחקנים תביא לנו יתרון.

— מה הרמה של קבוצות הצמרת בארצית?

● רוזנטל: הרמה בין שש הראשונות היא פחות או יותר שווה. ההבדל העיקרי הוא בשחקני הספסל. הנקודה השנייה היא בנסיון, והיא שתיקבע לגבי ההכרעה. שחקנים שכבר עברו את הליגה הלאומית משופשפים יותר. מי שכבר עבר מאבקים נגד ירידה ועליה מחושל יותר. לכן קבוצה שתטעה פחות תעלה ליגה. לפי הערכתי שלוש הקבוצות שיהיו שלושה מחזורים לפני הסיום בשלושת המקומות הראשונים יעלו ללאומית.

ראשית כל לעלות

— האם יש הבדל בין הצמרת הארצית לתחתית הלאומית?

● רוזנטל: בעקרון אין. קבוצות שעולות מהארצית ללאומית מגלות מוטיבציה רבה יותר מקבוצות תחתית. או מרכז טבלת הליגה הלאומית. קבוצה שתחזק עצמה בצורה טובה תתקע יתד בלאומית. בלוד לא מדברים כיום על הליגה הלאומית. קודם כל רוצים להעפיל ליגה זו. ולאחר מכן להיערך.

— האם העובדה ששייע פייגנבוים ושמואל רוזנטל מאמנים קבוצות מצליחות מוכיחה משהו?

● רוזנטל: לא רק פייגנבוים ורוזנטל מאמנים. יש עוד מאמנים בליגה הלאומית כמו צבי רוזן, יצחק שום, מוטלה שפיגלר, גיורא שפיגל ואחרים. הדור של מכסיקו־70 מתחיל לשלוט. ככל שנצליח להפוך את הכדורגל לאטרקטיבי ניתן יהיה לזקוף זאת לזכותנו ונוכיח כי הערכים אותם ספגנו מעמנואל שפר בשנת 1970 לא היו לריק ונעשה מאמץ להעבירם הלאה.

בנוסף לכך מאמנים שאימנו אותי בעבר הם כיום מתחרים. וגם חלק מהשחקנים שמשחקים כיום בקבוצות שיחקו נגדי או לצידי. זה דבר נפלא שאתה מביא את המערכת משני צידי המתרס — הדגיש רוזנטל.

הרב טואף: ביקור האפיפיור יצמצם את האנטישמיות הדתית

רומא. — הרב הראשי של רומא אליהו טואף, הביע אמש את דעתו, כי לביקורו של האפיפיור בבית הכנסת ברומא, תהיה „תוצאה חשובה: צמצום ניכר של האנטישמיות מהסוג הדתי".

במסיבת עיתונאים הביע מארחו של האפיפיור יוחנן־פאולוס, את שביעות רצונם של יהודי רומא, ואמר כי האירוע יביא ל„יחסים חדשים, מבוססים על השוויון, הכבוד וההוקרה, שלושה יסודות שלא היו קיימים עוד לפני 30 שנה בלבד" בין יהודים וקתולים.

ישנם סימנים

שאלת היחסים הדיפלומטיים בין הוותיקן ומדינת ישראל לא הועלתה בשיחה הפרטית שקיים הרב עם האפיפיור. אולם, הרב טואף סבור כי אירוע זה לו מייחלים היהודים ברחבי העולם „איננו רחוק: סימנים רבים נותנים לנו לחשוב כי הדבר ייעשה".

הרב הראשי של צרפת, שמואל סירה, טילפן אתמול לרב טואף כדי לברכו ולהביע את תמיכת הרבנות הצרפתית במעשיו.

הרב טואף אישר, כי יבוא ב־27 באוקטובר לעיר אסיזי שבאיטליה, שם יתנהל יום של תפילות למען השלום, ביוזמת האפיפיור.

האפיפיור הופתע לטובה

הן ראשי הקהילה היהודית והן כמרים בותיקן, בירכו על הביקור ללא־תקדים של האפיפיור בבית הכנסת ברומא, וראו בצעד הזה נקודת מפנה ביחסים בין שתי הדתות תוך סיום 2000 שנה של חוסר־אמון וחיכוכים בין קתולים ויהודים.

טוליה צבי, נשיאת איחוד הקהילות היהודיות באיטליה אמרה ל„רויטר", כי התגובה בקרב יהודי איטליה היא שהטקס התקיים בצורה מכובדת, תוך התרגשות עמוקה.

מקור בותיקן המקורב לאפיפיור אמר, כי יוחנן־פאולוס הופתע לטובה מקבלת הפנים לה זכה מן היהודים בבית הכנסת ומתגובתם החיובית לגינוי החריף שלו נגד האנטי־שמיות. „אתה יכולת לראות זאת על פניהם. כמה מהם בכו", אמר המקור הבכיר.

גב' צבי וגם המקור הותיקן אמרו כי הביקור יתרום תרומה חשובה להריפת האנטישמיות, לפחות את זו שבקרב הקתולים. (ע"ר, ע"צ)

הנשיא לשגריר ספרד: ברוך הבא לאחר חמש מאות שנה

„ברוך הבא לאחר חמש מאות שנה" — במילים אלה הקביל אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג את פני שגרירה הראשון של ספרד בישראל, פדרו לופז אגירבנגואה, שהגיש את כתב האמנתו לנשיא, במשכן נשיאי ישראל בירושלים.

במהלך טקס הגשת כתב האמנה השמיעה תזמורת משטרת ישראל את המנוני שתי המדינות, ומשמר כבוד של צוערי חיל הים, במדיהם הצחורים, דגל את נשקו לכבוד השגריר החדש.

ברחבת הכניסה למשכן הנשיא התנופפו דגלי ספרד וישראל לראשונה בירושלים.

השגריר הספרדי הביא לנשיא הרצוג ברכה מאת מלך ספרד חואן קרלוס, והביע תקווה להתפתחות היחסים בין שתי המדינות ולהידוק הקשרים הידידותיים ביניהן.

הנשיא הרצוג ציין בסיפוק את עובדת חידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וספרד. בציינו כי היום „נחתם סופית פרק הניכור והניגוד בין עם ישראל לבין עם ספרד, אשר החל לפני 500 שנה בעת גירוש ספרד".

הרצוג הוסיף, שגירוש ספרד הביא לקיצה של תקופה ארוכה ופוריה של שיתוף פעולה בין שני העמים.

שעה קלה קודם לכן קיבל הנשיא הרצוג את כתב האמנתו של שגריר פרו ג. פרננדז גורדז, שנכנס לתפקידו החדש בישראל. (עתים)

מתנחלים היכו חברי־כנסת

(המשך בעמוד 1)

לאחר כשעה הגיעה למקום קבוצת חיילים ומפקדם הורה למתנחלים לסלק את האבנים. הם סירבו והחיילים החלו בפינוי האבנים, אך המתנחלים החזירו את האבנים למקומן. לאחר מכן הגיעה תגבורות של תומכי הרב כהנא, נושאי דגלי ישראל, שהחלו לשיר שירים לאומיים המבשרים את תפישת השלטון בידי כהנא.

„להרוג אתכם"

אלוף הפיקוד, אהוד ברק, הגיע למקום והורה לחיילים לפנות דרך לחברי־הכנסת ולאישים הפלשתינים המוזמנים ולאישי־הציבור הישראלים האחרים שהתעכבו במחסום. החיילים הקיפו את חברי־הכנסת ואת האישים הפלשתינים, את החיילים הקיפו המתנחלים כשהם קוראים קריאות בוז כנוסח: „אשפיסטים", „בוגדים", „חברון ליהודים" ו„צריכים להרוג אתכם לפני הערבים".

כאשר פונה בדרך זאת אורי אבנרי, התנפלו עליו מאחור. כמה מתנחלים, ירקו עליו והיכו בו ואחד מהם הפילו מן הטרסה שעליה בנוי הכביש. אלוף הפיקוד התנצל בפני אורי אבנרי על התקרית.

כתבנו מעיר, כי בין המתנחלים שארגנו את המחסום היו אישים הנושאים משרות רשמיות בקרית־ארבע, ובראשם ראש המועצה המקומית, שלום ואך.

הפגנה אלימה

לפני־כן הייתה הפגנה אלימה של תלמידי הפוליטכניון בחברון. הם הקימו מחסום של צמיגים בוערים על הכביש. חיילי צה"ל פרצו לתוך האוניברסיטה אחרי שנכשל מו"מ עם ההנהלה לפנות את המוסד בשקט.

בהתפרצות נפצע איש מג"ב וכמה סטודנטים, כולם פצעים קלים ביותר.

באוניברסיטה נמצאו כרזות ובהן תמונת ערפאת, חוברות הסבר להכנת בקבוקי תבערה וכמות גדולה של בקבוקי תבערה שהוכנו על הגג.

החיילים עצרו 70 מתלמידי הפוליטכניון.

מודעי יצטרך להחליט

(המשך בעמוד 1)

וכל אשר הסכים לומר לעיתונאים הוא: „אני מרגיש בבית". בנמל התעופה עבר פלאטו־שרון את ביקורת הדרכונים והמכס ללא כל עיכובים, והקהל בשדה־התעופה, שזיהה אותו עקב המהומה שנוצרה סביבו, קיבל אותו באהדה.

אמש לא הגיע פלטו־שרון לביתו בסביון, שהיה חשוך.

שמואל פלאטו־שרון נעצר ב־27 באוקטובר 1985, על־פי בקשת האינטרפול, בעת ששהה במילאנו. הוא טען אז, כי נעשה לו עוול וכי הגיע למילאנו בדרכו לסייע לציידת הנאצים, ביאטה קלארספלד, על־פי בקשתה. הוא נעצר ונכלא בכלא במילאנו, שם ישב 5 חודשים.

ב־21 למרץ 1986 נאות בית־המשפט באיטליה לשחרר בערבות את פלאטו־שרון, בתנאי שיפקיד את דרכונו במשטרה. שרון מבוקש על־ידי שלטונות צרפת באשמת הונאה בסכומים של מליוני דולרים. בקשת ההסגרה עומדת נגדו מאז שנת 1976. מאז נעצר שרון במילאנו, לפני פחות משישה חודשים, נמנעו ממשלת ישראל והמשטרה מלהתערב במעצר או לדרוש הסגרתו לישראל, חרף בקשות חוזרות ונשנות של רעייתו אנט ושל גורמים נוספים.

הפרת אמון

הימלטותו של פלטו־שרון מאיטליה, מהווה הפרה־גסה של האמון שרחשו לו שלטונותיה של ארץ זו. הוא שב לארץ תחת מסמכים מזויפים כשהוא מנצל בערמה את החופש המוגבל שהעניקו לו האיטלקים — אומרים מקורות משפטיים.

לישראל הסכם הסגרה בר תוקף עם איטליה, מאחר ובשנת 1967 נחתם הסכם רב־צדדי להסגרה עם מדינות אירופה המערבית. עם זאת קיימת בעיה קשה הנובעת מתיקון בחוק ההסגרה שנתקבל בעת כהונתה של ממשלת בגין, אין להסגיר אזרחים ישראלים לידי ממשלות זרות, אלא לשפטם כאן.

המשפטן פרופ' ש.ז. פלר, משפטן בר־סמכא בדיני־הסגרה, מציין, כי בתחום הליכי ההסגרה, שלא כמו בתחום ההליכים הפליליים, שיחרור עציר על־ידי מתן ערובה, הינו חריג. „מדובר כאדם שנמלט ממתן דין ומבוקש עתה כדי לתת את הדין" — הוא אומר.

פרופ' פלר מדגיש, כי עצם כניסתו של פלטו שרון לישראל נעשתה במרמה.

לכאורה, עשוי פלטו שרון להיות חסין מהסגרה לצרפת; גם זאת עקב התיקון בחוק ההסגרה. על פי הכללים הנהוגים, יהיה על שר המשפטים החדש יצחק מודעי להכריע על סמך החומר המשפטי אם להסגיר את פלטו־שרון לידי מבקשיו. במקרה ומודעי ימצא את שרון בר־הסגרה, הוא יבקש מהיועץ המשפטי לממשלה לפנות לבית המשפט, כדי שזה יחליט על נקיטת הצעדים הדרושים.

משרד החוץ האיטלקי מסר אמש, ללא תגובה על בריחתו של שמואל פלאטו־שרון.

הסכמי השכר

(המשך בעמוד 1)

הכנסת, בשבוע שעבר.

התמודדות מהירה

על שר־האוצר המיועד משה ניסים יהיה להתמודד במהרה עם כל הבעיות הכרוכות במו"מ על הסכמי השכר החודשים, במאמץ להעביר בכנסת את החקיקה הקשורה למסים חדשים ונוכח האיום של חריגות בתקציב.

ניסים אמר אתמול שהוא יסתייע בעצה מיצחק מודעי ושהוא מצפה לשיתוף־פעולה מלא עם ראש הממשלה, שמעון פרס. שר־האוצר המיועד, קיבל אתמול את „ברכתו" של ראש־הממשלה לשעבר, מנחם בגין.

ניסים: סליחה, טעיתי

שר־האוצר המיועד לא הסתיר את אי־נוחותו מעזיבת משרד־המשפטים ואת חוסר הידע שלו בענייני כלכלה. הוא אמר, שיהיה מוכן ללמוד כל נושא ושהדבר אפשרי. הוא הודה, שבזמנו התנגד לתוכנית הכלכלית מתוך טעות, שכן, לדבריו, הציבור היה מוכן להקריב קורבנות למען יציבות כלכלית. לפיכך לא צפויים שינויים במהלך התוכנית בחודשים הקרובים.

הבהרת הליכוד

ראש־הממשלה, שמעון פרס, הבהיר אתמול חד־משמעית, כי „כל עוד תתקיים ממשלת אחדות הלאומית, יצחק מודעי לא ישוב לתפקיד שר־האוצר". ההבהרה נמסרה על־ידי יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת, אורי סביר, בתגובה על מכתבו של מ"מ ראש־הממשלה, יצחק שמיר.

במכתב ששיגר אתמול שמיר לפרס, חזר שמיר על עמדת הליכוד „למען הסדר הטוב ולמען הסר ספק", שמיר ציין, כי הליכוד רואה את פסילתו האישית של מודעי וכפר בזכותו של המערך לשנות את ההסכם הקואליציוני, או להוסיף בו תנאים באופן חד־צדדי. כן קבע שמיר, כי „הן ההודעה כי ראש־הממשלה יפטר את השר מודעי והן הדרישה להעבירו מתפקידו כשר־האוצר, היוו הפרה של ההסכם הקואליציוני".

מקורבי שמיר העירו, כי מדובר בהרצאת עמדת הליכוד גרידא וכי אין משמעות המכתב התכחשות להסכמת שמיר שניתנה שלשום בלילה לפרס, כי חילופי התפקידים בין מודעי וניסים יהיו לכל תקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית.

גם בתגובה מטעם לשכת ראש הממשלה נאמר, כי אין כוונה לחדש את הפולמוס עם הליכוד או עם שמיר. הוזכר, עם זאת, שגם אחרים מראשי הליכוד ושריו נקטו בעמדה, לפיה החילופים הם עד סוף הקדנציה של הממשלה.

אצל פלאטו בבית

(המשך בעמוד 1)

פלאטו שרון נראה רגוע מאוד בבית בתו, מילדה גולן, בהרצליה. שלושת נכדיו כבר שכבו לישון. על השולחן בקבוק שמפניה ענק שכל הנכנס מתכבד בו בכוסית.

„אני מרגיש חופשי ובבית. ואני כבר לא מפחד יותר אבל יותר לא אקח סיכונים ולא אסע יותר לחו"ל. אני לא מאוכזב מהמדינה, למרות שלדעתי המשטרה היא שהסגירה אותי לידי האיטלקים".

פלאטו שרון מאשים את ישראל ואיטליה בפיראטיות בחטיפתו ואומר: „יצאתי מהמדינה אורח חופשי, עם דרכון ישראלי. אז למה מסרו אותי לאיטליה? אני לא רוצה לתת שמות אלה שהסגירו אותי. הטלתי על פרקליטי לחקור את העניין. יש לי שומר־ראש ואני חושש שיחטפו אותי. עברתי תקופה קשה בבית־הסוהר, איבדתי 10 ק"ג ממשקלי, אבל עודדו אותי מכתבים רבים שקיבלתי מישראל. מדי יום קיבלתי 50 מכתבים ומנהל בית־הסוהר אמר לי יום אחד, שקיבלתי מכתבים יותר מכל אוכלוסיית האסירים. ידעתי כל הזמן על המאבקים שמנהלת משפחתי לשחרורי".

בתגובה לשאלה אם יש קשר בין חילופי השלטון בצרפת לבין שחרורו בערבות באיטליה, באותו יום, אמר פלאטו שרון: „כן, עכשיו החברים שלי בצרפת בשלטון. מיד עם הגיעי לישראל התקשרתי לצרפת לאמצעי התקשורת והם יודעים איפה אני, ואני מוכן להישפט בארץ. אם ימצאו שאני אשם — שיסגירו אותי לצרפת. מחר בבוקר אני מתכוון לעלות לירושלים לכותל. האשה אנט והבן הקטן יואב, וכן אמי, מגיעים מחר מפאריס להצטרף אלי בישראל. נרגשתי מקבלת־הפנים החמה בשדה־התעופה בלוד. המשטרה אמרה לי: „ברוך הבא לישראל, שב תרגיש בבית"".

פלאטו שרון, למרות אדיבותו, לא הסכים לחשוף את הדרך בה הצליח להימלט מאיטליה וטען, כי אף אחד לא ידע על־כך, אפילו לא אשתו. הכל היה בפרוטקציה.

„היום אני מרגיש באופן מעשי מה זאת מדינת מקלט יהודית", אמר. כשביקש ממנו הצלם להצטלם יחד עם דרכונו, הוא טען שהוברח לארץ ללא דרכון.

יעקבי מצפה שנסים

(המשך בעמוד 1)

בהסכם הקואליציוני, היא אישית. לכן מודעי אינו חייב לפרוש מחברותו בקבינט עם פרישתו מתיק האוצר. אולם משמעות הדבר היא, ששר־האוצר לא ישתתף בישיבות הקבינט.

ראש־הממשלה, שמעון פרס, וממלא מקומו, יצחק שמיר, אינם נוטים להכניס שינויים בהרכב הקבינט, כדי לאפשר את השתתפותו של נסים, זאת מאחר, שאין ברצונם לגרום לזעזועים קואליציוניים חדשים. ראש־הממשלה אינו מתכוון להתערב בעניין זה מאחר שמדובר במינויים שבתחום אחריות הליכוד. שמיר אמר אתמול בראיון טלוויזיה, כי מדובר בעניין השייך לליבראלים, כלומר, אם הליבראלים ירצו, יוכל ניסים להחליף את מודעי גם בקבינט.

נראה, כי פרס ושמיר כאחד אינם סבורים, שנוכחותו של שר־האוצר מתחייבת בישיבות הקבינט, המוקדשות, בדרך־כלל לענייני ביטחון. הליבראלים סבורים, לעומת זאת, ששר־האוצר חייב להשתתף בישיבות הקבינט. אך אין לבקש את פרישתו של מודעי.

אם תעמוד על הפרק תוספת משה נסים לקבינט כחבר ה־11, בתוקף תפקידו כשר־האוצר, יוסיף גם המערך שר מטעמו, שר זה יהיה שר־הכלכלה והתכנון, גד יעקבי. הנושא עימו מכתב התחייבות מראש־הממשלה, שמעון פרס, שניתן לו ערב כינון ממשלת האחדות. מכתב זה קובע: שאם הקבינט יורחב בעוד חבר מכל צד, יעקבי יהיה הנציג הבא הנוסף של המערך בקבינט.

בעיה ב„איכילוב" — שליש מהמאושפזים קשישים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול לרגל מלאות 25 שנים לקיום בה"ח איכילוב נמסר, כי למוסד אישפוזי זה יש בעיה מיוחדת — 34% מכלל המאושפזים מ־1983 היו קשישים, העובדה משפיעה על משך השהיה בבית החולים ועל סוג הטיפול. מבחינה זו „איכילוב" הוא יוצא מהכלל. מסיכוי ההיכר אחרים — המוסד מתפתח בעיקר הודות לתרומות. בתרומה של 2 מיליון דולר יפתח בעוד שנתיים מרכז גריאטרי. גם מתרומות רוכשים מאיץ קוי לטיפול בחולי סרטן. הודות לתרומות ידידי איכילוב עומדים לפתוח גם בנק קרניות לטיפול בעיניים.

לא מכבר הופעל מרכז לטיפול השן, הכוונה להשתלות שיניים וכן עצם הלסת. מתרומות מרחיבים את בה"ח רוקח. על כל שקל שנותן משרד הבריאות צריך „להתרים" מהציבור חצי שקל.

היחידה לטיפולי בית של איכילוב היתה לשם דבר, לדברי מנהל המרכז הרפואי העירוני — פרופ' רון רוזין. באיכילוב כ־550 מיטות כלליות, 42 סיעודיות, 64 מיטות יום, ברוקח — 211 מיטות ו־19 דיאליזה בבית היולדות 152 מיטות. סה"כ למעלה מ־900 מיטות כלליות, 42 סיעודיות, 77 מיטות יום.

בפגישה עם הכתבים השתתף שר הבריאות מ. גור וכן ראש עיריית ת"א שלמה להט.

הבדיקות באתר שיבטה לתחנת כוח גרעינית יושלמו עד סוף השנה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עבודות הבדיקה באתר המיועד לתחנת הכוח הגרעינית בשיבטה יושלמו עד סוף השנה. כך מסר אתמול מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי שהיה אורח אגודת העיתונאים בחיפה.

חופי אמר, כי טרם נתקבלו האישורים המתאימים לשטח אך הבדיקות הגיאולוגיות והסיסמולוגיות הדרושות עומדות לפני סיום. הוא מסר עוד, כי החברה החלה גם בבדיקת אתרים שונים באיזור הכנרת להקמת תחנת כוח בשאיבה, וסיפר כי החברה תקים השנה תחנת כוח נוספת באיזור גוש שגב הפועלת על ידי טורבינות רוח.

בהתייחסו לחובות חברת החשמל המזרח ירושלמית אמר חופי, כי חברת החשמל עיקלה את נכסי חברת החשמל המזרח ירושלמית ואת חשבונות הבנק שלה, כדי למנוע מצב בו יועבר רכוש החברה לגורם אחר.

לדבריו, מסתכמים חובות חברה זו לחברת החשמל, בכ־14 מיליון ש"ח ובתום החודש יגיעו ל־17 מיליון ש"ח.

בעייה פוליטית

הוא ציין כי בזכות העיקולים על חשבונות הבנקים של החברה המזרח ירושלמית הצליחה חברת החשמל לגבות סכום של 2.6 מיליון ש"ח עד כה ואמר, כי הבעיה הינה לא רק עיסקית אלא גם פוליטית.

בהתייחסו לבניית הארובה בתחנת זיקים אמר מנכ"ל החברה, כי העבודה הוצאה ממספנות ישראל על ידי חברת בן יקר את שזכתה במכרז חברת החשמל, וזאת כמובן, שחברת החשמל לא היתה מוכנה להעמיד עצמה במצב של בת ערובה, ולאחר שהשקיעה כסף רב.

רק חלק מהכבישים האדומים יורחב בשל קיצוץ חד בתקציב

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

תקציב אחזקת הכבישים ירד באופן חריף בשנה זו, אמר יהודה כהן מנכ"ל מע"ץ בפגישה עם כתבים לענייני תחבורה שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב.

מהנתונים שנמסרו אפשר ללמוד, כי בשנת התקציב 1986 חלה ירידה בתקציב הוצאות אחזקת דרכים עד כדי מחצית לעומת 1977, בעוד שאורך הכבישים שבהשגחת מע"ץ גדל בכ־30% ומספר כלי רכב עלה מ־450 ל־791 אלף.

בתנאים שנוצרו נוקטת מע"ץ במדיניות ריכוז המאמצים לסיום עבודות שיקום והרחבת כבישים אדומים. השנה תסתיים עבודת שיקום של 95 ק"מ כבישים אדומים, מתוך כ־200 ק"מ הזקוקים לשיפוץ.

השנה תסתיים העבודה בקטעי כבישים בראש פינה־מטולה, קיבוץ להב־גיטאות־עין שרה, מחלף מסובים, מחלף גבעת שמואל־בני־ברק, קטע אשקלון־אשדוד, מורשה־כפר קסם, מבוא־חמה־מגשימים, ועוד. השנה תחול סלילת כביש כניסה חדש לירושלים מבין שמן, דרך בית אריה, בית אורות, ירושלים.

בתשובה לשאלת כתבים בדבר פיטורי עובדים אמר מנכ"ל מע"ץ כי התוכנית נמצאת בבג"ץ, שכן אסור לפטר עובדים כשאת העבודה עומדים למסור לקבלנים פרטיים. דובר בפיטורי 260 איש מבין 1250 אנשי צוות. „מכסת הפיטורין" לא היתה מלווה בהצעת צימצום תפקידי מע"ץ דבר המעמיד בספק אפשרות ביצוע.

ה„שוק" החליט על צעדים נגד לוב; מתנגד לפעולה צבאית אמריקנית

הגבלות על חופש התנועה של דיפלומטים לובים וצימצום מספרם ■ אמברגו על משלוחי נשק ללוב והחמרת התנאים למתן אשרות כניסה של אזרחים לוביים למדינות ה„שוק"

האג. — השוק האירופי המשותף נכנע אמש ללחץ אמריקני, ו־12 המדינות החברות בו החליטו לנקוט צעדים נגד לוב, ואם יהיה צורך בכך גם נגד מדינות אחרות, המעורבות בתמיכה בטרור.

בהודעה שפורסמה בתום דיוני שרי החוץ שנערכו בהאג, נמסר כי הוחלט על צעדים:

● הגבלות על חופש התנועה של נציגים הדיפלומטיים והקונסולריים של לוב במדינות השוק האירופי.

● צמצום במספר הנציגים הדיפלומטיים הלוביים במדינות השוק.

● החמרת התנאים למתן אשרות כניסה לאזרחים לוביים.

● אמברגו על משלוחי נשק ללוב.

עם זאת סרבו שרי החוץ של השוק להתמך בהתערבות צבאית אמריקנית נגד לוב.

בהודעה המסכמת, קראו השרים ללוב להתנער מהטרור הבינלאומי, וקריאה עקיפה לארה"ב להמנע מפעולה צבאית, נגד לוב. 12 המדינות קראו להתאפקות לכל הצדדים, כדי למנוע הסלמה נוספת המתיחות באזור.

בהודעה דחו שרי השוק האירופי תוקף את האיומים הלוביים לפגוע בערים אירופיים, כתגמול על התקפה אמריקנית כלשהי. הם אמרו, כי איומים אלה „מעודדים אלימות בכוונה־תחילה ומאיימים מדיין על אירופה. כל פעולה מסוג זה תיתקל בתגובה נמרצת מצד 12 המדינות".

דיפלומטים אמרו, כי השרים מקווים שהתגובה התקיפה של השוק על סדרת הפגיעות נגד יעדים אמריקנים, תשכנע את ארה"ב כי בעלות בריתה באירופה אכן מוכנות לסייע במאבק נגד האלימות והטרור.

חוליות־מתאבדים

בעוד בעלות בריתה של ארה"ב במערב־אירופה עושות מאמצים למנוע עימות בין ואשינגטון לטריפולי, הודיעה לוב כי חוליות־מתאבדים שלה עומדות הכן כדי להלום בארה"ב ובבעלות בריתה, אם יהיה צורך בכך.

סוכנות הידיעות הלובית מסרה, כי „חוליות קומנדו של מתאבדים מוכנות בעולם כולו להתיצב מול כל תוקפנות נגד לוב, ותגובתן האלימה תקיף את כל האינטרסים האמריקנים בעולם".

הצי האמריקני הו־6 כולו, המקיף 30 אוניות מלחמה, 170 מטוסי קרב ו־20 אלף חייל, ממשיך לעמוד בכוננות בים התיכון, מוכן לפעול אם יקבל הוראות לעשות כן.

חברות זרות מסויימות בלוב החלו לפנות את בני המשפחות של עובדיהן שם, אולם דיפלומטים מערביים אמרו, כי אין יציאה המונית.

בריטניה יעצה ל־5000 נתיניה בלוב לשקול, אם עליהן להישאר בלוב, אולם שגרירות איטליה לא נקטה צעד דומה.

בינתיים נמסר מוושינגטון, כי מימשל רייגן הטיל איפול רשמי על תוכניותיו בדבר פעולה צבאית אפשרית נגד לוב.

דובר הבית הלבן לארי ספיקס הכחיש שהנשיא נפגש אתמול עם יועציו לבטחון לאומי, כדי לדון באפשרות להלום בלוב.

אם קאדפי יתנהג יפה

השליח האמריקני לאירופה ג'ון וייטהד אמר, כי ארצות הברית מוכנה לוותר על כל פעולת תגמול נגד לוב, אם מועמר קאדפי יפסיק את תמיכת ממשלתו בפעולות טירור. לדבריו, קאדפי יכול לעשות זאת „פשוט על ידי ביטול כל פיגועי הטירור שהוא מתכנן עתה".

וייטהד אמר, כי סוכני ביון אמריקנים חשפו „עשרות פיגועי טירור מתוכננים ברחבי העולם. כל הפיגועים האלה מתוכננים על־ידי קאדאפי ואנשיו".

בבסיסי טילים באירופה — מטרה

טריפולי הודיעה בינתיים, כי הוא רואה בבסיסי הטילים האמריקנים באירופה מטרות שהצבא הלובי יפעל נגדם אם תפתח ארה"ב במבצע צבאי נגד לוב.

הלובים מזהירים, כי התקפה אמריקנית „עלולה להביא למלחמת עולם שלישית".

מטוס הפצצה מדגם F־111 ממריא מהבסיס האמריקני לקנהית' שבאנגליה – במסגרת תמרונים הקשורים עם האיום האמריקני על לוב. בריטניה הסכימה לאפשר למפציצים אמריקניים להמריא מבסיסיה למשימות נגד לוב כאשר הדבר יידרש. (צילום: אי.פי.)

שגרירות ישראל בקהיר רכשה 5 מכוניות משוריינות

מוסר עיתון כוויתי ■ חקירת הרצח ביריד במבוי סתום

כוויית. — לשגרירות ישראל בקהיר הגיעו 5 מכוניות משוריינות מדגמים שונים — מוסר העיתון הכוויתי „אל אנבאא".

המכוניות נועדו להעברת אנשי השגרירות שביקשו ממחלקת הרישוי בקהיר ובגיזה רשיון למכוניות והחלפת המספרים.

הדבר נעשה במסגרת תוכנית בטחון לשמירה על חיי העובדים.

החקירות בתקרית היריד הגיעו למבוי סתום. בחקירות התברר כי ל־30 החשודים שנעצרו בנמל התעופה בקהיר ובנמלי אלכסנדריה וסואץ אין כל קשר למאורע.

כעת מחפשים 3 אנשים, אחד מהם קצין בכיר לשעבר. הוכח כי הוא נמלט פחות משעתיים לאחר התקרית. מחפשים שני מצרים שפעלו בשורות ההתנגדות הפלשתינית ועברו אימונים קבוצתיים מיוחדים במחנה בתימן.

התקרית ביריד היתה מכוונת נגד השגריר הישראלי שנהג לנסוע במכונית זו בתקופה בה התקיים היריד. (ע"מ)

שלושה מסורבי עלייה שזכו בהיתר יציאה נעצרו יומיים לפני עלייתם

ישי גולדשטיין, אשתו ליזה ואחיו גריגורי, קיבלו אישורי יציאה בעקבות התערבותו של הסנטור הקנדי

מוסקבה. — שלושה יהודים סובייטיים, שקיבלו היתרי עליה בעקבות פניה של הסנטור האמריקני אדוארד קנדי, נעצרו אתמול בידי המשטרה, יומיים לפני שעמדו לעלות ארצה, גילה מסורב העליה אלכסנדר לרנר.

ישי גולדשטיין, אשתו ליזה ואחיו גריגורי, נעצרו יחד עם חמישה ידידים, דקות ספורות לפני שעמדו להשתתף במסיבה לכבוד, מסר פרופ' לרנר לכתבים מערביים. המשטרה אמרה להם כי אין להם את רשיונות שהייה במוסקבה.

האחים גולדשטיין נמנים עם 25 מסורבים שהסנטור קנדי פעל למען הגירתם, כאשר ביקר בפברואר במוסקבה.

לראשונה הגישו בקשות עליה ב־1971, והם קיבלו את האשרות בראשית החודש בטביליסי, בירת גרוזיה. הם קיבלו את האשרות שלהם בשבוע שעבר מהשגרירות ההולנדית.

מסורב עליה אחר, בוריס גולקו, שהיה אלוף ברית המועצות בשחמט, אמר לעתונאים כי שוב נעצר היום משך שבע שעות, לפני נסיונו השלישי תוך 4 ימים להפגין למען זכותו לעלות ארצה יחד עם אשתו, גם היא אלופת־שחמט. (ע"ד)

יותר מ־4 מליונים הודים השתתפו בטקס הטבילה המסורתי בנהר הגנגס. קודם לכן נערכו מירוצים המוניים בדרכים המובילות לנהר ושבהם מצאו מותם עשרות אנשים. (הצלום: אי.פי.)

זי מאנדלה הוציאה השחורים לרחובות

יוהנסבורג. — 11 שחורים נהרגו בהתהומות שנמשכו יומיים בשכונות בשניים מתוך ארבעת המחוזות של דרום־אפריקה.

המהומות פרצו כמה שעות לאחר נאום שהשמיעה ויני מאנדלה, אשתו של מנהיג השחורים האסור, נגד האפרטהייד.

בקולה שהופיעה בכמה עיירות של השחורים סביב יוהאנסבורג קראה להמונים מריעים: „ב־1986 נראה את שיחרור העם השחור". (ע"ר ע"צ)

עשרות נהרגו במירוץ המונים לנהר הגנגס

הארדוואר. — להיטות דתית של מאמיני הודו, גרמה אתמול לטרגדיה, כאשר המוני עולי רגל נהרו בריצה לנהר הגנגס, הנחשב נהר קדוש, ורמסו עשרות בני אדם למוות, בהם נשים.

עשרות בני־אדם נוספים נפצעו בריצה המטורפת במורד המדרגות המוליכות אל הנהר הקדוש.

ההודים בני דת ההינדו, מאמינים כי הטבילה בנהר הגנגס מטהרת את האדם מכל חטאיו, בעיקר ביום אתמול שהיה יום רחצה המתקיים בתום המשך חודש ומופיע אחת ל־12 שנים. (ע"ר ע"צ)

800 אנשי אש"ף המוצבים בירדן הצטרפו למרד נגד ערפאת

אבו דאבי. — מנהיג המורדים בשורות פת"ח בירדן אמר בראיון, כי 800 לוחמים פלשתינים הצטרפו למרידתו נגד יאסר ערפאת.

עטטלה עטטלה שכינויו אבו־זעים, גם מסר לעיתון „אל איתיחאד" באבו־דאבי, כי מדובר בתנועה מתקנת ולא במרד" וכי האנשים שהצטרפו אליה, דורשים רפורמות בתוככי „פתח".

בידיעות בעיתונות נמסר. חברים בכירים באש"ף המוצבים בירדן, הצטרפו לקבוצה. בירדן נמצאים כ־1000 חיילים וקצינים של צבא השיחרור הפלשתיני.

מנהיג המורדים עטטלה היה בעבר ראש מחלקת המודיעין של פת"ח. הוא מתח ביקורת על „הרודנות" בהנהגת אש"ף ואמר כי לא ינהל שיחות פיוס עם ערפאת. (ע"ר)

אימלדה מארקוס מצטדקת: הייתי דוגמנית־נעליים לאומית

לונדון. — אימלדה מארקוס אומרת, כי אוסף 3000 זוגות הנעלים שלה, נועד לעשות פרסומת למוצרים מתוצרת הפיליפינים.

„הנעלים הם אחד מפריטי היצוא הגדולים שלנו", אמרה אשתו של הנשיא המודח פרדינאנד מארקוס לעתון „דיילי מייל" הלונדוני.

„כגברת ראשונה, היתה זו חובתי לקדם מכירות של מוצרים מתוצרת הפיליפינים ואף לשמש דוגמנית למוצרים אלה. עבור הנעלים קיבלו היצואנים שלנו מיליוני דולרים", אמרה.

כידוע, השאירה אימלדה מארקוס, לאחר בריחתה, אוסף עצום של נעלים, בגדים ומוצרי קוסמטיקה בארמון מאלאקאניאנג במאנילה.

בתשובה לשאלה על החפצים שהשאירה בארמון, אמרה גב' מארקוס: „כגברת ראשונה הייתי צריכה לזכור שניים או שלושה ימי הולדת, ימי זכרון וטבילות של ילדים בכל יום... כשר לחסדר בעוות אנוש. כמושלת מאנילה וכאשתו של הנשיא. לא היה לי זמן ללכת לקניות בכל יום". (ע"ר)

הפרלמנט הבריטי עומד לבטל האיסור העתיק לעסוק במסחר בימי א'

לונדון. — ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר הפעילה לחץ למימוש התוכנית הממשלתית להעברת חוק בפרלמנט, שיתיר מסחר בימי ראשון.

ישנם חברי־פרלמנט שמרנים המתנגדים לכך, וצפוי מרד מצידם והתנגדות מצד הכנסיות הנוצריות.

תאצ'ר הורתה לכל נציגי המפלגה השמרנית בפרלמנט להצביע ביום שני בעד „חוק החנויות", שנועד להחליף תקנות רבות בנות 200 שנה, האוסרות את רוב צורות המסחר ביום המנוחה הנוצרי, הוא יום ראשון, באנגליה ובוולס.

50 צירים שמרניים יצביעו נגד החוק כבר בקריאה הראשונה. 30 אחרים עשויים להימנע מהצבעה. יהיה זה המרד הגדול ביותר נגד תאצ'ר בפרלמנט עד כה.

מקורבי ממשלה אמרו, כי תאצ'ר, בתו של חנווני, מצדדת בהסרה כוללת של התקנות הקיימות.

בפרלמנט צויין, כי מאז 1950 היו 20 נסיונות לבטל את התקנות והאיסורים מסחר בימי ראשון, ואשר נחקקו מ־1871 ואילך. מבקרי התקנות הקיימות אומרים, כי הן מיושנות, בלתי־ניתנות ליישום ואי־אפשר לבצען כהלכה.

ראשי הלייבור הורו לצירים שלהם בפרלמנט להתנגד לחוק, באומרם כי הוא יפגע בתנאי העבודה בחנויות. גם האיגודים המקצועיים מתנגדים לחוק מאותה סיבה. (ע"ר ע"צ)

פועלי טבריה השביתו מפעל המשלם לעובדיו שכר־רעב

הבעלים האמריקנים של „גל טרוניק" אינם מכירים בהסתדרות ומסרבים לאפשר הקמת ועד ■ במקום פרצה תגרת ידיים בין עובדי המפעל לפועלים

מאת כתבנו בעמק

כמה עשרות פועלים ממפעלי תעשיה בטבריה והאיזור פרצו אתמול בבוקר למפעל האלקטרוניקה „גל טרוניק" בטבריה ומנעו מבעלי המפעל ועובדיו להתחיל ביום העבודה כרגיל.

יחד עם הפועלים הגיעו למקום גם ראשי מועצת פועלי טבריה והם מנעו להשבית את המפעל במחאה על שהבעלים האמריקנים של מפעל האלקטרוניקה מונעים מהעובדים להקים ועד עובדים ולא מכירים בהסתדרות כמייצגת של העובדים.

במקום התחוללה מהומה שבמהלכה הוחלפו גם מהלומות בין הפועלים ואנשי מועצת הפועלים לבין בעלי המפעל ועובדיו. למקום הגיעו גם אנשי הארגון החרדי „יד לאחים" והצטרפו למהומה בטענה שבמפעל מתחוללת פעילות מסיונרית בהשפעת הבעלים הנוצרים. בתגובה איימו בעלי המפעל כי יסגרו אותו וישלחו את 45 עובדיו לרחוב שכן אין הם רוצים בהם בטבריה ובאיזור.

נודע כי בעלי המפעל גם שקועים בבעיות כספיות. עובדי המפעל הודו כי הם מקבלים משכורות רעב אך אמרו כי זה עדיף על אבטלה. עם זאת הכחישו כאילו מכריחים אותם בעלי המפעל להמיר דתם.

מזכיר מועצת פועלי טבריה יוסי כהן אמר כי בכל מקרה דורשת מועצת הפועלים לשלם לעובדים את הפרשי משכורותיהם והטבות הסוציאליות גם אם בכוונת בעלי המפעל לסוגרו.

ח"כ כץ עוז: המערכת החקלאית ההתיישבותית על סף בשיטת רגל

סגן שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ־עוז אמר אתמול, כי המערכת החקלאית־ההתיישבותית, נמצאת על סף פשיטת רגל, למרות מחירים טובים לייצוא בשווקי אירופה.

סגן־השר טען כי שר האוצר לשעבר יצחק מודעי היה הסרגישה לחקלאות, והביע תקווה כי השר החדש יבין ללב ההתיישבות בכלל ולמגדלי הפרחים בפרט.

ח"כ אברהם כץ־עוז אמר את הדברים בסיור שערך באיזור חממות הפרחים של עמק חפר, שם נפגש עם 1,100 מגדלי פרחים מאיזור המרכז. לסיורו הצטרף מנכ"ל תאגיד „אגיב", שמואל קדם, ומגדלי פרחים באיזור שטחו בפניו את הבעיות הקשות של ייצוא פרחים לאירופה.

בדברי פתיחתו אמר סגן השר למגדלים: „הסיור תוכנן בתקווה לשוור זר פרחים לרגל הלווייה ממלכתית של הממשלה. לדאבוננו קיבלה הממשלה הנשמה מלאכותית וזר הפרחים נשאר מיותם". (עתים)

שיטה מסיונרית מקורית: קח טוסטר או שעון וחזור בתשובה

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

1500 חתימות נאספו עד־כה נגד כפייה דתית באילת ובדרישה לכינוס דחוף של מועצת העיריה לדיון מחודש בנושא הקצאת הקרקע לבניית בית חב"ד במרכז העיר.

יוזמי העצומה הבאים מכל הקשת הפוליטית באילת – משמאל ומימין התאחדו יחד כדי לשמור מכל משמר על צביונה החילוני של אילת. המארגנים טוענים שאנשי חב"ד הנמצאים בעיר כבר שנים רבות. אמנם פועלים בדרכי נועם. אך פעילותם היא מסיונרית לכל דבר ולא פעם הם מביאים להרס משפחה כאשר אחד מבני־המשפחה חוזר בתשובה בהשפעתם.

עוד טוענים מארגני העצומה שאנשי חב"ד הקימו ארגון הקורא לעצמו „אילת" שהוא ראשי תיבות „ארגון ילדים לומדי תורה" ובשיטות של הגרלות ומתן פרסים יקרי־ערך (כמעט כל אחד זוכה) הם מצליחים לרכוש את אימון הילדים ולהוציא אותם מסביבתם החילונית. בין הפרסים שחולקו היו עשרות רבות של שעונים ומחשבים אלקטרוניים. מגהצים. מצלמות. טוסטרים ומאות רבות של ספרי קודש ותמונות רבנים.

בבירור על תלונת בתיה"ד הרבניים נגד „הארץ": הכתב חרג במידה מזערית

הוועד הפועל של מועצת העתונות אישר מסקנות בעניין תביעת בתי הדין הרבניים נגד עתון „הארץ".

ב־5 בנובמבר 1985 הגיש הרב קולין בשם הנהלת בתי הדין הרבניים, תלונה למועצת העתונות נגד עתון „הארץ". בגין כתבה של העתונאי נחמיה שטרסלר שהתפרסמה בעתון תחת הכותרת: „בעקבות לחץ שהפעילו הדיינים בבתי הדין הרבניים"...

בגוף הכתבה נאמר: „נודע כי יו"ר הוועדה קיבל את ההחלטות בעקבות לחץ שהפעילו עליו נציגי הדיינים". הרב קולין טען בתלונתו בשם בתי הדין הרבניים כי „הכתבה בעתון „הארץ" יוצרת רושם כאילו הדיינים הם האחראים לכך שעורכן שכר השופטים, ובעקיפין נוראים באחריות לגל הבקשות.

הוועדה קבעה: הגם שאין בכתבה עובדות שאינן נכונות או שימוש בלשון שאינה נהוגה אפשר להבין את רגישותם של הדיינים בבתי הדין הרבניים עקב השימוש במילה „לחץ", בעוד שתביעותיהם של ה' גורמים האחרים נירונות כ„בקשות". בייחוד אחרי שלא היו חלוצים בתביעות השכה, אלא הצטרפו לקודמיהם.

אולם מכל בחינה עתונאית אחרת אין לטעון כנגד הכתב, שהפר את מוסכמותיה של האתיקה העתונאית. (עתים)

● קופ"ח מכבי הנהיגה החודש שירות חדש. בלעדי לקופה. במסגרתו ניתן טיפול שיניים לילדים בהרדמה כללית בבית חולים.

● המרכז הרפואי „שערי צדק" בירושלים הודיע, כי בימים אלה מתקיים תהליך של צמצומים בשירותים הרפואיים הניתנים בין כתליו, נוכח המחסור המחריף והולך באחיות.

● העיירה חצור הגלילית היא בין היחידות בארץ שהעליתה את המיסים רק ב־120% אחוז ולא ב־170% אחוז כמתחייב מהוראות משרד הפנים, ומלבד זאת זיכתה את תושבי העיירה בשורה של הנחות חסרות תקדים.

● משרד הביטחון קיים את הבטחתו והוא מאפשר עתה לעיריית עכו להשלים את בניית המקלטים הדרושים בעיר.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי רמלה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' לה/1000/15/1" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת יעודי קרקע. בינוי. מערכת דרכים. אתרים לשימור ושיחזור. מתחמי תכנון ומבנים להריסה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גושים 4449, 4450, 4435, 4436, 4448. מדרום לרחוב הרצל ומצפון לדרך כילו ומזרח לעיר העתיקה בין קואורדינטות אורך 138/100 ר 137/1005 ויקואורדינטות רוחב 147/350 ר 148/350.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „בש/114, שינוי לתכנית מתאר מקומית בש/1 ושינוי לתרש"ץ בית שמש 1/52/1".

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:

א. בית שמש, במורדות רכס הגבעות המערבי של בית שמש, לאורך כביש בית גוברין, בתחום מועצה מקומית בית שמש. גוש 5201, חלקות 23, 36־62, 64־68 וחלק מחלקות 1, 61.
ב. שטח התכנית נמצא בין קואורדינטות אורך 148/000 ר 148/400 קואורדינטות רוחב 128/630 ו־129/000.
ג. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. ביטול תכניות קודמות שחלו בתחום התכנית.
ב. קביעת יעודי קרקע בתחום התכנית למגורים שצ"פ, דרכים, בנייני ציבור וכיו"ב.
ג. קביעת תנאים והוראות בניה בדרכים כגון: צפיפות בניה, אחוזי בניה, מספר קומות, גובה בניינים, קוי בניין, חומרי הבניה וכיוצא בזה.
ד. קביעת מגרשי הבניה.

הודעה על הפקדת השינוי האמור. פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3214 מיום 21.6.85. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה בית שמש. וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל במחז מהנדס העיר. רח' הלל 25 ירושלים, בוועדה המקומית מטה יהודה, רח' רש"י 111 ירושלים, בוועדה המקומית בית שמש, בניין המועצה בית שמש.

י. לוי — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

מטוס נגסי מתוצרת עצמית ערך את המראות הבכורה שלו בבסיס חיל־האויר רמת־דוד. המטוס מדגם מידג'ט מוסטאנג נבנה במשך לא פחות מ־17 שנה ע"י אל"מ (מיל.) מנחם בר. שהיה בשעתו מפקד רמת־דוד – מוסר בטאון חיל־האויר בגליון־חגיגי, העומד להופיע בערב פסח. המטוס הננסי שצריכת הדלק שלו היא כשל מכונית – ליטר אחד ל־14 קילומטר בלבד – הוא בעל ביצועים אירובאטיים מעולים ומהירות גבוהה – כמעט 300 קמ"ש! אורך גופו שישה מטרים ומוטת כנפיו חמישה מטרים. בארץ טס רק מטוס אחד נוסף מתוצרת עצמית, ושניים נוספים מצויים בתהליך בניה. המטוס אושר לטיסה על־ידי מינהל התעופה האזרחית כ„מטוס נסיוני, שנבנה ע"י חובב". ומוטס על־ידי מנחם בר עצמו. בצילום: המוסטאנג הננסי לאחר טיסת בכורה.
(צילום: בטאון חיל־האויר)

בניגוד לסברה; למשפחות שמתחת לקו העוני ילד אחד עד שלושה

„הפערים בחברה הישראלית הולכים וגדלים והמנהיגות אינה מגלה עניין"

מאת כתבנו לענייני עבודה

„המנהיגות הפוליטית וההברתית, אינה מגלה עניין במצבן של השכבות מעוטות ההכנסה. אלא רק כאשר באה התפרצות חברתית" — התריע מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בדיון השבועי של הוועדה המרכזת.

קיסר הודיע כי מיד לאחר הפסח תתכנס מליאת הוועד הפועל לדיון מיוחד על הפערים הגדלים והולכים בחברה הישראלית.

נמשכת השחיקה

מנהלת היחידה לתכנון כלכלי, נירה שמאי, ציינה שב־1985 נמשכה השחיקה בשכר ובקצבאות הילדים. היא אמרה שבניגוד לסברה המקובלת הרי שרוב המשפחות מתחת לקו העוני הן משפחות שלהן ילד אחד עד שלושה ילדים.

אברהם אחי־עורא הטעים שבשנים האחרונות חל גידול ניכר בהכנסות הלא שכירים וכתוצאה מכך נהיו העניים עניים יותר — והעשירים עשירים יותר. הוא הדגיש שחמורה במיוחד החפיפה הברורה בין הקבוצות העניות לבין האוכלוסיות ממוצא אתני מזרחי, משפחות מרובות ילדים ומשפחות ערביות בישראל. לדבריו, המדיניות הממשלתית והמצב הכלכלי הנוכחי עוד עלולים להחריף את גורמי הפערים החברתיים.

מצוקה במגזר הערבי

רעיה רטיג גרסה שההסתדרות חייבת להאבק יותר למען הגיבלאים ולמען משפחות מעוטות הכנסה. לדבריה, המצוקה החברתית במגזר הערבי חמורה פי כמה לעומת מצבו של האוכלוסיה היהודית.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, התייחס בתוכחה ל„פרופסורים המטיפים להורדת ההכנסות ולאחר מכן דורשים לעצמם שכר כפול ומכופל".

משרד הבריאות יג"יס כספים לקיצור זמן ההמתנה לניתוחים

גור: הרפואה השחורה היא תולדה של התורים הארוכים לניתוח

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

משרד הבריאות יפעל להשיג 30 מיליון דולר כדי שתוך חודשים מספר יקטנו התורים לניתוחים בבתי־החולים באופן משמעותי ביותר.

בתוך חודשים ספורים יקוצר זמן ההמתנה בתור לניתוח מ־8־9 חודשים כיום לחודש עד חודש ומחצה, אמר אתמול שר הבריאות מרדכי גור במסיבת־עיתונאים שנערכה בבית סוקולוב במלאות 25 שנים לבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב. השר גור דיבר ב„אופטימיות זהירה" בכל הנוגע לתיפקודה של מערכת שירותי הבריאות אחרי השינוי שחל בממשלת האחדות.

הוא אמר כי עתה פתוחה הדרך לתיפקוד תקין של המערכת משום שהתקציבים המאושרים אכן יוזרמו בזמן, כי יתאפשר להגיש עזרה טובה יותר לקשישים במסגרת החוק החדש לסיעוד. עד ה־25 באפריל, יסתיימו הדיונים עם מרכז קופ"ח בכל הנוגע לביצוע דו"ח גדיש. המשרד יוכל להגדיל את המאמץ ליעול.

בין השאר מתכננים לפתוח מרכז טיפול ב„בלונים" בחולים הלוקים בסתימת העורקים. הדבר יחסוך ניתוחי לב פתוח. לשם כך זקוקה המערכת לעוד 2.5 משרות בלבד.

הפרטית עולה יותר

השר חיווה את דעתו כי יש צורך בכעוד 30 מיליון דולר כדי לפתח שירותי בריאות ציבוריים, ולא להפנות את הנזקקים לשירותי בריאות פרטיים. הוא אמר כי פיתוח שירותי בריאות פרטיים עולה למשק הרבה יותר מאשר שירותי בריאות ציבוריים, בשל הצורך לשלם עבור הכסף המושקע, תשלום רווחים, מע"מ והעיקר אפשר לקבל הלא מהציבור כתרומה.

בן אמר כי הוא היה חסיד פיתוח שירות בריאות גריאטרי פרטי, אך בדיקה מעמיקה הוכיחה כי אחזקת מיטה בבית חולים ציבורי עולה כמעט אותו סכום כסף אם מחשבים את ההוצאה להפעלה שוטפת. בקשר לכך מסר כי בקרוב ייפתחו מחלקות גריאטריות חדשות באיכילוב, מהר השומר ועוד. הרפואה השחורה היא תולדה של תורים ארוכים לניתוחים, צריך לעשות הכל כדי להוריד את משך הזמן של ההמתנה זה מה שיעשה מבלי לפרוץ את מסגרת התקציב.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים – 14.4.86

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שע"ח יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4738	1.4922	1.4922
לירה שטרלינג	1	2.14	2.24	2.1736	2.2007	2.2057
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6375	0.6454	0.6453
פרנק צרפתי	1	0.19	0.21	0.1996	0.2021	0.2026
גילדן הולנדי	1	0.55	0.58	0.5655	0.5726	0.5725
פרנק שוויצרי	1	0.75	0.78	0.7620	0.7715	0.7717
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2013	0.2038	0.2039
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2038	0.2064	0.2062
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1730	0.1752	0.1752
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2836	0.2872	0.2871
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0574	1.0706	1.0703
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.09	1.0543	1.0674	1.0677
ראנד דר' אפריקני	1	0.44	0.74	0.7273	0.7364	0.7364
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3134	0.3173	0.3177
שילינג אוסטרי	10	0.89	0.94	0.9086	0.9200	0.9191
לירה איטלקית	1,000	0.91	0.97	0.9304	0.9420	0.9424
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8236	0.8339	0.8328

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רח/2001" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: התוויית מערכת כבישים. ייעוד שטחים למגורים, למגורים עם חזית מסחרית, למסחר, לדרכים ולצרכי ציבור.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3766 חלק מחלקות 16, 12, גוש 3767 חלק מחלקות 5, 23, חלקות 6־22, 24, גוש 3769 חלקות 1־10, 12־16, 18, 21, 22, 27, גוש 3770 חלקה 10 וחלקי חלקות 8, 9, 12, 13, 14, גוש 3733 חלקות 1־27, גוש 3734 חלקות 1־76 גוש 3735 חלקות 1־62, גוש 3778 חלק מחלקות 1, 6, 7, 14, וחלקות 2־5, 29, גוש 3779 חלקות: 1, 3, 4, 17, 24, 25, 44, 47, 62, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 83, 87, 90, 92, 94, 96, 97, 103, 104, חלק מחלקות 16, 18־20, 37־19, 61, 66, גוש 3780 חלקות 1, 2, גוש 5811 חלקות 2־45.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הרב בלוי הורשע בחבלה בתחנת אוטובוס ושוחרר

מנהיג נטורי קרתא נדון למאסר 10 ימים חופפים לימי מעצרו, ועל כן שוחרר מיד ● הרשעתו — לאחר עסקת טיעון

מנהיג נטורי קרתא, הרב אורי בלוי, הורשע בבית־משפט השלום בירושלים בגרימת נזק בזדון לתחנת אוטובוס ונדון למאסר 10 ימים חופפים לימי מעצרו, ועל כן שוחרר מיד.

הרשעתו היתה לאחר עיסקת טיעון. הרב בלוי הודה בצביעת כרזה של תחנת אוטובוס בשדרות הרצל בירושלים בשבוע שעבר, ובתמורה לכך לא הביאה המשטרה ראיות לאישום אחר נגד הרב בלוי, על צביעת תחנת אוטובוס ברחוב שטראוס בעיר בראשית דצמבר אשתקד.

השופט עזרא קמא קבע בהכרעת הדין, כי „יש לסכם את העניין הזה, הרווי מתח בלאו הכי, בדרך שיש בה כדי להרגיע את הרוחות ולנסות לאזן את האינטרסים השונים. מחד, שמירת האינטרס הציבורי, ושמירת החוק כדי לא להביא לרמיסתו בראש חוצות, ומאידך, לא ללבות יצרים".

בסיכום הרשיע אותו השופט על־פי הודאתו ודן אותו למאסר 10 ימים בפועל, אך קבע כי המאסר יהיה חופף לימים שישב במעצר עד המשפט. לפיכך, שוחרר הנאשם מיד.

הרב בלוי אמר בצאתו מהאולם לאחר מתן גזר־הדין: „הציבור הרחי ימשיך במעשיו. הוא לא ישתוק, לא יתנו שירושלים שתהפך למיקום הפקר. ידוע שכל תושבי ירושלים, הרחובות זה הבית שלהם וזה עשוי לפגוע בהם שלא יוכלו לעבור את הרחוב". (עתים)

מנהיג נטורי קרתא. הרב בלוי (במרכז) במשפטו. אתמול (צילום: יצחק הררי)

טלקס

● **לחקת „נערי המים" ביטלה את הופעותיה**

להקת „נערי המים" ביטלה את הופעותיה בישראל. הופעתה הראשונה נועדה להתקיים הערב בתל־אביב.

שמועות על ביטול אפשרי של ההופעות – בגלל דחיית מסע ההופעות העולמי של הלהקה – נפוצו כבר בסוף השבוע שעבר. אולם רק אתמול לפני־הצהריים ניתן להן אישור רשמי.

אם לא יחולו שינויים. תגיע הלהקה להופעות בחודש הבא וכל הכרטיסים שנמכרו כוחם יפה להופעות הבאות. **עופר ניר**

● **המורים העל־יסודיים מבטיחים סיוע לקריית שמונה**

הנהלת ארגון המורים העל יסודיים ביקרה אתמול בקריית־שמונה והבטיחה לסייע במציאת מורים החסרים לבתי־הספר התיכוניים בעיר לקראת שנה"ל הבאה.

מנהל בית־הספר ע"ש דנציגר, ירון שור, מסר כי בבית־ספרו חסרים מורים רבים במקצועות ביולוגיה, כימיה, מזכירות ומינהל, אנגלית ספרות. הסטוריה ואלקטרוניקה.

שושנה באייר. מהנהלת אירגון המורים העל־יסודיים, הבטיחה פניות למשרד החינוך ולבקש קיום ימי עיון מקצועיים בקריית־שמונה בנקום במרכז הארץ. (עתי"ם)

● **משרדי הרישוי לא ייסגרו באוגוסט**

משרדי הרישוי לא ייסגרו יותר חופשה מרוכזת של שלושה שבועות בחודש אוגוסט. כפי שהיה נהוג עד כה. פרט לסגירתם בימי חול־המועד של פסח וסוכות. יחד עם כל יחידות משרד התחבורה, הם יפעלו במשך כל ימות השנה. זאת הודיע אתמול שר התחבורה, חיים קורפו, לנציגי ארגון בתי־הספר לנהיגה. בפגישה שנערכה היום בלשכת השר בירושלים. (שע"ה)

● **נפתח מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל**

ההסתדרות תעשה ככל יכולתה למען הקניית השכלה ברמה תיכונית לכמה שיותר עובדים, במטרה לאפשר לעובדים להתמודד עם בעיות העידן המודרני. הרחבת השכלתם הכללית והכרת תנועת העבודה, וכמו כן להרחיב ולהעמיק את שיתוף העובדים במפעלי משק העובדים. אמר מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר. בטקס פתיחת מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל.

בבית ברל פועל כיום מרכז סמינריוני הסתדרותי. מערכת לימודים ברמה אקדמאית, מכון יהודי־ערבי. מדרשה לחינוך רעיוני וכן מוקם בו „בית־לוינסון" שישמש מרכז הדרכה של חברת העובדים.

במקום פועלת גם מדרשה טכנית עובדים לבחינות הבגרות. כן מתקיימים בה קורסים לשפות ולעבודה במחשבים וכן קורסים להכשרה כללית. (שע"ה)

● **אונ' בר־אילן תערוך קונגרס בין־לאומי בוונצואלה**

אוניברסיטת בר־אילן תערוך קונגרס בין־לאומי בוונצואלה בנושא האימונולוגיה. בהשתתפותם של מדעני בר־אילן, ארה"ב ודרום־אמריקה. יש לציין, שהקשרים האקדמאים הקיימים בין בר־אילן וממשלת ונצואלה החלו לפני שלושה שנים ונמשכים עד היום.

במסגרת הקשרים הללו, עומדת ממשלת ונצואלה לארח מפגשים מדעיים בהשתתפותם של מרצים וחוקרים מוונצואלה ובעולם, ביחד עם חוקרים ופרופסורים מבר־אילן. בחירת נושאו של הכנס נבעה מעבודה שהשיגה של אוניברסיטת בר־אילן בנושא האימונולוגיה שהתפרסמו בעולם כולו. **זכרית חוורדו**

„אחי עצבן אותי מאוד ואז ערפתי את ראשו"

שמואל בן־עמי — החשוד כי ערף את ראשו של אחיו לפני חודשיים — החל לדבר לאחר שנה וחצי של שתיקה ושיחזר את המעשה

שמואל בן־עמי, תושב ירושלים, החשוד כי ערף בגרזן את ראשו של אחיו לפני כחודשיים, החל לדבר לאחר שנה וחצי של שתיקה. הוא משתף פעולה עם חוקריו ואף שיחזר את המעשה.

מאז נלכד סרב החשוד לדבר עם חוקריו ועם עורך־דינו. בני המשפחה סיפרו, כי זה שנה ומחצה אין הוא פוצה פה. בזמנו הוגש נגדו כתב־אישום לבית־המשפט בירושלים, אך ההליכים המשפטיים נגדו הסתיימו לאחר שנקבע כי הוא חולה נפש ואינו מסוגל לעמוד לדין.

בית־המשפט הורה כצו על אישפוזו בבית־חולים לחולי נפש „עזרת נשים" בירושלים.

ביום א', לאחר שהחל לדבר עם רופאיו, נחקר על־ידי חוקרי מפלג לחקירת פשעים חמורים במשטרת ירושלים. הוא סיפר לחוקריו, כי אחיו הקניט אותו במשך תקופה ארוכה.

על ההתרחשויות ביום המעשה סיפר: „אחי עיצבן אותי מאוד. ואז כשישן ערפתי את ראשו".

הוא אף שיחזר את המעשה בפני חוקרי המשטרה. החומר הועבר לפרקליטות מחוז ירושלים, שתחליט אם לבקש מבית־המשפט המחוזי לפתוח מחדש את ההליכים נגדו. בקשה זו תלויה בבדיקה מחודשת של הפסיכיאטור המחוזי, שיקבע אם יוכל החשוד לעמוד לדין. (עתים)

הנמתח שנפגע „יכבב" עוד 3 חודשים בסרט

בשלושת החודשים הקרובים ניתן יהיה לחזות בריקונו של עו"ד צבי נויהאוס מעל מסכי הקולנוע, ולאחר מכן ייִמחק הקטע בו מופיע האיש מכל עותקי הסרט שבו הוא „מככב" — על כך הוסכם אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

צבי נויהאוס הגיש בשבוע שעבר תביעה נגד יהודה ברקן ו„סרטי עירו", המקרינים בימים אלו את הסרט „ניפגש בסיבוב".

צבי נויהאוס טוען בתביעתו, כי הוא נפגע וניזוק מצילומו בסרט זה. הדבר גורם לו עגמת נפש והוא מושם ללעג בפני חבריו, מכריו ולקוחותיו, כמיוחד בהיותו עורך־דין ואדם שומר מיצוות, המופיע בסרט „יחד עם נערות חושפות עכוזים ואנשים המולכים שולל".

אתמול הופיעו הצדדים בפני השופטת רות שטרנברג־אליעז. אשר ניסחה הסכם פשרה ביניהם, לפיה „יוקרן הסרט במשך שלושה חודשים, עד 18.7.86, בלא כל התערבות. לאחר תום מועד זה ייכנס צו המניעה לתוקף — אלא אם יימחק הקטע בו מופיע המבקש מכל עותקי הסרט. הנתבעים ישלמו לתובע 3,000 ש"ח כהוצאות. (עתים)

המשטרה: הרץ מייצג קבוצת מהמרים בטוטו

היום ייערך דיון על הארכת מעצרו של יעקב הרץ, החשוד בנסיון להטות משחקי כדורגל ● החשוד השני, ניסן כהן, שוחרר בערבות

שני החשודים בנסיון להטות משחקי כדורגל על־ידי מתן שוחד לשחקנים, כדי לזכות בטוטו — הובאו אתמול בבוקר להארכת מעצרם לבית־משפט השלום בתל־אביב.

השניים הם יעקב הרץ, בן 29, וניסן כהן, בן 23; שניהם מתל־אביב.

השניים חשודים, כי בדצמבר 85 פנו לשחקנים מקבוצת בית״ר רמלה והציעו להם 1000 דולר כדי שיגרמו לקבוצתם להפסיד במשחק נגד בית״ר חיפה.

יעקב הרץ חשוד כמו כן בכך, שפנה לניסן כהן, שהוא עצמו שחקן כדורגל בקבוצת בית״ר תל־אביב וניסה לשחדו כדי שיגרום לקבוצתו להפסיד במשחק נגד הפועל חדרה.

על־פי חשדות המשטרה, מייצג יעקב הרץ קבוצת מהמרים בספורטוטו המנסים להשיג תוצאות שיביאו לזכייתם.

השופט ... יעקב, שמעוני הורה לשחרר את כהן ניסן בערבות עצמית בסך 1000 ש"ח בהסכמת המשטרה. הדיון בהארכת מעצרו של יעקב הרץ נידחה להיום בהסכמתו ובהסכמת סניגורו, עו"ד אמנון אגסי.

סניגורו של ניסן כהן הכחיש בבית־המשפט כל קשר לאירועים וטען כי מרשו נוצל כדי להיפגש עם שחקני כדורגל באמצעותו, בלי שירע למעשה במה דברים אמורים. (עתים)

בפליליים

סוכן סמויי חשף חשודים בסחר בסמים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

במבצע משטרה עצרה אתמול משטרת מחוז חיפה כ־20 חשודים בסחר בסמים והירואין, שישה מהחשודים נעצרו כחשודים בסחר נשק והנותרים כחשודים בסחר בהירואין. המבצע נערך בסיכום לפעילותו של סוכן משטרתי סמוי בחוגי העולם התחתון באיזור צפון הארץ.

במבצע שנערך נטלו חלק כ־100 שוטרים ואנשי מג"ב, שהתדפקו בשעות הלילה המאוחרות על דלתות בתי החשודים, כשחבריהם עורכים חסימות באיזור.

במהלך המבצע ערכו אנשי המשטרה חיפושים ומצאו שלושה אקדחים ושני תת־מקלעים מסוג „עוזי".

שופטת התחשבה בזלזול פקידי שומה באזרח

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

אזרח מנתניה, שיצא נשכר בנשירי מס ההכנסה בנתניה, והורשע בהתנהגות פרועה בניקום ציבורי, זכה להבנתה של שופטת השלום עדנה בקנשטיין בנתניה, שכתבה בהחלטתה כי היא התרשמה מדברי הנאשם שאכן היה בהתנהגות הפקידים כלפיו כדי להוציא אדם משיווי משקלו.

ממי כפרי, בן 43, תושב נתניה, נאשם כי ב־28.8.83 השתולל במשרדי מס ההכנסה בנתניה, צעק על המפקחת אנה קונדרז ודפק בהרוקה על דלת הזכוכית עד שנשברה. לדברי הנאשם, התפרצותו היא תוצאה של הוסר אונים, לאחר שנתקל בחומה של ביורוקרטיה.

השופטת ציינה בפסק־דינה, כי הנאשם הגיע בפניה היא אזרח מן השורה הנושא תובותיו כדין וניכר בו כי בראשית הדרך התנהגותו באותו אירוע לא היתה לרוחו, וכי דווקא איתה התנהגות שהיא בבחינת עבירה על החוק גרמה לטיפול בעניינו לא דיחוי.

השופטת מצאה נסיבות מקילות והגנה את הנאשם בקנס 100 ש"ח. הוא התם על התחייבות על 1000 ש"ח שלא יעבור עבירה דומה בתקופה של שנתיים. כן הורתה השופטת להעביר לנציב מס הכנסה את גזר־הדין, לשם הפקת מסקנות.

נהג מונית נאשם בגרימת מוות

נהג מונית מחולון נאשם בגרימת מותה של אישה תימשה, יולי נייזן (...), כאשר חצתה את הרחוב בתל־אביב ונפגעה על־ידי מוניתו של הנאשם.

מרדכי שנסי, בן 46, הובא לדין בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. הוא נאשם, כי פגע בקטינה כשנהג במוניתו ב־28.12.83 בשעה 00.9 ברחוב בן־יהודה פינת גורדון. האישה נפצעה קשה ונפטרה בבית החולים „איכילוב".

שנסי מואשם, כי התאונה נגרמה מרשלנותו, בכך שלא היה ער לנעשה ופגע בהולכת־רגל כאשר הפסיקה להצות שבורה מבר מהכביש. הוא לא האט רכבו ונהג בנהירות שלא איפשרה עצירה בטוחה. (עתי ב)

קצין משטרה לשעבר הנאשם בקשר לגניבה שוחרר בערבות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מפקד תחנת סכנין, פקד חיים עזר, שוחרר אתמול ממעצרו בהוראת השופט המחוזי אליעזר דוד בר. שדחה את בקשת התביעה להאריך את מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים הפליליים נגדו. שיחרורו של עזר עוכב ב־48 שעות לבקשת התביעה, המתכוונת לערער לבית־המשפט העליון על החלטה זו של בית־המשפט המחוזי בחיפה.

במהלך הבקשה להארכת המעצר נטען על־ידי התביעה, כי הנאשם שכר את שירותיהם של שני עבריינים כדי שיפרצו לבית איטתו. החיה בנפרד ממנו, ויגנבו מתוכו רכוש וישתלו בו ראיות. לדברי התובעת, גליה סלבצקי, בידי התביעה ראיות לכאורה שיש בהן כדי להרשיע את הנאשם בעבירות של התפרצות ושל קשירת קשר לביצוע פשע.

הדוגמנית מאירצ'ק שוחררה בערבות

דוגמנית הצמרת עדיה מאירצ'ק, בת 24 מרמת־גן, המואשמת בהחזקת סמים וסחר בהם — שוחררה אתמול בערבות. לאחר שהייה של למעלה משבועיים במעצר משטרתי.

כתב־אישום הוגש נגדה לבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, בעקבות פשיטת שוטרים על מלון „המלך שלמה" באילת. לטענת התביעה. נמצאה הנאשמת בחדר אחד עם דוגמנית נוספת ועם שני גברים, ובמקום נמצאו גם 58 מנות הרואין.

ביום שישי שעבר ציווה השופט המחוזי מבאר־שבע. יהושע פלפל, לשחרר את מאירצ'ק ממעצר. לאחר שקבע כי לא יהיה זה מן הצדק להאריך את מעצרה, בעוד שמעורבת אחרת בפרשה, הדוגמנית עדי לויתן, בת 17 מרמת גן, שוחררה על פי הנחיות התביעה.

אולם השופט נעתר לבקשת התביעה לעכב את שיחרורה של מאירצ'ק עד אתמול, כדי שהפרקליטות תוכל לערער על החלטת השיחרור בבית־המשפט העליון. השופט עיכב את שיחרורה של מאירצ'ק עד לשעה 11.00 אתמול ומשלא הוארך מעצרה. היא הפקידה את הערבות הכספית שנדרשה בקופת בית־המשפט. והשתחררה ממעצר. (עתים)

לחברינו היקרים **דוד ומאשה הנגבי ובני ביתם**

אנו עמכם באבל ובצער על מות בנכם

גברי ז"ל

בטרם עת

ומביאים תנחומינו לכל בני המשפחה

ארגון יוצאי רדזין בישראל